XXXIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM Ára: 1,80 Ft 1977. JANUÁR 27.

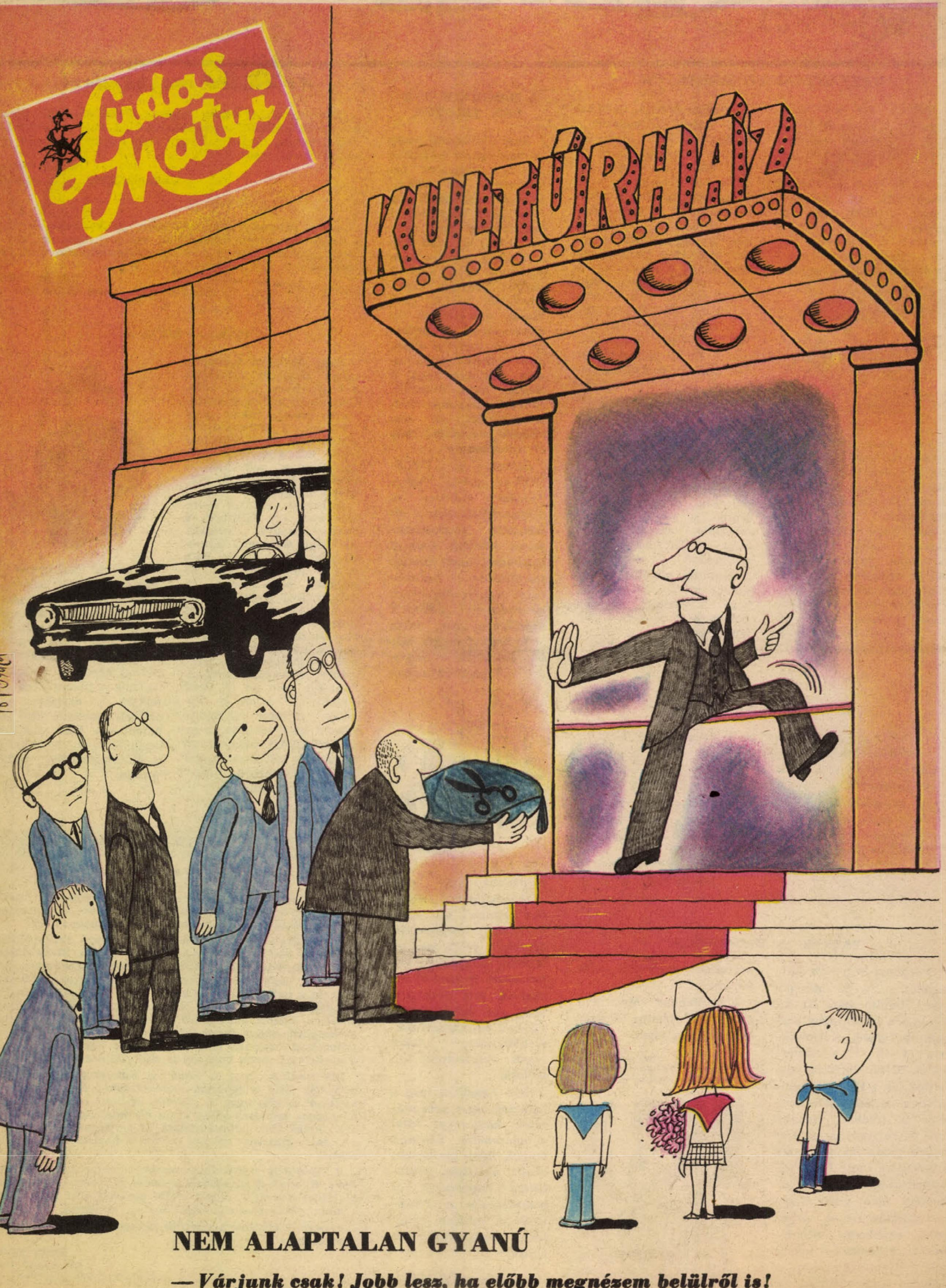
Ludas Matyi
KULTÚRHÁZ
Tót Gyula

Tót Gyula rajza

NEM ALAPTALAN GYANÚ

— Várjunk csak! Jobb lesz, ha előbb megnézem belülről is!

KEDVES LUDAS!

HÁZTARTÁSI ATOMREAKTOR

Vettem egy kis atomreaktort. Nem flancból tettem, véletlenül csöppentem a dologba, azt hittem, mixi-minor habszifont vettem. Amikor a boltban megnéztem a palackot, semmi feltűnőt nem észleltem rajta. Erősen hasonlított a csapvízből szódát előállító készülékhez, amelynek kezelése és használata nem igényel nagyobb műszaki felkészültséget, mint amekkorával egy nagycsoportos óvodás is rendelkezik, így hát nekem való.

Azt, hogy habszifonnak álcázott törpe-atomreaktor birtokába jutottam, csak akkor fedeztem fel döbbent megrettenéssel, amikor elmélyedtem a „használati utasítás" s az ehhez mellékelt ábra-táblázat tanulmányozásában. „Te szentséges úristen, most mi lesz velem..." kaptam a fejemhez azt olvasván, hogy: „Nyomjuk meg a kar billentyű részét erőteljes nyomással a nyíl irányában (a. ábra), míg a szeleprúdról a kar lepattan, toljuk ki a fejből a szeleprudat (b. ábra), majd egy erőteljes mozdulattal emeljük le a nyomókart a nyíl irányában (c. ábra) végül vegyük le a tömítőgumit (A 42)..." stb. stb. S a továbbiakban „szelepház", „fejtömb" műszóáradat, s ábrák, atomreaktorhoz illő komolysággal. — Mitévő legyek? — tanácstalankodtam a csüggesztő szöveg láttán.

Ekkor tekintetem rátévedt a készülékre. Ez önmagáért beszélt. A szöveget bevágtam a fiókba, a tejszínt betöltöttem a palackba, a patront a helyére, s mintha szódát csinálnék, ment minden mint a karikacsapás. A szerkentyű — remek, a „használati utasítás" pedig sokat ígérő. Azt sejteti, hogy szerkesztői jó úton haladnak a szócséplő gép feltalálásához.

(—gnes)

TV — ANTENNA NÉLKÜL

1975 nyarán költöztünk be új lakásunkba. Lakásainkhoz, lépcsőházanként, központi tévéantennát építettek, de ezek azóta is üzemképtelenek. Üzembe helyezésükhöz ugyan kétszer is hozzákezdtek már, de anyaghiányra hivatkozva abbahagyták. Antennánk tehát másfél éve csak papíron van, az antennadíjat azonban nemcsak papíron, de valódi forintban fizetjük.

Környei Jenő
8100 Várpalota
Mátyás király u. 1.

FÁZNAK A HARGITÁBAN

Széchenyi hegy, Bp. XII., Agancs u. 30—32. Más néven: Hargita ház. Itt lakunk. S a fűtési idény kezdete óta fázunk. A lakásokban 14—15 °C a hőmérséklet. Hiába könyörögtünk, fordultunk a HKI-hoz, semmi nem történt. Néha langyos a fűtőtest. Néhány lakó villanykályhát állított be, de módjával, minthogy a hálózat komoly fűtési alkalmatosságot nem bír el. Néhány lakó villanykályhát állítana be — ha az ettől emelkedő villanyszámla kifizetésére telnék neki. Házunkban van a televízió egyik stúdiója, de segítséget a tévétől sem kapunk.

Kitől kapunk? Mert nem szeretnénk egészen a nyár beköszöntéig fázni.

Németh A.-né
A Hargita ház lakói nevében
1121 Bp., Agancs u. 30—32.

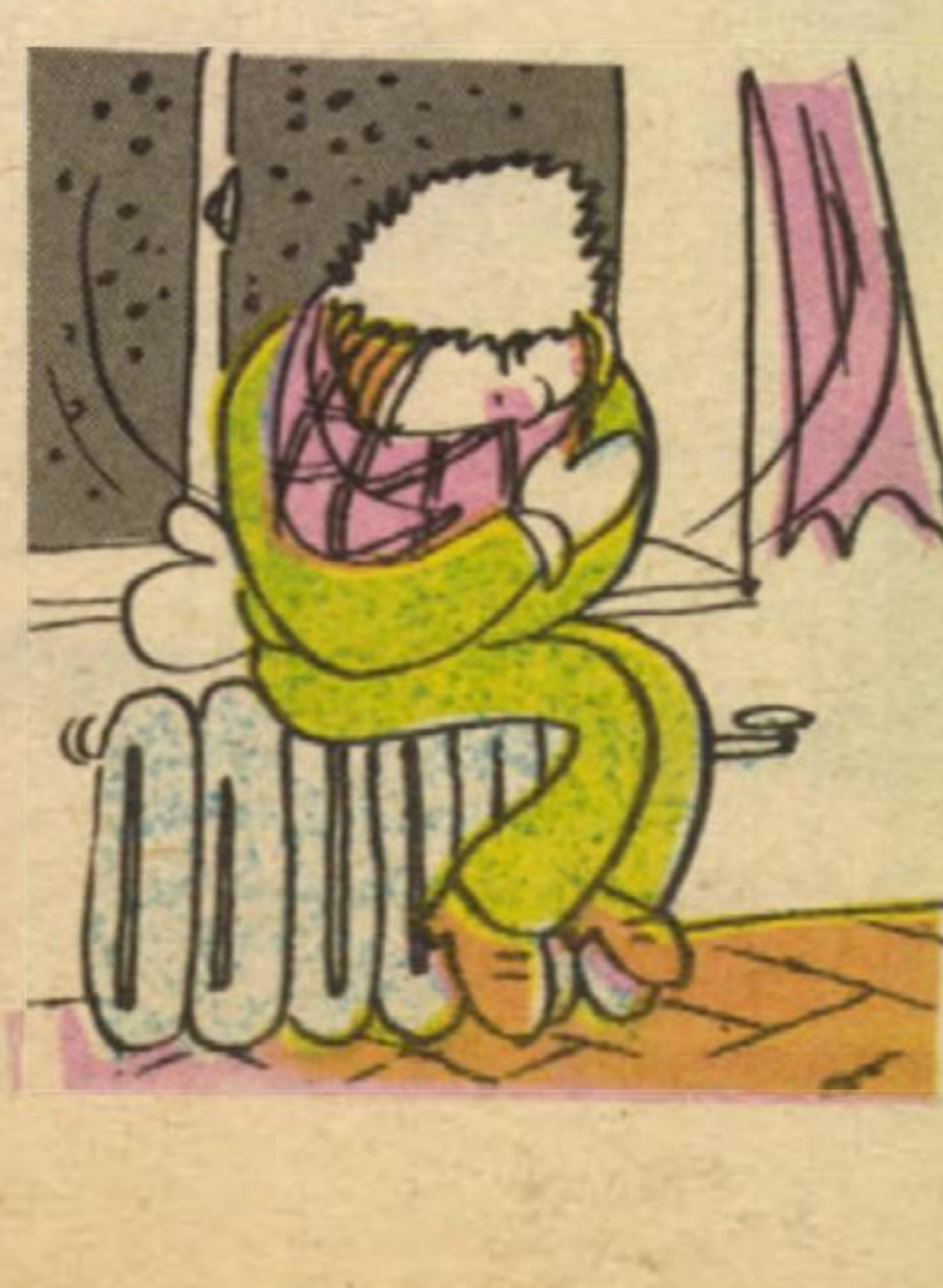

A HASZNÁLHATATLAN TELEVOX

Kora tavasszal nagy propagandával hirdettek egy új, „nagyszerű" találmányt, a TELEVOX-ot. Állították: egy fülhallgató segítségével lakásunkban úgy hallgathatjuk a tévé-műsort, hogy másokat nem zavarunk vele. Nem is nagyon lehetett kapni. Bevallom, én is csak hosszú utánjárással (és protekcióval) tudtam pult alól szerezni egyet. Nem sikerült felszerelnem, kihívtam tehát a Gelkát. Nem vállalták. Próbálkoztam más tévéműszerésszel, az sem vállalta, mondván, hogy életveszélyes.

Sajnos, a TELEVOX-ot gyártó Puskás Tivadar Műszer- és Gépipari Szövetkezet elfelejtette propagandájában közölni, hogy a találmány nem minden televízióhoz használható. Nekem egyébként hároméves ORILUX készülékem van. Azóta is próbálkozom, de hiába. Legutóbb a Rádió- és Televízióújságban megjelent egy cikk „Műsorhallgatás csendben" címmel. A TELEVOX-szal foglalkozik. Szerzőjét felhívtam telefonon, elmondtam panaszomat és kértem segítségét. Azt javasolta, hogy ha van a televíziónál valamilyen összeköttetésem, talán egyik műszerészük elvállalja.

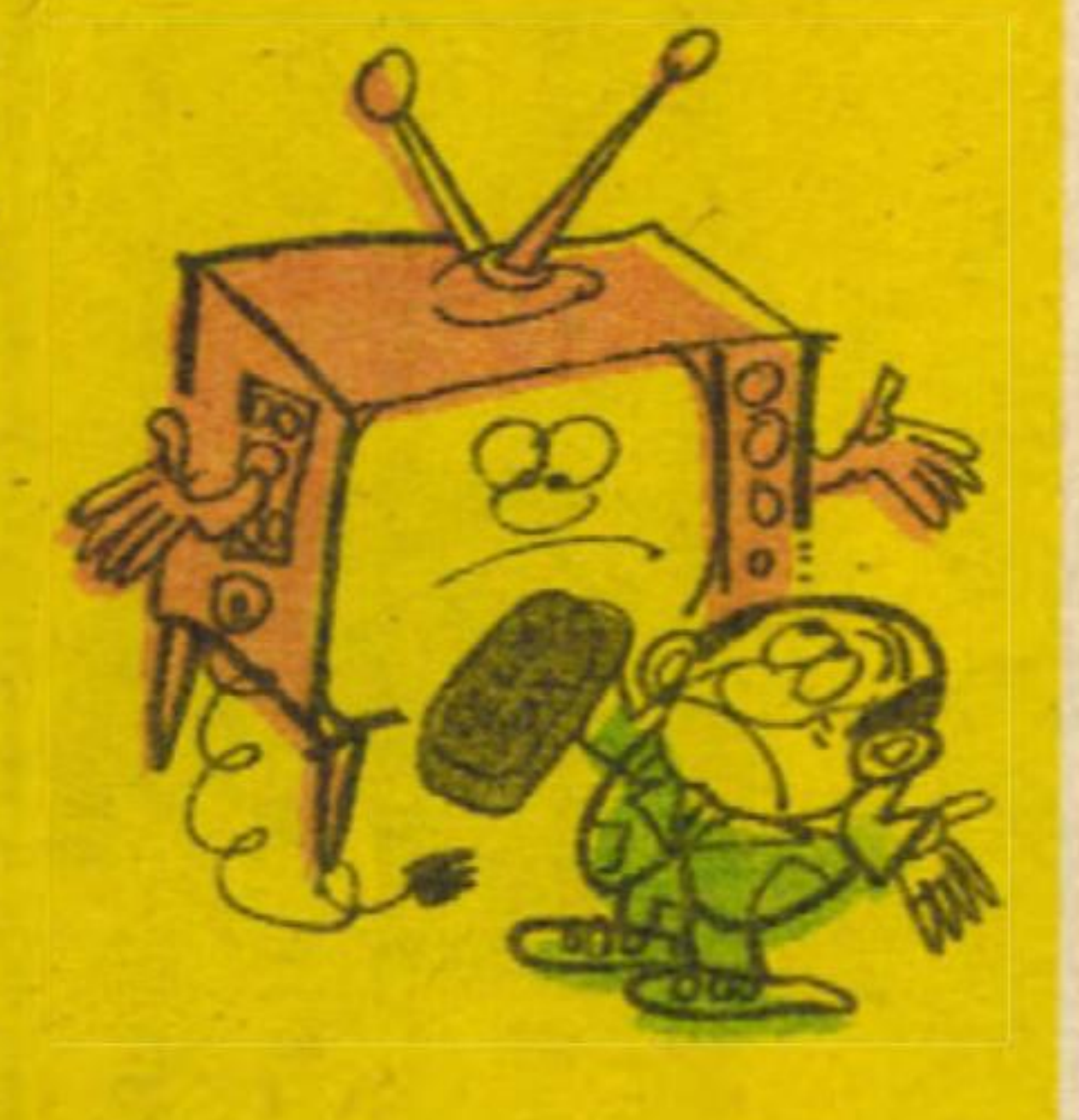

Nem fogadtam meg a tanácsát, mert nem szeretek kontárokat látni a lakásomban. Kíváncsi lennék, hány sorstársam akadt, aki ilyen készülékkel rendelkezik és megvásárolta a TELEVOX-ot minden kellékével együtt 432,90 forintért?

Pánczél György

Az olvasó megkérdezi...

...lehet-e valahol kapni Unipress (FTM) 6510/2256 típusú kávéfőzőhöz bakelit szárat? KERAVILL-boltban, szövetkezeti üzletben, maszeknál vagy akár a gyártó cégnél? Hónapok óta keresem.

Simon György
Kiskunlacháza, Lenin utca 28.

...van-e valamely könyvesboltban, antikváriumban vagy a Ludas valamelyik olvasójánál egy fölösleges példány a Hogy kezeled a Trabantodat? című műszaki könyvből. Szeretnék venni egy példányt.

Tihanyi Antal
1053 Budapest, Veres Pálné utca 34.

PEPSI — COCA = 1:1

Nagy hirdetési kampány hátán beúszott életünkbe az egyliteres Coca Cola. Gondolom, kellett is reklámozni erősen, hiszen nagy volt már a lemaradás: a konkurrens Pepsi Cola legalább két esztendeje forgalmazza a hagyományos űrméretűek mellett az egyliteres üveget is.

A literes Cocának azonban van egy hátránya a literes Pepsivel szemben. Az, hogy magasabb termetű nála. Centiméter nem volt a kezem-ügyében, az ujjamat használtam: jó kétujjnyival nagyobb a literes Cola, mint a literes Pepsi, vagy a literes Márka. Aminek az a következménye, hogy a kisebb méretű hűtőszekrények üvegeknek szolgáló részében, felállítva nem fér el. Csak „lefektetni" lehet a frizsider ételpolcain. Ennek viszont az a veszélye, hogy az első nyitás után, fekvő állapotban szivárog az ital a literes üvegből, „becocásítva" mindent.

Legyünk igazságosak. A literes Cocának előnye is van a literes Pepsivel szemben. Az utóbbiak már a díjbirkózók számára készített csak erőművészettel lecsavarható, újfajta kupakkal kerülnek forgalomba, míg a literes Coca kupakját — egyelőre, legalábbis, remélem, nem kiabálom el — kiskorúak, lepkesúlyúak és nyugdíjasok is könnyűszerrel tudják kezelni.

(—s)

A CÍMZETT VÁLASZOL

Hibák — márványban

című, 1976. november 4-i számukban megjelent írásuk, majd a lap december 9-i számában megjelent levél a budapesti emléktáblák hibáira hívta fel a figyelmünket.

Szakintézményünk, a Fővárosi Emlékmű Felügyelőség, közel ezer emléktáblát ismer, gondoz és javít. Több emléktáblát ismerünk a fővárosban, amelyeket magánszemélyek állítottak, vagy olyan időszakban készültek, amikor a szövegezés, a helyesírás eltért a mai követelményektől. Ezeket a hibákat csak cserével lehet megszüntetni. Az utóbbi években állított emléktáblák szövegjavaslatait az esetek többségében tudományos intézményekkel, köztük a Nyelvtudományi Intézettel véleményeztetjük. Sajnos, apró hibák a kivitelezés során még így is előfordulhatnak.

Intézkedtem, hogy a Fővárosi Emlékmű Felügyelőség vizsgálja felül a fővárosi emléktáblákat és a hibák kijavítását kezdje meg. A cikkben említett táblák hibáinak lehetséges javítását soron kívül elrendeltem. Minthogy az ezer emléktábla felülvizsgálata és javítása hosszabb időt, s jelentős költséget igényel, kérem a fővárosiak szíves türelmét.

A hibás Ady-emléktábla cseréje folyamatban van. Varga Imre, Kossuth-díjas szobrászművész új, domborműves emléktáblát tervezett, amely méltó emléket állít a költőnek, a tábla elhelyezésére a közeljövőben sor kerül.

Végezetül köszönöm szerzőik és olvasóik segítőkész megjegyzéseit.

Szabó Ervin,
műv. oszt. vez.
Budapest Főváros Tanácsa

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

— S én vagyok az első férfi, akit szeretsz?
— Persze. Érdekes, hogy eddig minden férfi föltette ezt a kérdést...

*

— Ha a főnök vissza nem vonja, amit ma délelőtt mondott, én elmegyek a vállalattól!
— Miért? Mit mondott?
— Azt, hogy menjek el a vállalattól...

*

— Nem tudom, te hogy vagy vele, de engem egy pohár ital azonnal a földhöz vág.
— Csakugyan?
— Igen. Rendszerint a kilencedik...

RHODESIAI FULDOKLÓ

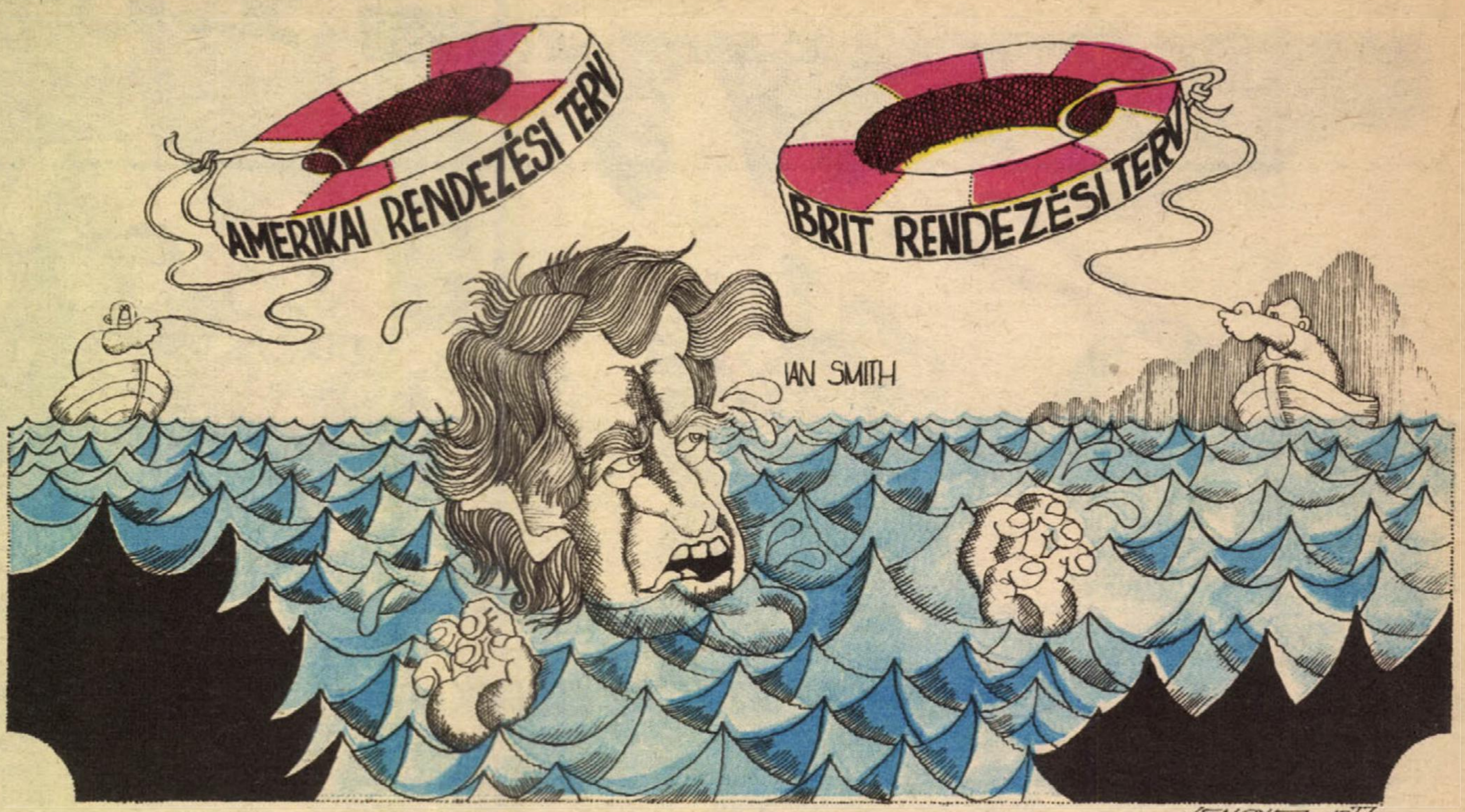

– Nincs szükségem segítségre!

Az elfogyott regiment

Kocsma a Szabadság tér környékén, negyedosztályú csehó, a Kordivathoz címezve. Törzsvendégei hajdan jobb napokat látott emberek: jeles történelmi személyiségek, mai magyar munkások, egyéb antihősök. A falakon a szokásos táblák, rajtuk a ceruzával átigazított feliratok:

ÜGYELJÜNK
az eszmei
TISZTASÁGRA!

Dramaturgiai
HITEL NINCS!

KUTYÁT
és téveszméket
BEHOZNI TILOS!

A bádoggal borított pulton köhécselő, rozzant öregúr könyököl egy pohár bor mellett. Kicsit arrább Csuka, Szűcs és Szekeres, három kőporos nadrágú építőmunkás sörözik. Nézegetik az öreget, szánják szomorúságát. Csuka meg is kérdezi:

— Miért búsul, bátyám?

— A Gyémántok miatt...

— El tetszett talán veszíteni valamit?

— Igen, néha valóban az az érzésem, mintha elvesztettem volna valamit — mondja kesernyés mosollyal az öregúr. — Egyébként a Gyémántok egy filmnek a címe, csütörtökön játszották másodszor a tévében, nem látták véletlenül?

— Dehogynem! — világosodik meg Csuka elméje. — Kossuth apánknak tetszik lenni, ugye, ha szabad így szólítanom, tisztelettel.

— Nicsak, valóban! — örvendezik Szűcs is. — Bocsásson meg, hogy nem vettük előbb észre. De honnan is ismerhetné a magunk fajta ember Kossuth Lajost? Legfeljebb ha a százas bankóról, na meg a tévéből. Hát ami azt illeti, a piroshasún azért jobban tetszik mutatni...

— Eléggé roggyantra rendeztek a filmben, ahogy azt egy jeles fővárosi ítész meg is jegyezte.

— Nem bánnak valami jelesül magával mostanában — ismeri el Csuka. — Arról a Görgeyről sokkal több jót hallani... A mostani könyvekben, színdarabokban nem olyan Kossuth apánk, tisztelettel, amilyennek az iskolában tanították, meg amilyennek az apám mesélte, hanem inkább olyan, mint egy...

— Mint egy mucsai törpe machiavellista, hogy ismét az említett kritikust idézzem.

— A nagyfiam is azt mondja, nem tud eligazodni, melyiknek higgyen, a tankönyvnek vagy a tévének — meséli Szekeres. — Eltökélte, hogy elolvassa Kossuth Lajos írásait, beszédeit, abból ítéli meg, a maga feje szerint. Majdnem kiszédült a boltból, amikor megtudta, hogy ilyen könyv sehol sem kapható...

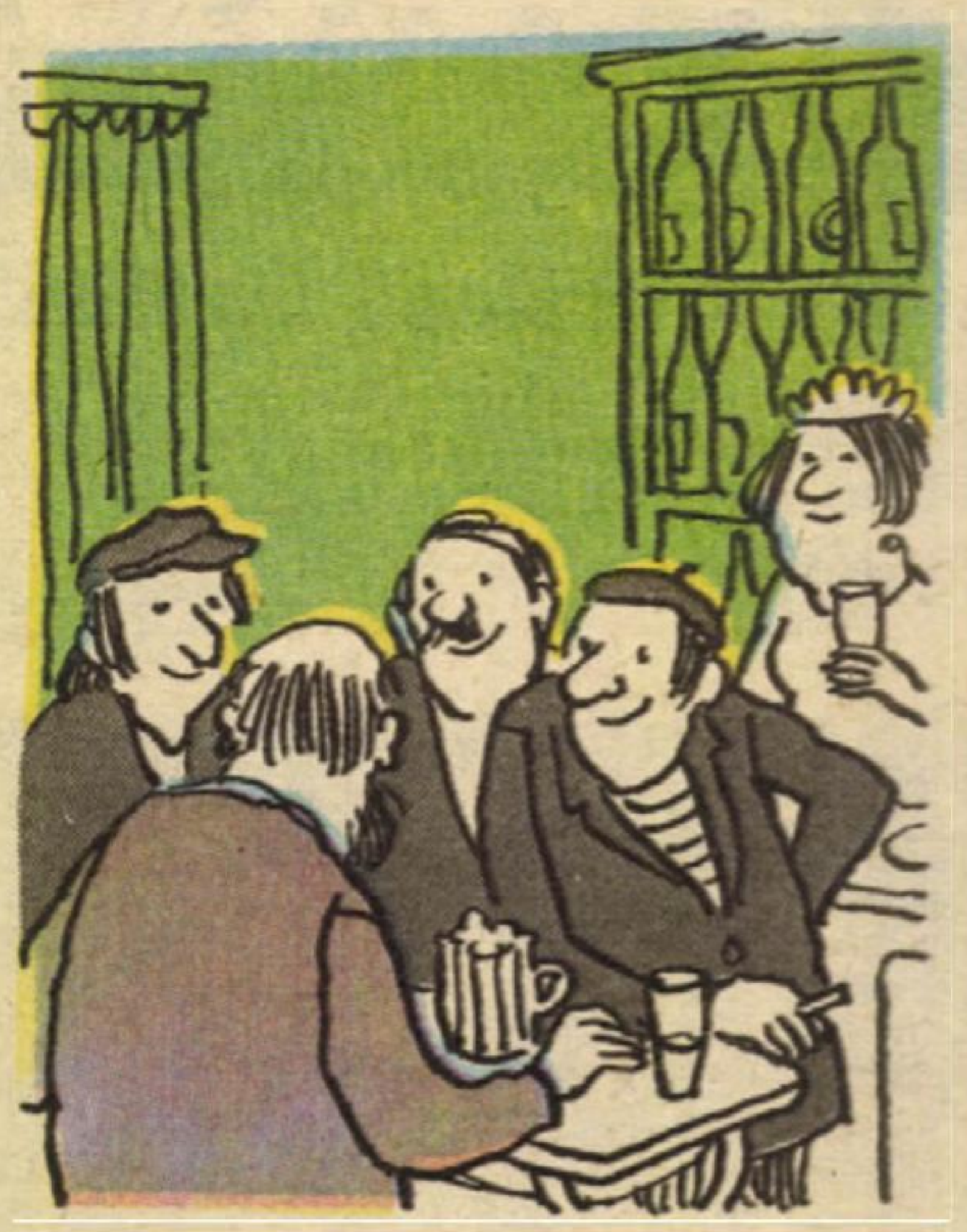

— Ha már így összehozott bennünket a sors, ne vesse meg a barátságunkat, fogadjon el egy italt tőlünk — szíveskedik Szűcs. — Csapos! Még egy pohár bort az úrnak!

— Én meg cigarettával kínálnám meg, tisztelettel — készségeskedik Csuka. — Igaz, kicsit erős, kaparós, köhögtetős. Kossuth.

— Artúrnak ebben is mázlija van, róla nem neveztek el ilyen búzrudacskát — mosolyodik el az öreg, fogja a poharát, s közelebb húzódik a kőporos nadrágúakhoz. — Én is ismerem valahonnan az urakat. Hol találkozhattunk?

— Állványokon.

— Én ott nem mászkálok.

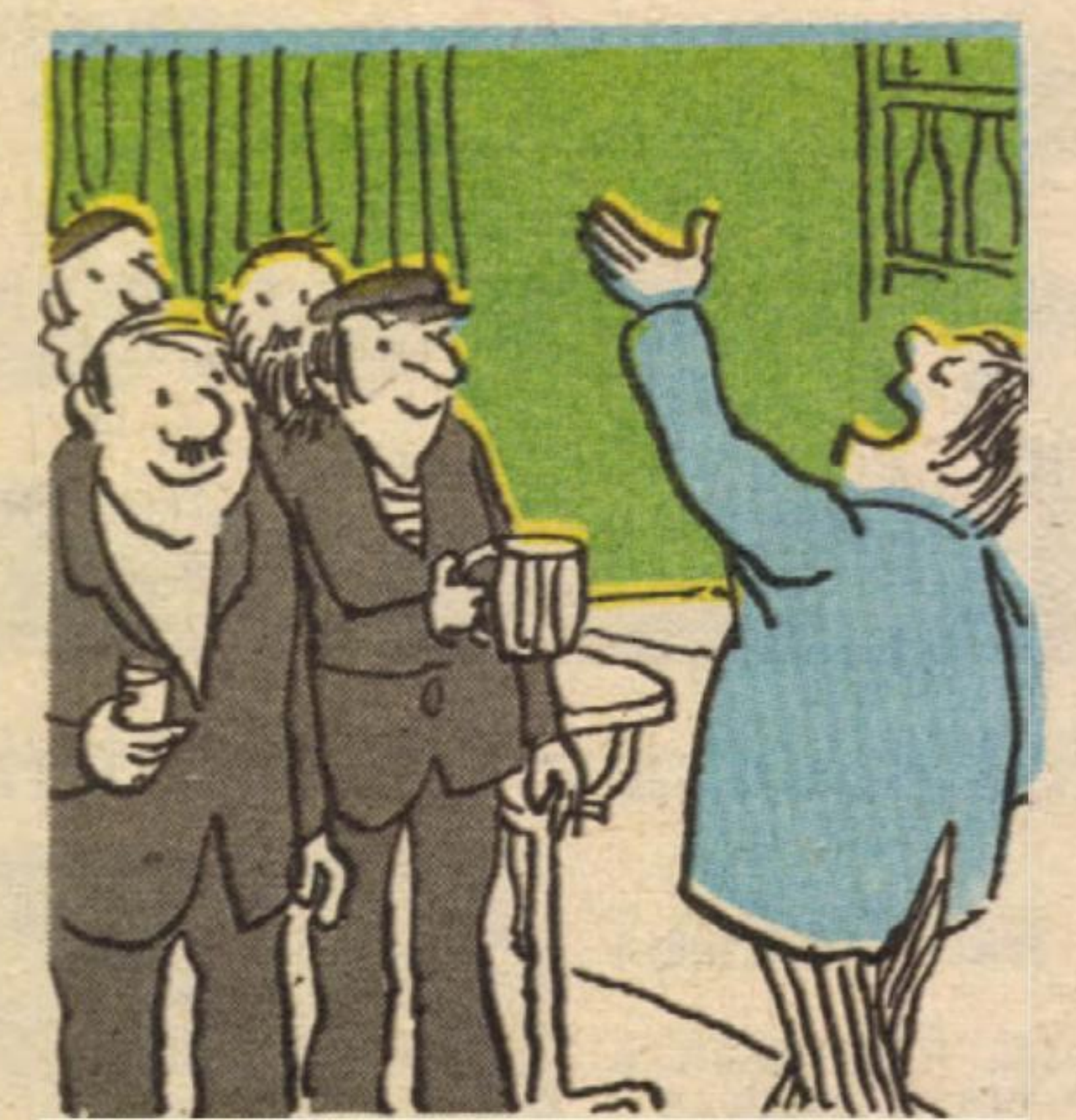

— Az is egy film címe — kesereg Csuka. — Merthogy mi sem a falvédőről jöttünk, hanem a képernyőről.

— Már emlékszem! Szép kis dolgokat művelnek ott röpke hetven perc alatt: lógnak, fusiznak, csalnak, lopnak, magánlaksértenek, meg még embert is ölnek. Lám, magukhoz sem volt irgalmasabb a tévé... Csapos! Még három sört az uraknak!

Nyílik az ajtó, fiatal férfi lép be rajta, duhaj nótázással:

Ha bemegyek a Kordivat csárdába,
Rugós késem vágom a gerendába!

— Hát ez kicsoda?

— Vitok Pál, a tisztakezű. A Cserepes Margitból jön... Mármint a színdarabból.

— Mitől ilyen jókedvű, fiatalember?

— Mert én vagyok a legpozitívabb antihős az élő magyar irodalomban. Én csak kilenc hónapot ültem garázdaságért, meg egy kicsit hazudozok is. De ennyi kell is: ettől döglik a sematizmus. Nekem mázlim van, választhatok: vagy megkéselem a feleségemet, vagy elosonok Dorogi Zsuzsannával, aki öregurak ágyában kereste meg a lakásra és bútorra valót... Látja azt a magányos férfit a sarokasztalnál? Makra Ferenc, harmincnyolc éves budapesti lakatos, civilben regény- és mozihős. Vele jól elbántak: ki kell nyitnia magára a gázcsapot. De előtte még megihat egy fél liter cseresznyepálinkát...

— Ez a legjobb az egész mai művészetben, hogy jó sokat lehet inni benne — ismeri el Csuka. — Na, isten, isten!

Az öreg tűnődve nyúl a pohara után.

— Kíváncsi volnék, mit éreznek, amikor saját magukat látják a képernyőn?

— Hogy a hiba nem a készülékben van. Az jó, garantálom, azt én szereltem össze, ezzel itt! — mondja Vitok Pál, és a bádogpultra teszi a kezét.

Azt a tisztát.

Radványi Barna

TÉLI RIPORT

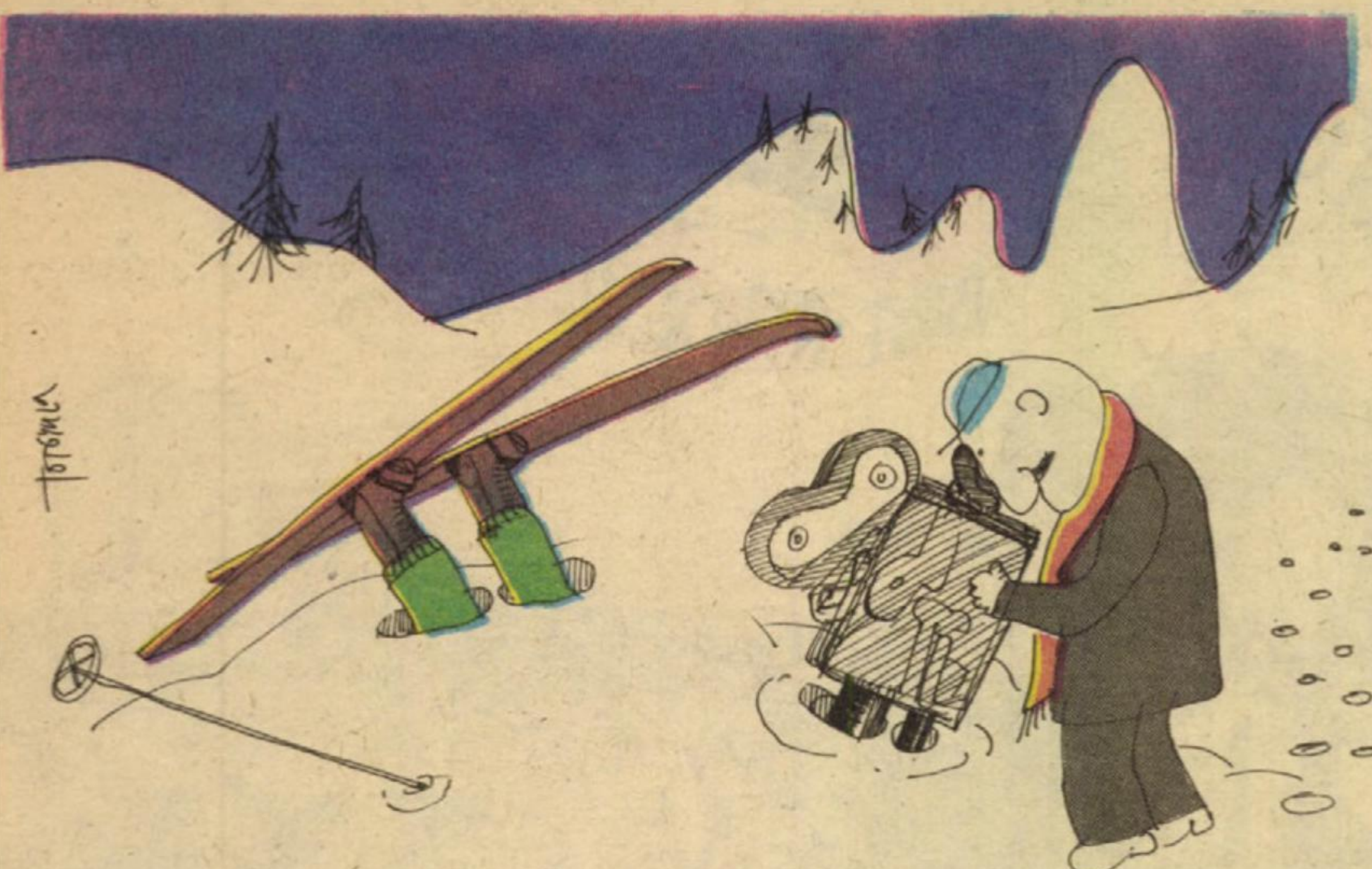

LEÁNYANYA

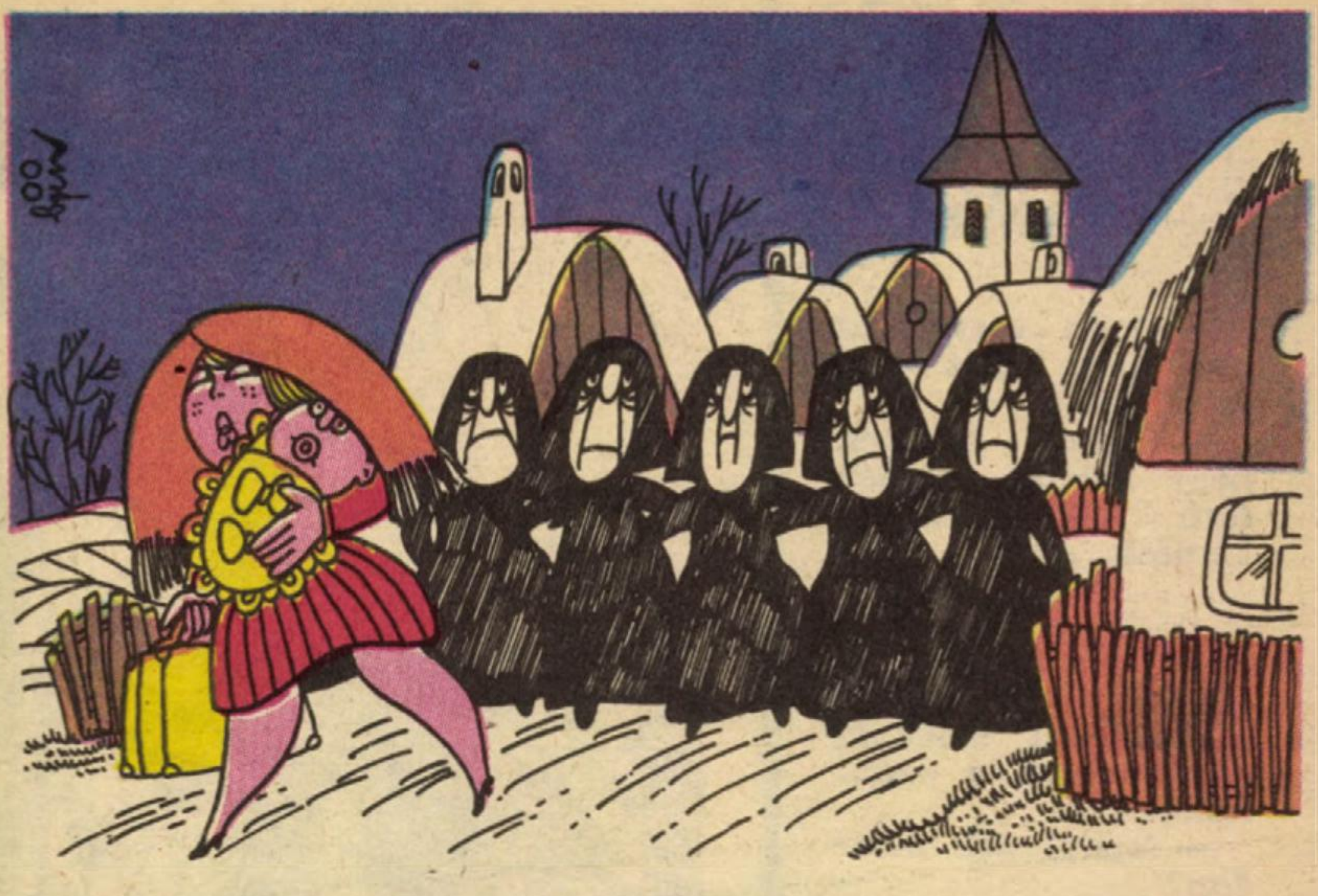

Levélváltás kereskedelmi dolgokról

Kedves Szerkesztő úr!

A Népszabadságban olvastam Dr. Sághy Vilmos, a belkereskedelmi miniszter cikkét, amelyben — egyebek között — arról is szó van, hogy sok a kis üzlet, ezért a vásárló időnként tolongani kénytelen. Ha ehhez az eladók néhány százalékánál a szakszerűtlen és udvariatlan kiszolgálás is hozzájárul, akkor az érintett vevő jogosan érzi rossznak a vásárlási körülményeket. Mint gyakorlati vásárló ehhez csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy a nagyobb élelmiszerüzletekben is olyan nagy a zsúfoltság és a lökdösődés, hogy már nem egyszer leszakították a ruhámról a gombokat. Az önkiszolgáló boltokban ugyanis több árut raknak ki a kelleténél, ahelyett, hogy a raktárakban tárolnák. Ezzel annyira leszűkítik a „vásárlók utcáját”, hogy a zsúfoltság elkerülhetetlen. Miért nem lehet legalább ezen változtatni?

Kedves Olvasónk!

Éppen a változtatás szükségességéről szól a miniszter cikke, amiből kitűnik, hogy szerteágazóan ismeri a vásárlás nehéz körülményeit. *Tudja például, és írja, hogy:* a kereskedelmi dolgozókat, többi között, áruismeretre, a korszerű eladó-vevő kapcsolatok helyes kialakítására kell tanítani. De hiába tudja ezt a miniszter, hogy ha elég sok üzletvezető és a helyettese nem tudja, vagy nem tartja fontosnak. Ha emellett az eladónak is ugyanez a véleménye, akkor minden marad a régiben, és a vevő ezentúl is elégedetlenül lép ki az üzlet ajtaján.

A miniszter azt is tudja és írja, hogy: a kereskedelmi dolgozóknak mindig friss áru- és minőségismeretre van szükségük, hogy ha sor kerül rá, más helyettesítő terméket (más hasonló árut!) tudjanak ajánlani a vevőnek. Ennek hiányában a vásárló elégedetlenül távozik az üzletből, jóllehet hasonló kívánalmainak megfelelő, esetleg jobb áru van raktáron.

A miniszter tudja és írja, hogy: a kereskedelem olyan szolgáltatás, ahol a dolgozók magatartásának különös jelentősége van. A kereskedelemben az udvariasság, a jó kapcsolattartás elemi, szakmai követelmény.

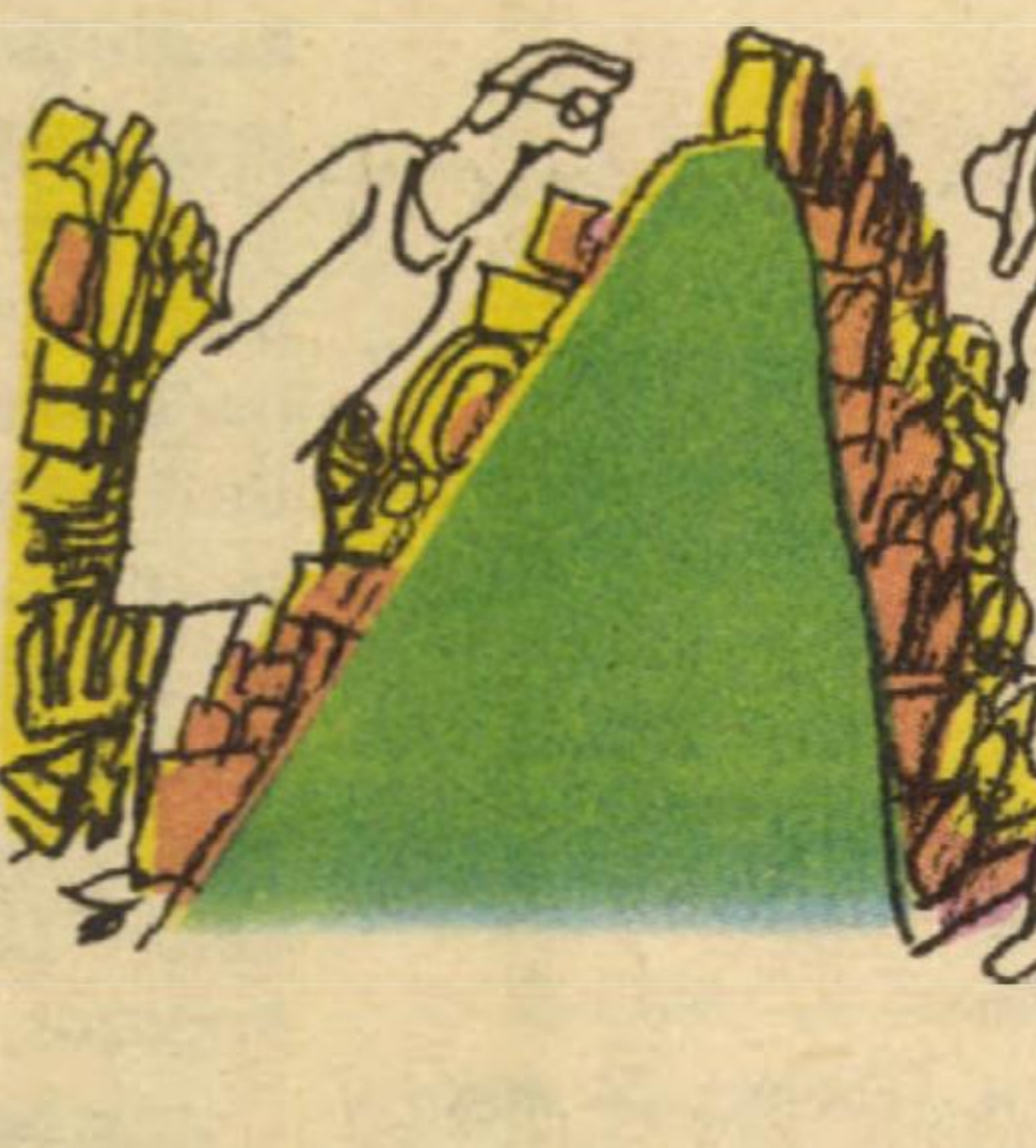

Nekem nagyon imponál a miniszter elemző cikke és a részletekre is kiterjedő tájékozottsága. Erre, gondolom, csak úgy, tehetett szert, hogy mindennapi kenyerét, felvágottját és más egyebet ő is különféle üzletekben vásárolja meg. Bizonyára azért, hogy a feleségének segítsen a háztartásban, a beszerzés gondjain, de feltehetően azért is, hogy mint vevő, olyan tapasztalatokat szerezzen, melyekhez miniszterként sohasem jutna hozzá, noha ő a gazda. (Vagy talán éppen azért nem?)

Valamikor, ha a miniszter elment egy üzletbe vásárolni, mindig, mindenhol, mindent rendben talált: a titkára ugyanis előre „ledrótozta”, hogy megy a miniszter. Manapság a miniszter kíséret és előrejelzés nélkül betér a közértbe, kosarába rakja a cuccot és megelégedéssel veszi tudomásul, hogy viszonylag elég jól mennek a dolgok. Csak akkor hökken meg, amikor a kenyérpult előtt 25—30 ember mögé kell a sorba állnia, ahol több időt kell eltöltenie, mint amennyit az egész bevásárlással eltöltött, pedig az átlagosnál gyorsabb tempóban dolgozik a kenyérpult egyetlen eladója. A miniszter az éppen mellette elhaladó üzletvezetőtől megkérdezi: „Mondja, kérem, miért nem szervezi meg jobban a kenyéreladást is?” Az üzletvezető felhorkan: „Mi köze hozzá? Kicsoda maga?” — kérdi dühösen. „Én, kérem — hangzik a válasz — a belkereskedelmi miniszter vagyok.”

Ez akár igaz, akár nem, én így hallottam. Nem azért adom tovább, hogy pletykáljak, vagy akár csak azért, hogy a belkereskedelem összes boltjaiban — ideértve a vendéglátóipart is — állandóan riadókészültségben legyenek, hogy mikor tér be hozzájuk — vevőnek, fogyasztónak álcázva — a miniszterük. Inkább arra hívom fel a figyelmet, hogy ne közöljék a miniszter fotóját a lapokban, és ne szerepeltessék őt a tévében, mert akkor vége az inkognitónak. Rögtön fel fogják ismerni, éppen úgy, mint Bondort az építőiparban.

Földes György

MINDENKI ISKOLÁJA

SAJDIK FERENC RAJZA

Új dokumentumok Mata Hari, a hirhedt kémnő életéből

MATA HARI EREDETI PORTRÉJA

MATA HARI SZÁJA, AMELYEN A HADITITKOK JÓ PÉNZÉRT KISZIVÁROGTAK

MATA HARI FULE, AHOL A TITKOK BESZIVÁROGTAK

A FÉRFIAK, AKIKKEL ISMERETSÉGBE KERULT

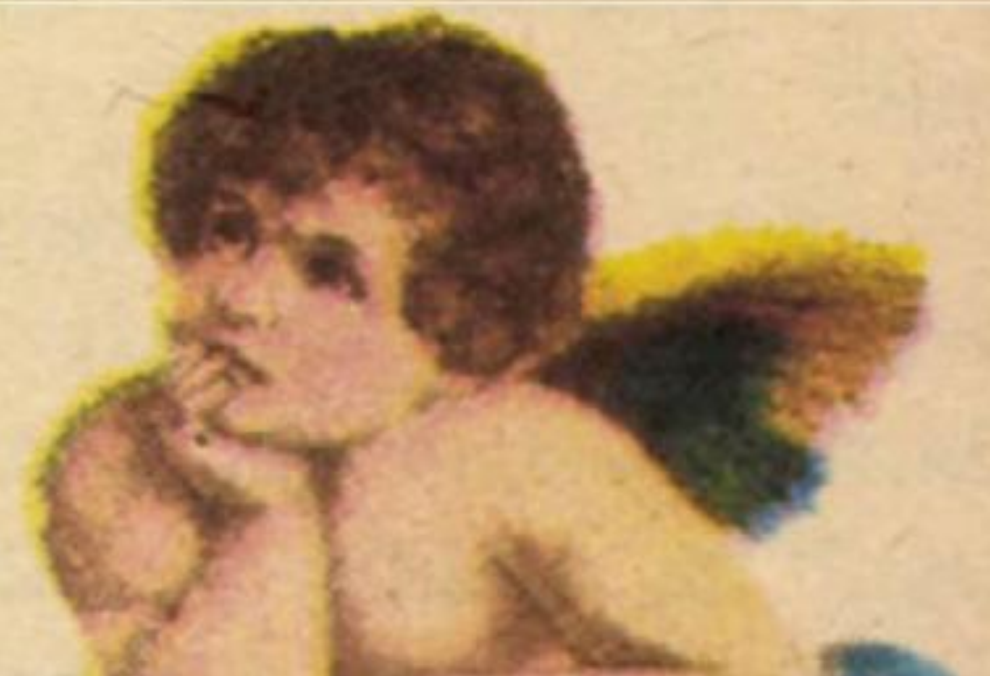

MATA HARI A BÍRÓSÁG ELŐTT

A SZÍV, AMELY CSAK A HAZÁJÁÉRT DOBOGOTT

A ZSONGLŐR

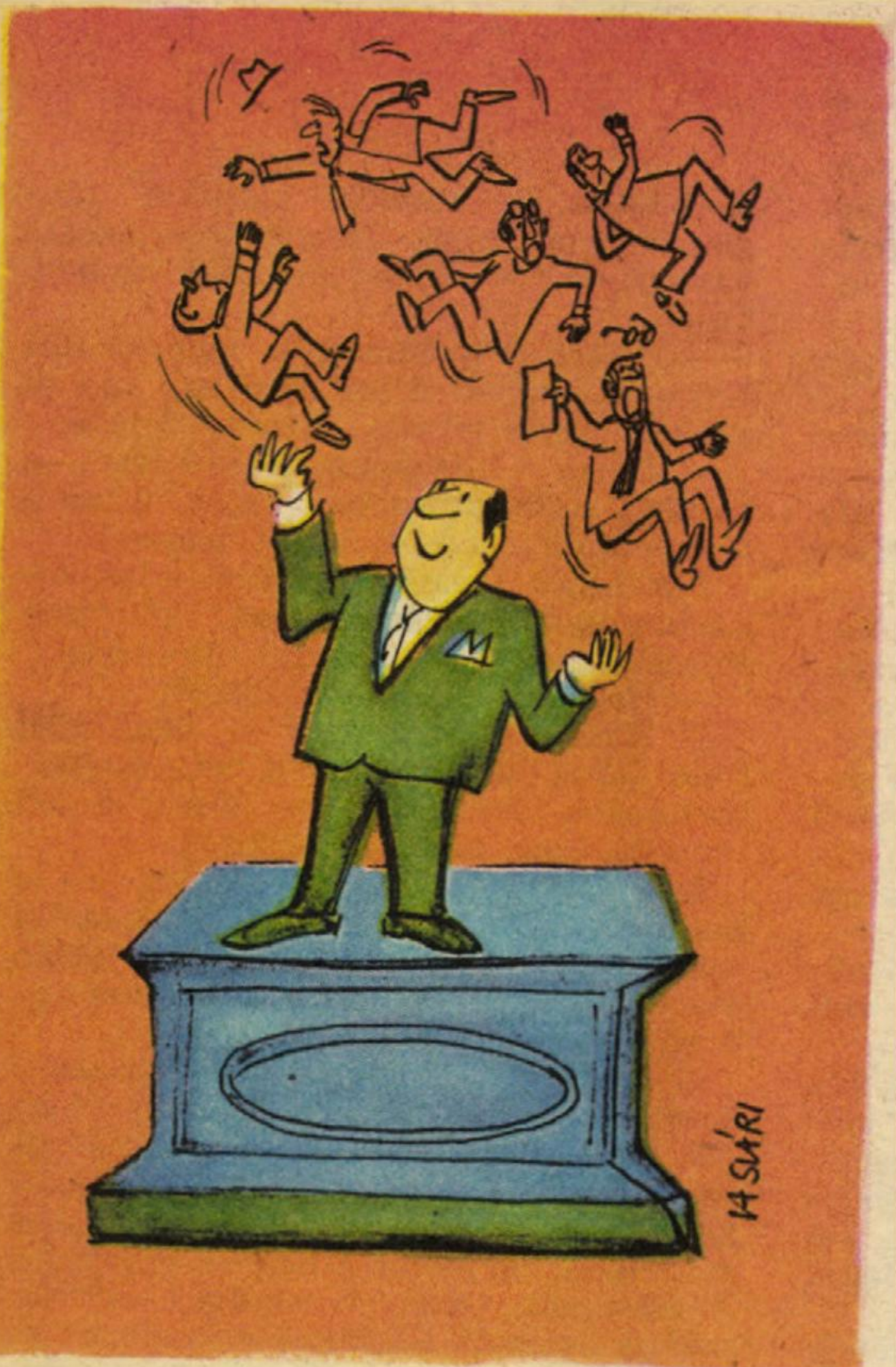

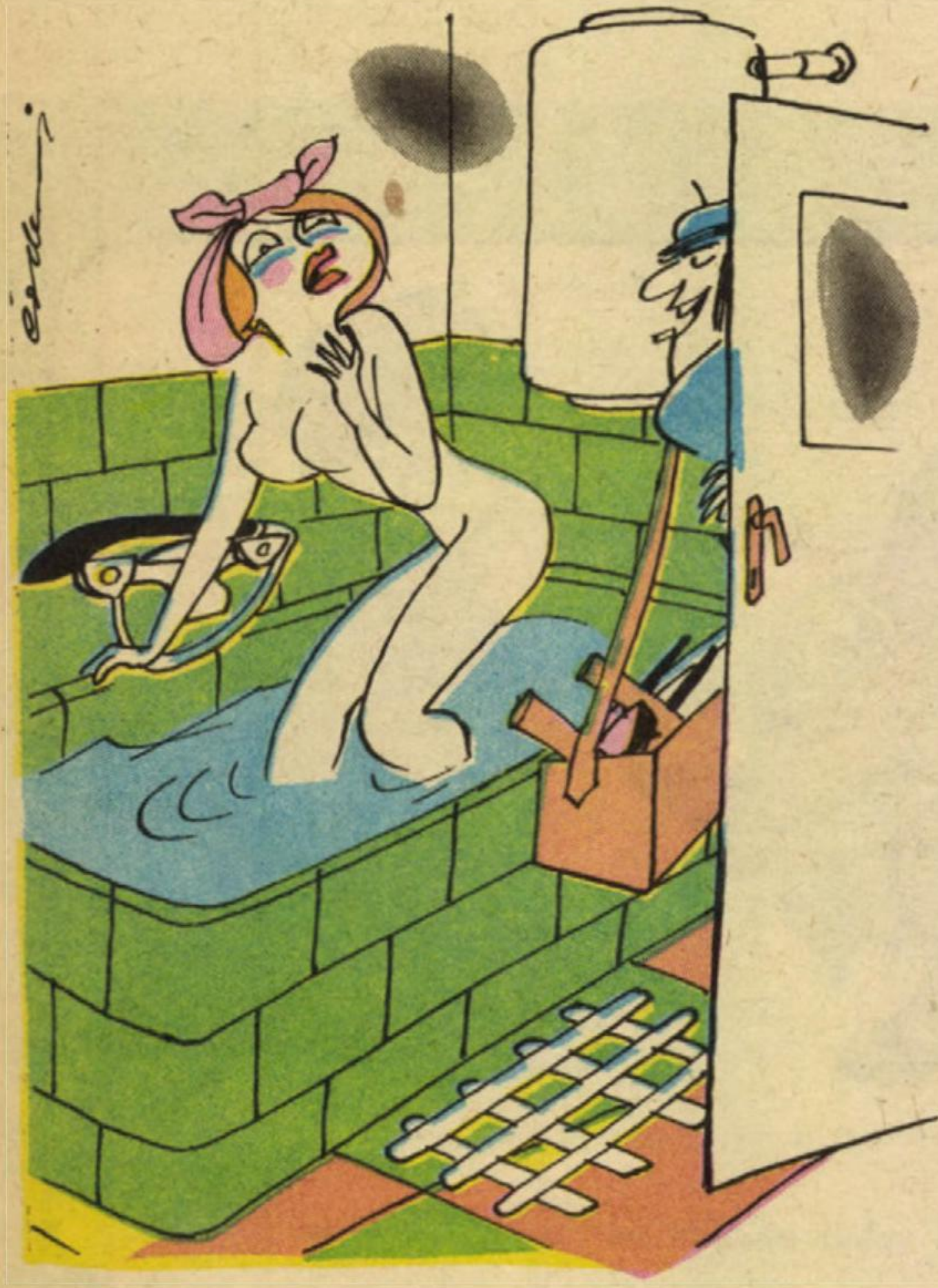

– Miért, annak jobban örült volna, ha a tévétől jönnek ki a panaszára?

AZ IKERTÁRS BOSSZÚJA

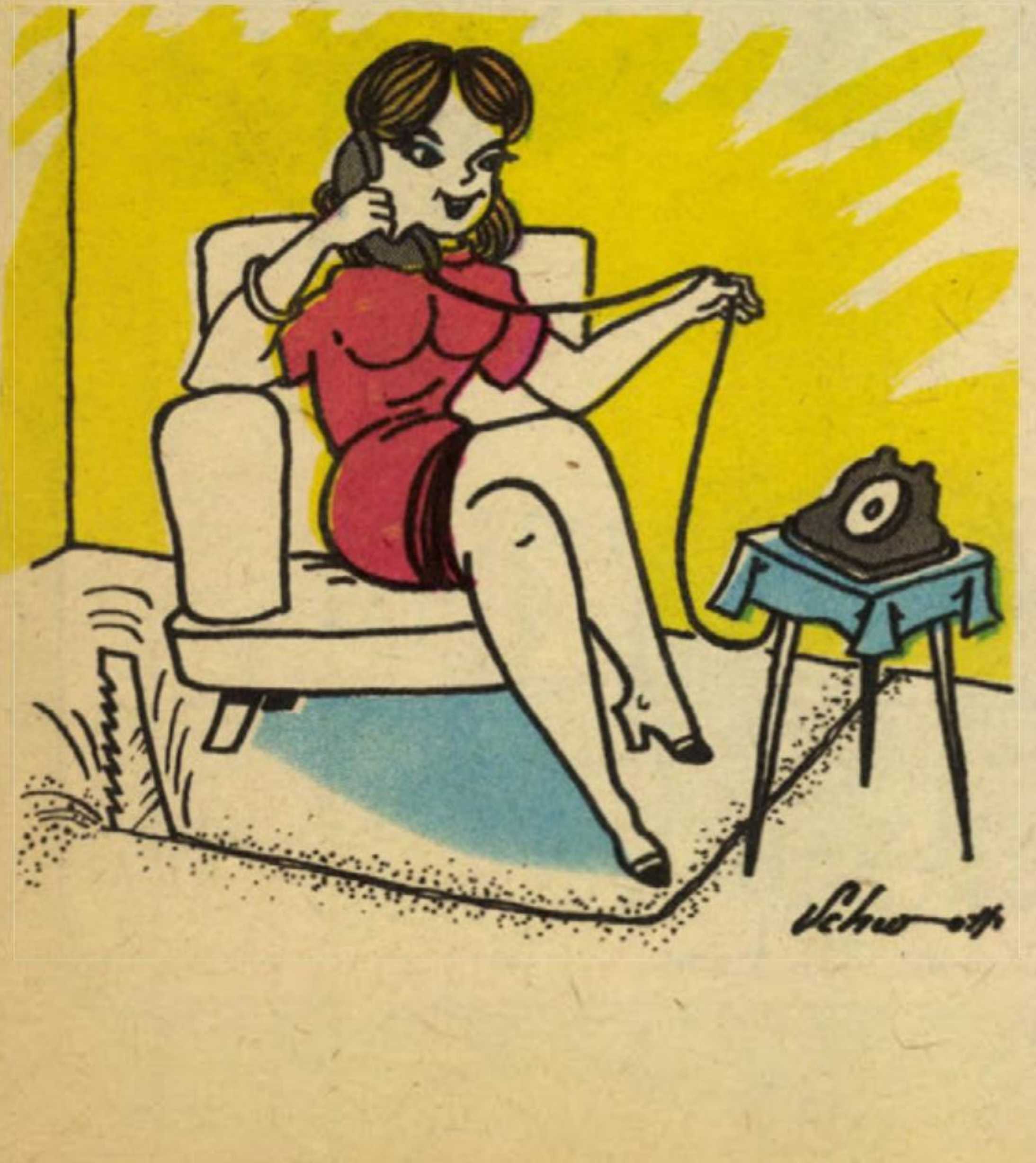

HÓMUNKÁSOK

1933

— Kegyelmes uram!

— Ne túlozzon. Nem vagyok kegyelmes.

— Bocsánat. Méltóságos uram.

— Nem vagyok méltóságos. Ne hízelegjen!

— Azon alázatos kérelemmel fordulok önhöz...

— Sajnálom, de már betelt a létszám.

— Ha meg tetszene hallgatni családi és anyagi helyzetemet...

— Tűnjön el, amíg szépen beszélek!

— Szabad legyen a hólapátolásra való alkalmasságomat a diplomámmal is bizonyítanom. Állástalan ügyvéd vagyok, így aztán abban is segíthetnék, hogy jogilag tisztázzuk: az utca mely részén halmozhatjuk fel a hókupacokat, ami pedig a hókupacokat illeti, ennek jogi véleményezését illetően pontos paragrafusokat tudok idézni...

— Befejeztem. Annyit megteszek, hogy előjegyzem magát a hólapátolásra, de nagyon sokan vannak ön előtt.

— Szabad alázattal esedeznem, mikor kerülhet rám a sor?

— Július közepe táján...

1977

— Mély tiszteletem!

— Na, mi kéne, ha vóna?

— A Köztisztasági Hivatal egyik vezetője vagyok.

— Aztán mi járatban van?

— Bocsánatot kérek, hogy zavarom...

— Na, nyögje már ki, mit akar, jóember?

— Ugye, tetszett hallani a rádióban a híreket? Országos havazás. Budapest utcáit is hóréteg fedi. Namármost, ami azt illeti, tekintetbe véve a nehézségeket...

— Ne dadogjon, apuskám, térjünk a tárgyra!

— Végtelenül boldoggá tenne, ha...

— Ha?

— Ha el tetszene vállalni egy nyolcórás műszakot.

— Micsodaaa?!!

— Könyörgök, ne mondjon nemet! A közelmúltban felemeltük a hómunkások díját: éjjel százötven forintot, nappal százhúszat fizetünk. Valószínűleg ön is tudja: óriási munLaerőhiánnyal küszködünk. Végtelenül lekötelezne, ha elvállalna egy kis hólapátolást. Nem kellene agyonstrapálnia magát. Egy picinyke havat innen oda méltóztatna hordani, s mi a díjazáson kívül őszinte meghatottsággal mondunk majd önnek köszönetet. A neve bekerül az aranyozott emlékkönyvünkbe, és az utókor is hálás szeretettel gondol majd a személyére, fiatalember....

— Na, nem bánom. Vállalom a hólapátolást. Adjon egy lapátot, úgyis unatkozom. No, meg a hecc kedvéért...

— A kezét! Meg akarom csókolni azt az áldott kezét!

— Naaa! Nem szabad! Ön, a Köztisztasági Hivatal egyik vezetője örömkönnyeket sír?

— Hát persze. Talán a sós könnyektől is elolvad egy kis hó...

Galambos Szilveszter

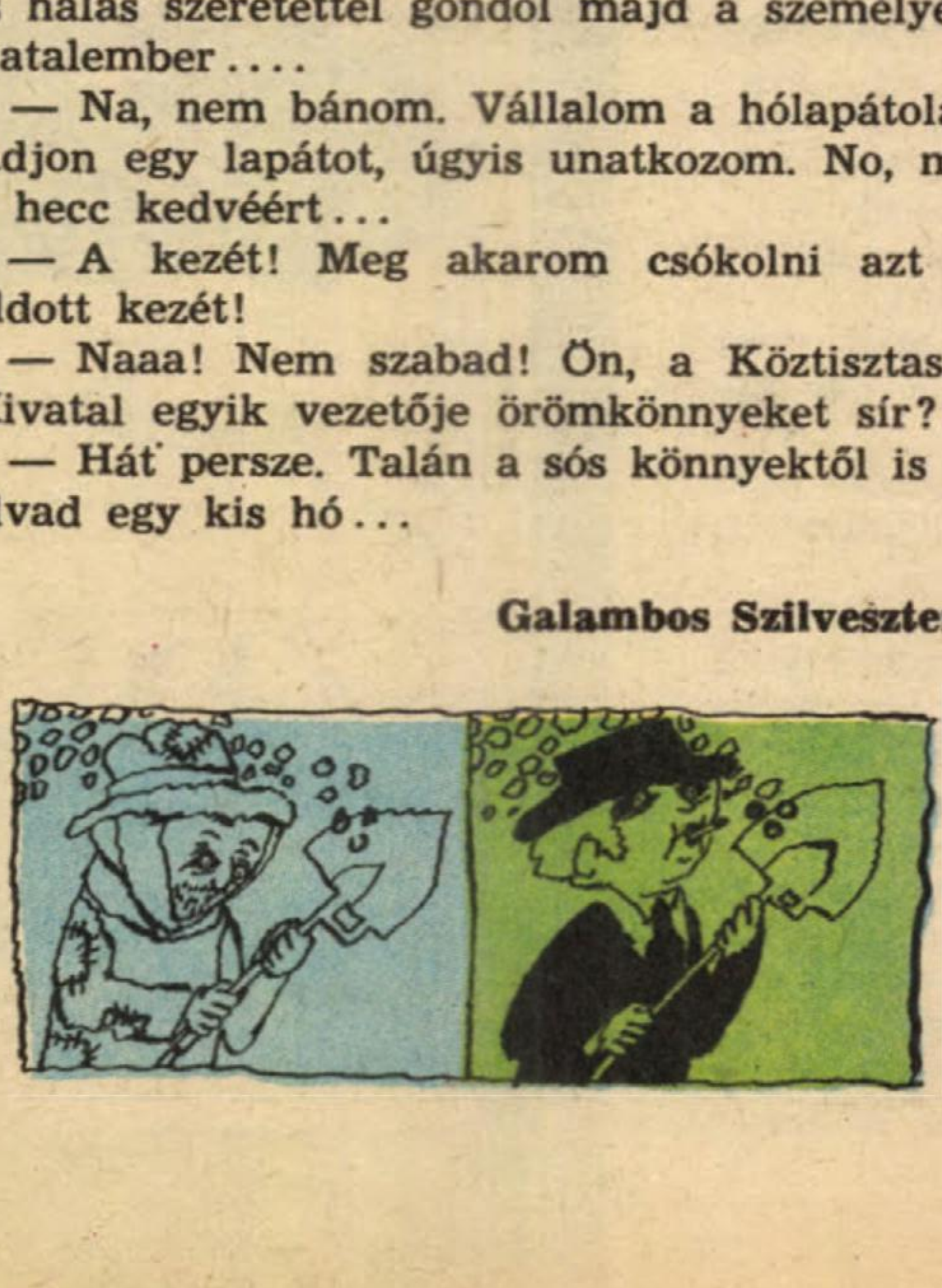

A TÉL HÍREIBŐL

Fülöp György rajzai

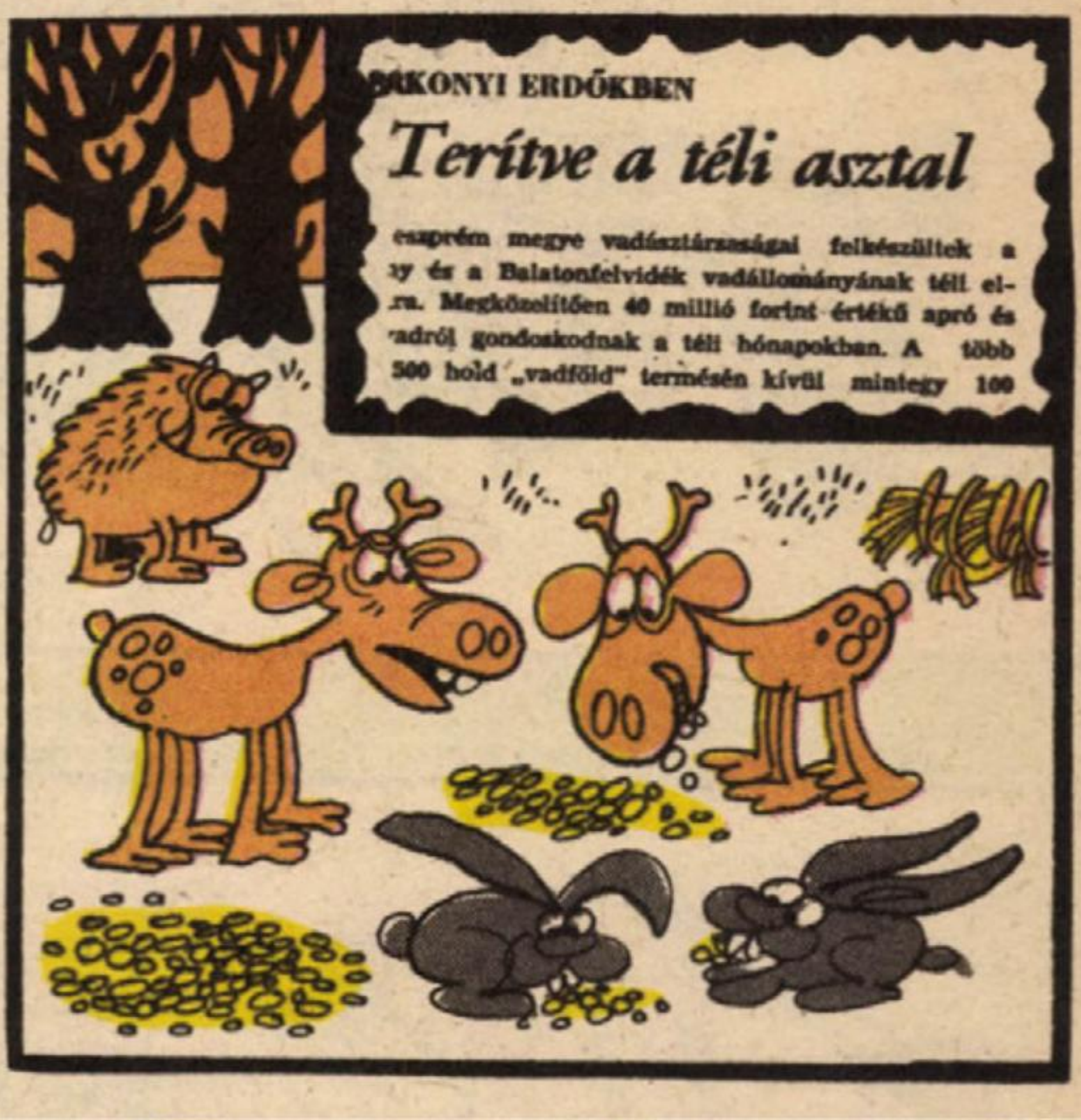
KONYI ERDŐKBEN
Terítve a téli asztal
eszprém megye vadásztársaságai felkészültek a
y és a Balatonfelvidék vadállományának téli el-
ra. Megközelítően 40 millió forint értékű apró és
adról gondoskodnak a téli hónapokban. A több
500 hold „vadföld" termésén kívül mintegy 100

– Ne egyen annyit, kollégám, mert elhízik és nem tud majd futni, ha kell...

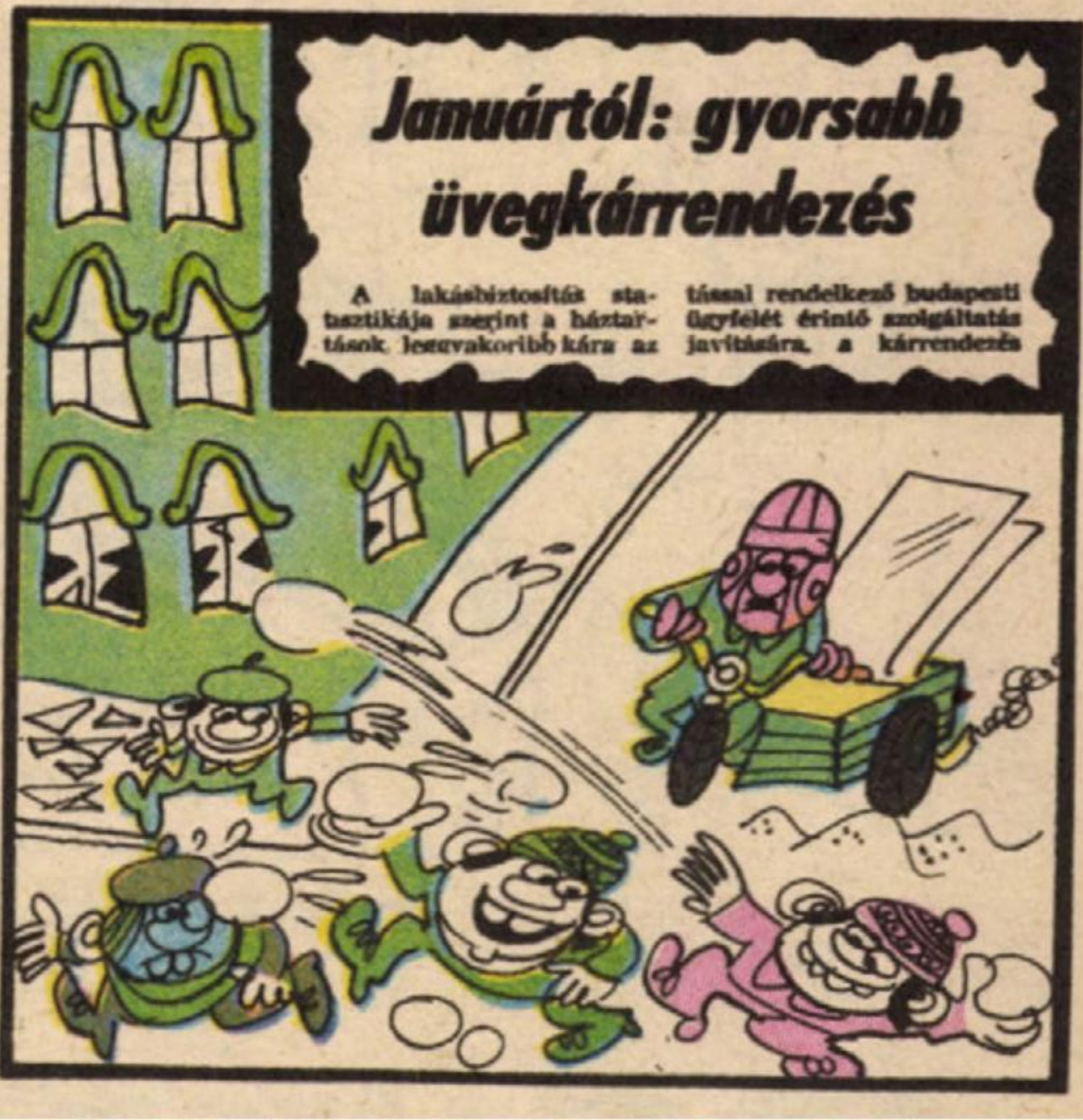
Januártól: gyorsabb üvegkárrendezés
A lakásbiztosítás statisztikája szerint a háztartások leggyakoribb kára az
tással rendelkező budapesti ügyfelét érintő szolgáltatás javítására, a kárrendezés

– Pucoljunk, srácok, már jön is az üveges!

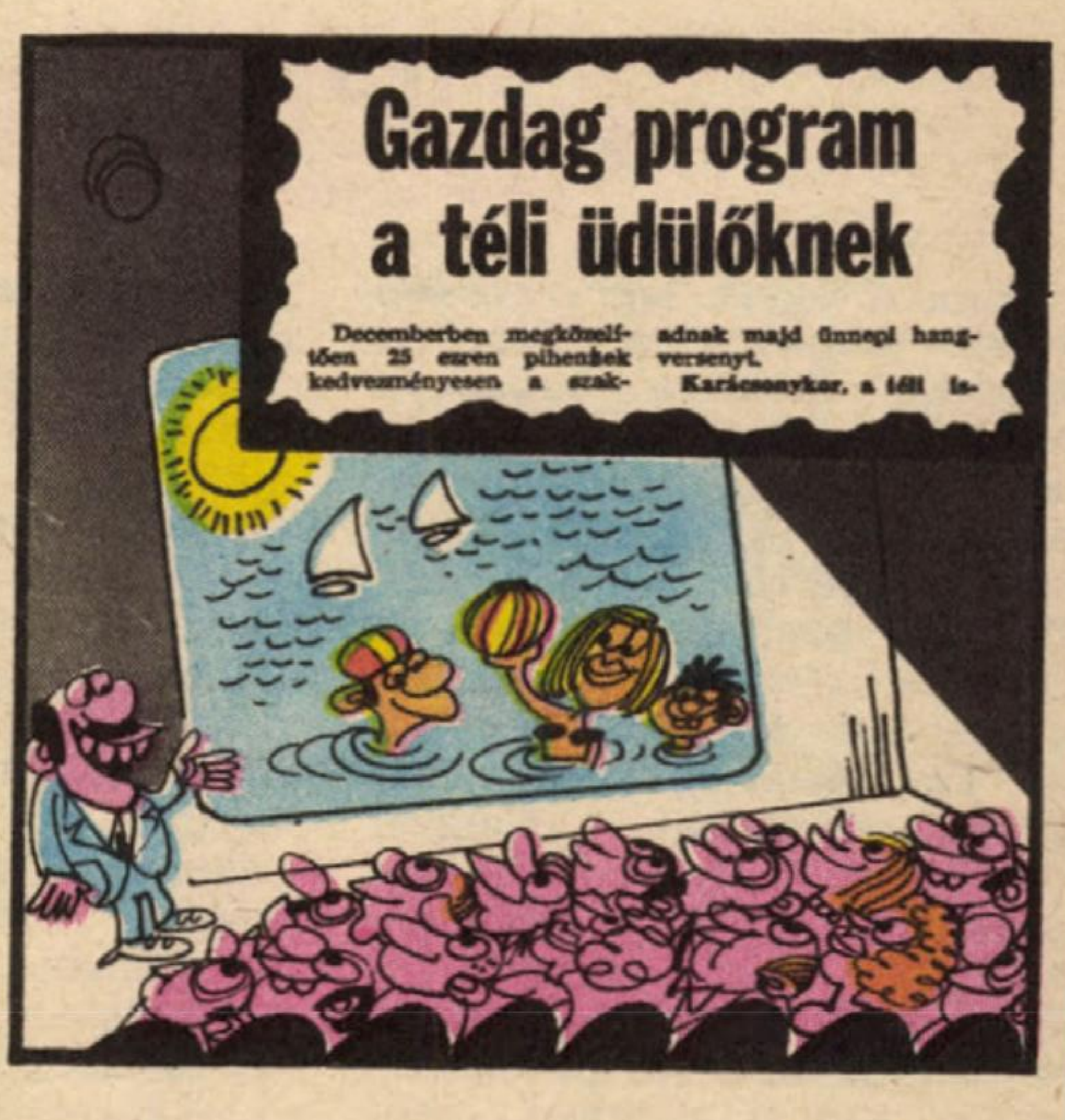
Gazdag program a téli üdülőknek
Decemberben megközelítően 25 ezren pihennek kedvezményesen a szak-
adnak majd ünnepi hangversenyt.
Karácsonykor, a téli is-

– Most filmet vetítünk a nyári Balaton örömeiről.

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI...

— Tudja-e, hogy miért aszfaltozták be a buszmegállót a Pipacs utcában?

— Nem tudom.

— Hogy az emberek lába ne eresszen gyökeret...

AZ EMBER LEGHŰBB BARÁTJA

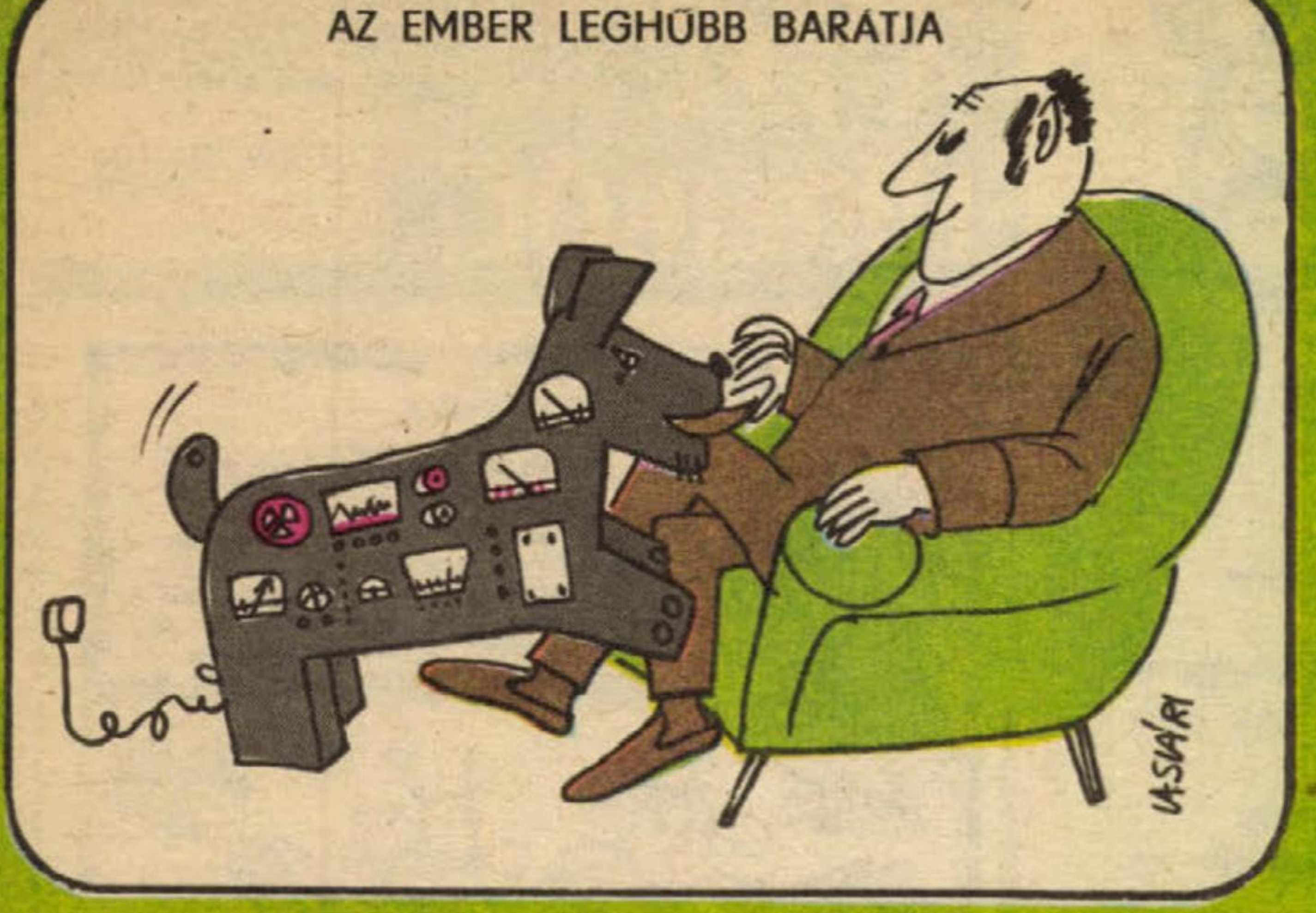

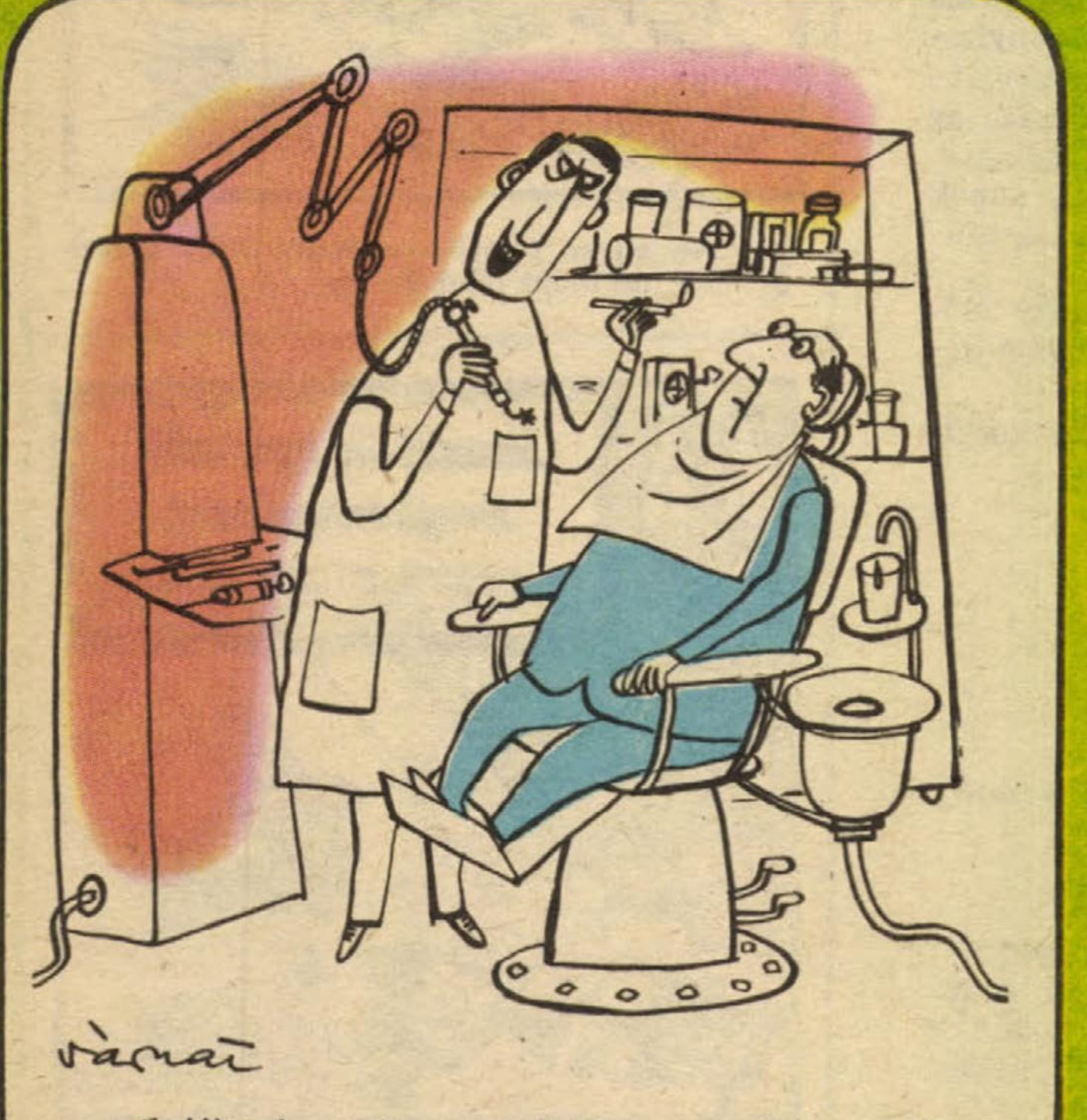

– Emlékszel, amikor az iskolában mögöttem ültél, és mindig egy tűvel szurkáltál...?!

üzemi

Szűk Sebő nem tartozott azok közé az igazgatók közé, akiknek a hátán fát lehet vágni. Szűk Sebő nem tartozott azok közé az igazgatók közé, akiket kenyérre lehet kenni. Sőt, még azok közé az igazgatók közé sem tartozott, akik a beosztottak kezéből esznek. Szűk Sebő inkább a vulkánigazgatók közé tartozott. Kénköves lángot lövellt, izzó sziklákat hajigált, s vészteljesen zihált hozzá a légcsövén keresztül. Szűk Sebő fittyet hányt a közéleti demokráciának, lábbal tiporta az építő bírálatot, gúny tárgyává tette a női egyenjogúságot és — amit egy tűzhányó sosem tett volna — suksüköt mondott jukjük helyett.

— Ez tűrhetetlen — mondta Réz Lajos, egy derék vasderes, aki az anyatejjel szívta magába a Bunkócskát. — Ezt a Sebőt én a térdemen lovagoltattam, s most fittyet hány a közéleti demokráciának, lábbal tiporja az építő bírálatot, gúny tárgyává teszi a női egyenjogúságot, sőt, suksüköt mond jukjük helyett.

— Ez van — mondta Fele Géza, aki fiatal volt, s ezért fatalista —, ezt kell lenyelni.

— Kell a fenét! — mennydörgött Réz Lajos, mintha maga is vulkán lett volna. — Én már tudom mit csinálok. Szűk Sebő mai felszólalását magnóra vettem. Úgyis jön az üzemi buli, ott lejátsszuk, hadd tudja meg, hol lakik az isten.

Fele Géza fiatal volt, mégis könny szökött a szemébe.

— Lajos — mondta elcsukló hangon —, ne tedd. Neked gyermekeid vannak, Lajos. Neked unokáid vannak, Lajos.

— Akkor is lejátszom — mondta Réz Lajos, miközben a téli nap egy sápadt sugara fényes glóriát húzott a fejébe.

— Lajos — szipogott Fele Géza —, gondolj a szekatúrákra. Lajos, gondolj a macerákra, Lajos, miért teszed?

Réz Lajos szemébe a kései középkor vértanúinak elragadtatása költözött. Furcsán vette ki magát ott, de mégis.

— Hallottál Jeanne d'Arcról?

— Hallott a nyavalya — tiltakozott Fele Géza, akit inkább a természettudományok vonzottak. — Miért, ő azt mondta, hogy hallott énrólam?

Réz Lajosnak egy pillanatra el is ment a kedve az egésztől. Hát érdemes mártíromságot vállalni? Ezekért? Aztán mégis odaadta a magnótekercset az üzemi buli rendezőinek.

Ez az üzemi buli nélkülözte az előző üzemi bulik üde hányavetiségét. A tagok hideg verítékben úszva ültek a nézőtéren, volt akinek az ujját franciakulccsal kellett végül lesrófolni a szék karfájáról. A hűvös téboly a színpadra is átcsapott. Ordas Bernadette háromszor is belesült a „Két kis verébbe" és bömbölve rohant a kulisszák mögé. Re-

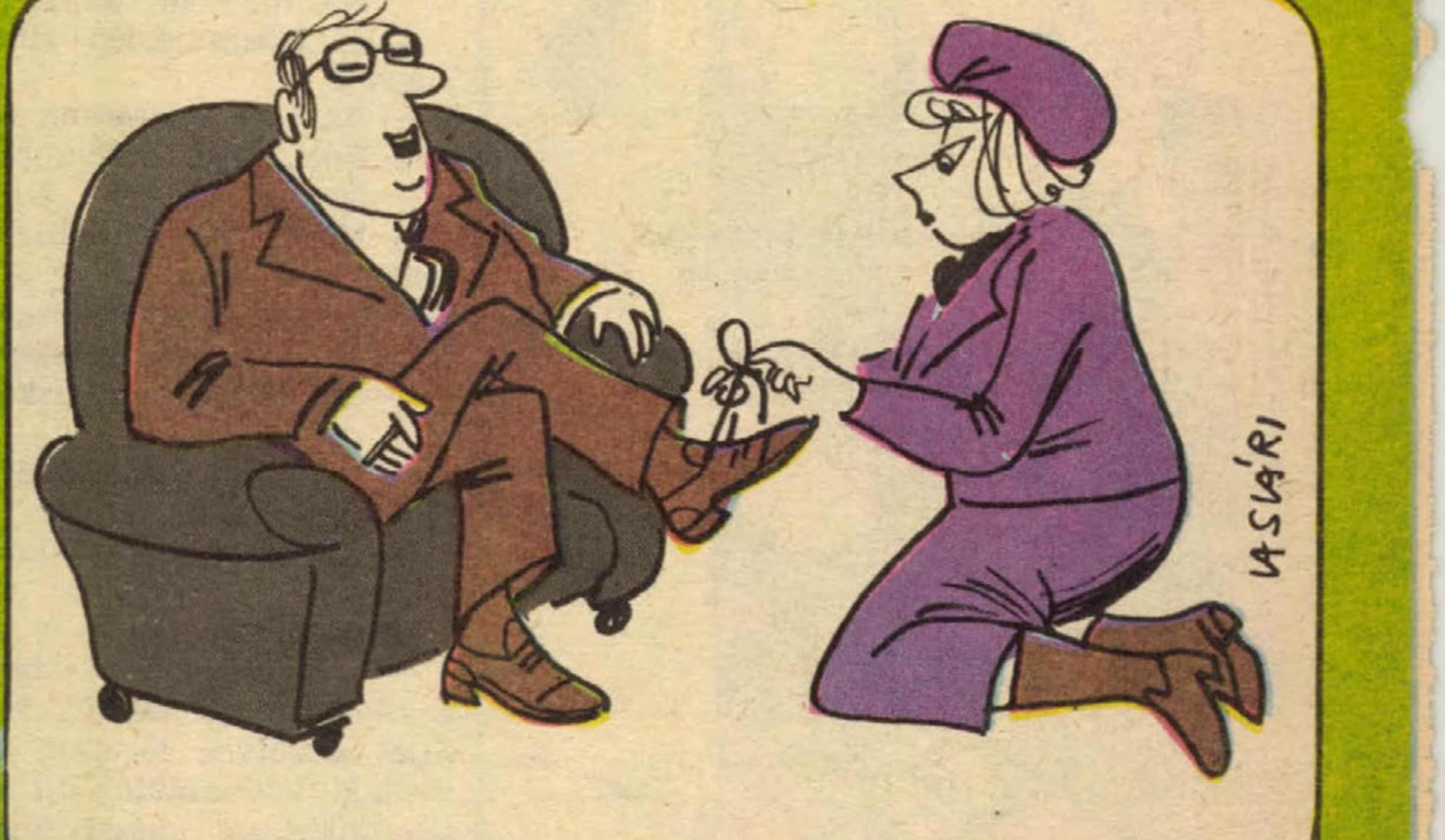

– Nem tudom, mi lett volna belőled nélkülem, Zsuzsikám...

RITKA TALÁLKOZÁS

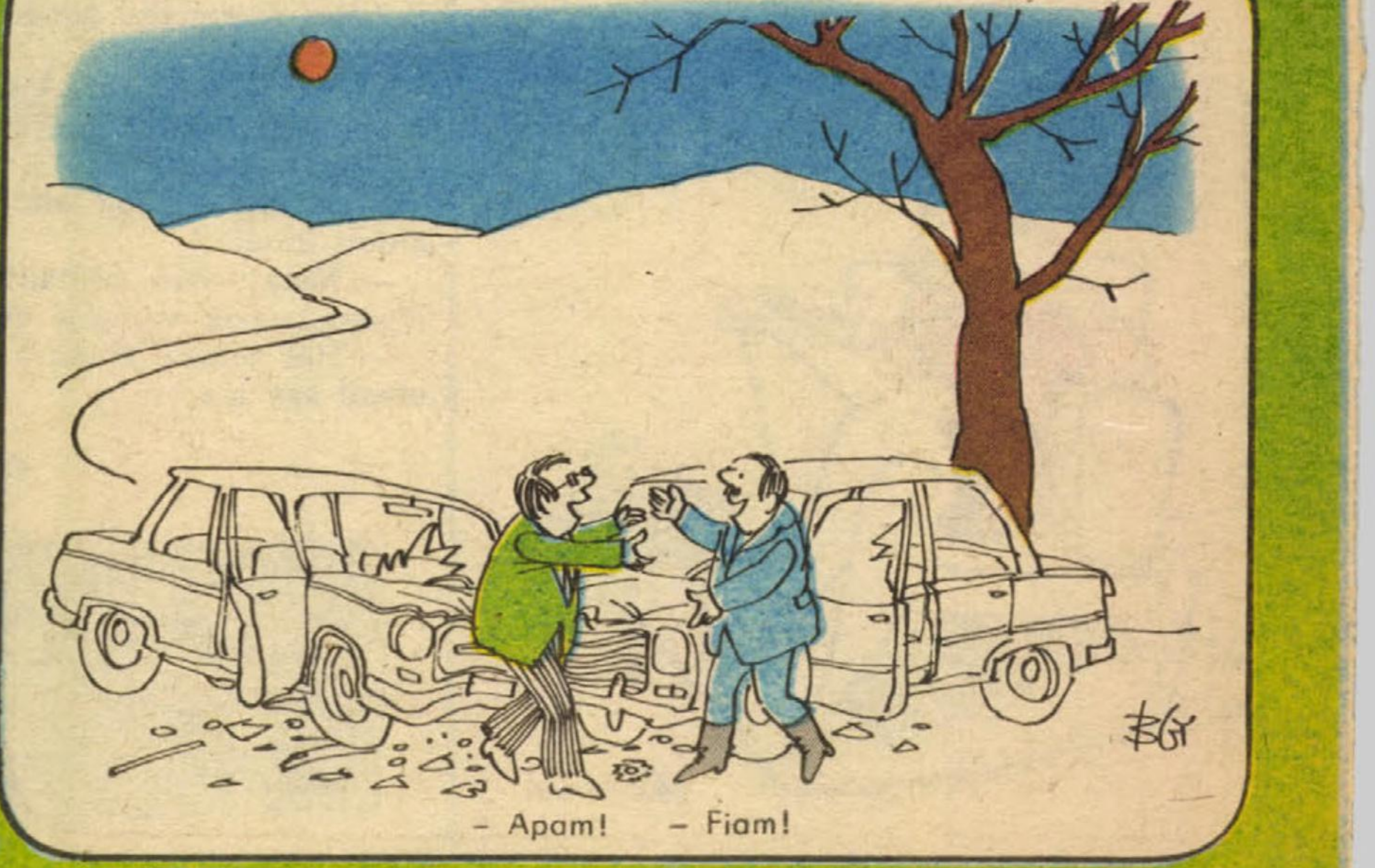

– Apam! – Fiam!

ZSÖLLYE

A január egyik legrangosabb művészi eseménye a Wroclavi Pantomim Színház budapesti vendégjátéka volt. Estéről estére zsúfolt házak tapsoltak a „Fantasztikus jelenetek a Twardowski mesterről szóló legendából" című produkciójuknak. A nézőtéren minden alkalommal sok színészt is lehetett látni, akik az előadások szünetében lelkesen gratuláltak a lengyel kollégáknak. Henry Tomaszewski, a társulat igazgató-főrendezője meg is jegyezte:

— Megható a magyar művészek lelkesedése és szeretete. Nem is tudom, hogyan lehet ezt a kedves fogadtatást... komolyan mondom, nem is találunk rá szavakat...

Mensáros László közbevágott:

— Egy pantomimegyüttesnél ez igazán megbocsátható...

•

Makk Károly Erkölcsös éjszaka című filmjének egyik jelenete füstös kávéházban játszódik. A kávéházi díszletben ülő színészeket és statisztákat megkérték, hogy minél többet és minél sűrűbben cigarettázzanak, szivarozzanak, pipázzanak, hogy a jelenet atmoszférája biztosítva legyen. A filmgyári huzat azonban minden alkalommal kivitte a füstöt az operatőr legnagyobb mérgére. Végül Makk kénytelen volt a kellékesekkel mesterségesen füstöt „varázsolni" a díszletbe. A felvétel már vagy másfél órája tartott — a próbákkal együtt —, és bizony még a legedzettebb dohányosok is krákogtak, köhögtek, fulladoztak a valóban illúziót keltő füsttengerben. Leginkább Benkő Gyula elégedetlenkedett.

— Karcsikám, én már nem bírom tovább! Hagyjuk egy kicsit abba!

Makk, aki mindenáron le akarta forgatni a jelenetet, megcsóválta a fejét.

— Nem tudom, Gyuszikám, miért vagy ilyen türelmetlen? Az egész jelenet alatt egy helyben ülsz és mégis fáradt vagy?

Benkő tiltakozott.

— Nem arról van szó, hogy fáradt vagyok, de egy másfél órás jelenet után mégis csak van annyi joga az embernek, hogy elszívjon a büfében egy cigarettát!

Rátonyi Róbert

Buli

zsó Vince egyszerűen képtelen volt eltüntetni az aranyhalat, a farka mindig kilógott a zsebéből. Gulipán Pubit, a jó svádájú konferansziét úgy kellett a függöny elé pofozni, hogy bejelentse a nagy számot.

— Kedves közönség — hebegte, s a beteg félhold csupa pozsga volt az arcszínéhez képest —, következik műsorunk sztárja, szeretve tisztelt igazgató urunk, Szűk Sebő.

Azzal elvágtatott és beásta magát. Réz Lajos úgy kapcsolta be a magnót, mint tűzszerész a dinamitos masinát. És attól fogva az egész nézőtér helyéről felállva, remegő gyomorral figyelte, mit szól a főnök.

Szűk Sebő egy pillanatra meghökkent, amint saját hangját hallotta. Aztán mosoly terült az arcára, mint egy nagy tarka abrosz.

A közéleti demokrácia fittyethányásánál már hangosan nevetett.

Az építő bírálat lábbal tiprásánál a térdét csapkodta.

A női egyenjogúság gúny tárgyává tételénél ordítva hahotázott.

A suksüknél az oldalát fogta kacagtában.

A buli általános mámorba fulladt. Mindenki hátakat lapogatott és éjfél felé — Szűk Sebő vezényletével — az egész cég kórusban üvöltve jelentette ki, hogy ilyen góré kell neki, ilyen góré pompás, kinek feje éjjel-nappal világító lámpás. A minisztérium két megfontolt képviselője piros pontokat osztogatott, s úgy döntött, hogy tárcaközileg is megemlíti Szűk Sebőt, mint a viszonyulás Csimborasszóját.

A következő termelési értekezleten aztán Szűk Sebő megint bedobta a vulkán-figurát. Kénköves lángot lövellt, izzó sziklákat hajigált, s vészteljesen zihált hozzá a légcsövén keresztül. Réz Lajos nem állhatta szó nélkül.

— Sebő — mondta, amint kettesben maradtak —, én téged a térdemen lovagoltattalak, s te megint fittyet hánytál a közéleti demokráciának.

— Na bumm! — mondta az igazgató.

— Lábbal tiportad az építő bírálatot.

— És akkor mi van?

— Gúny tárgyává tetted a női egyenjogúságot.

— Annyi vész.

— Suksüköt mondtál jukjük helyett.

— Ilyen az élet.

— Sebő, mit csinálsz, ha a következő bulin megint lejátsszuk a felszólalásodat?

Az igazgató felnézett.

— Csacsikám — mondta. — Majd megint röhögök egy nagyot.

Hát ez az. Csak humor legyen.

Peterdi Pál

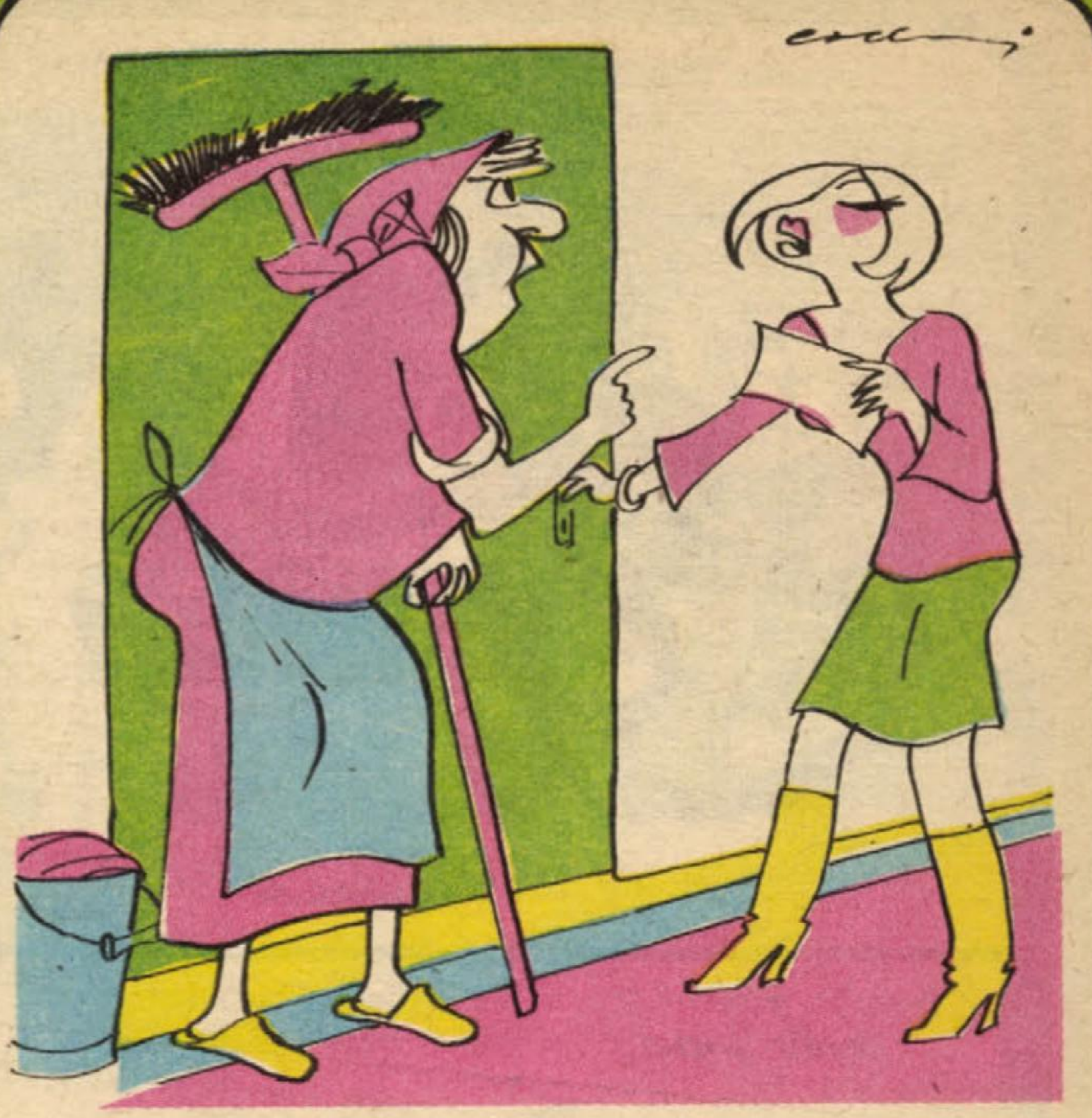

– Negyven éve dolgozom itt, de engem még sohasem akart megfúrni senki!

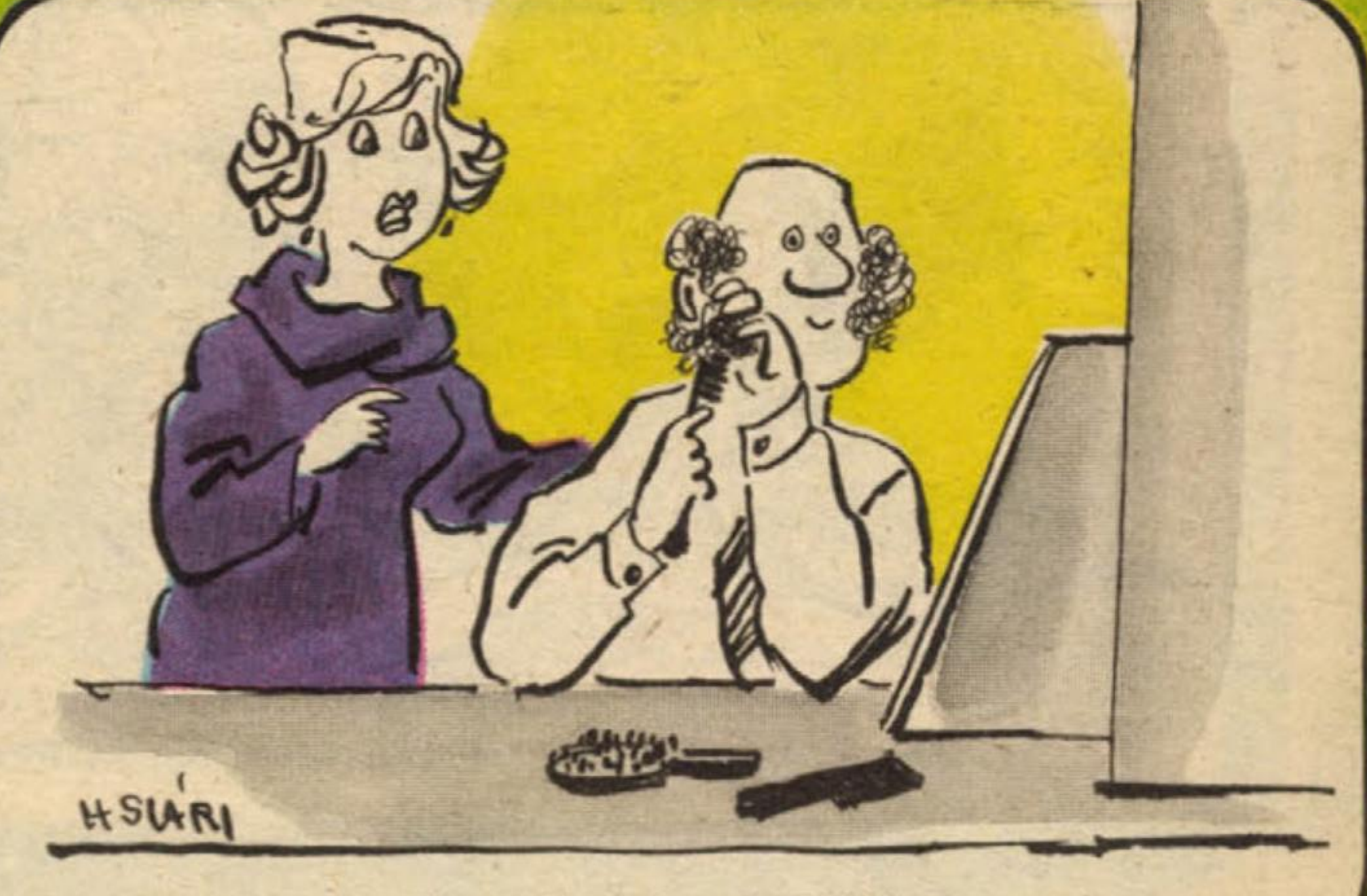

– Te tupírozod a barkódat?

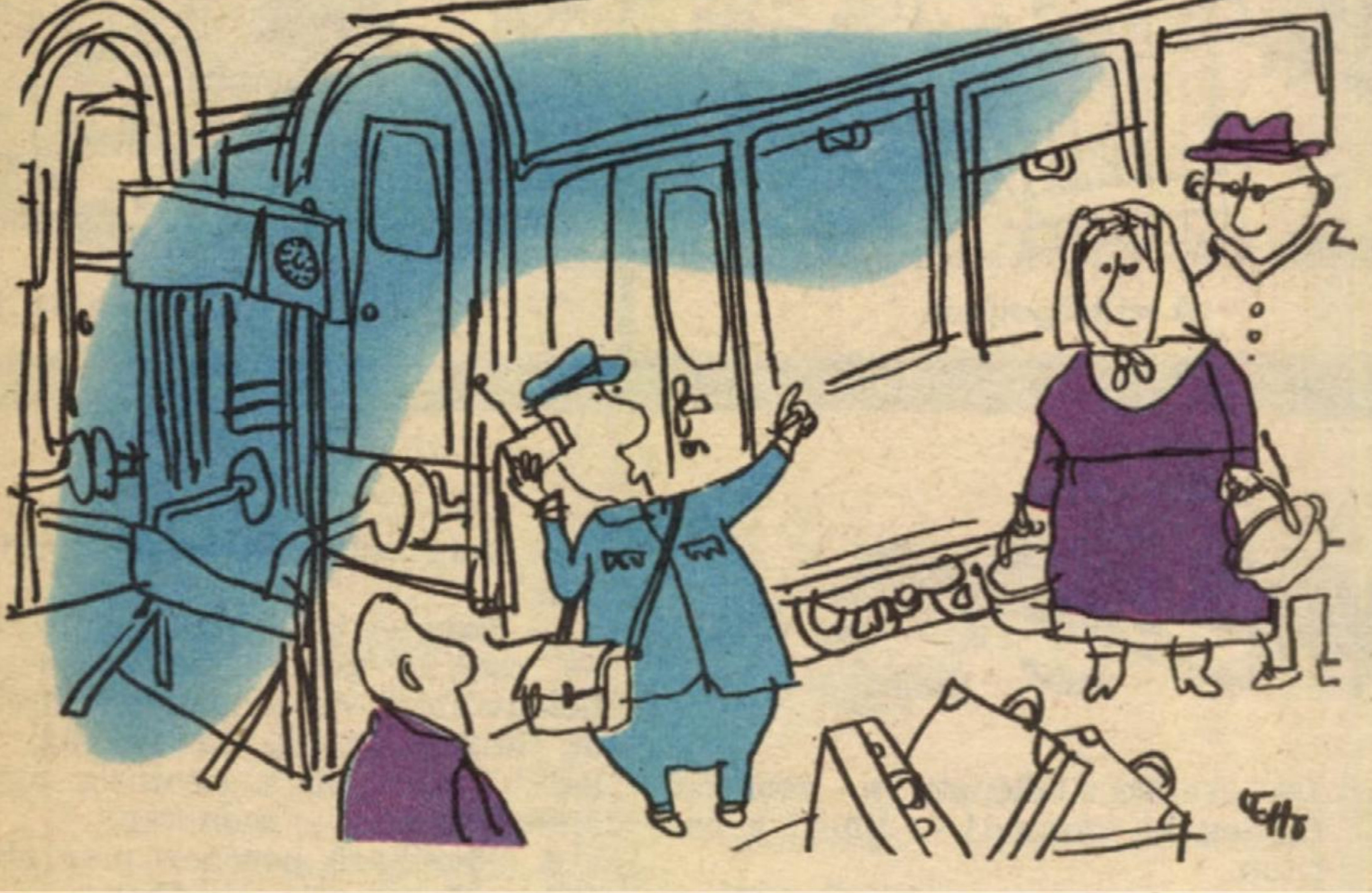

– Lehűlést ígér a meteorológia. Ötven percet késni fogunk!

NŐI KÜLDÖTTSÉG

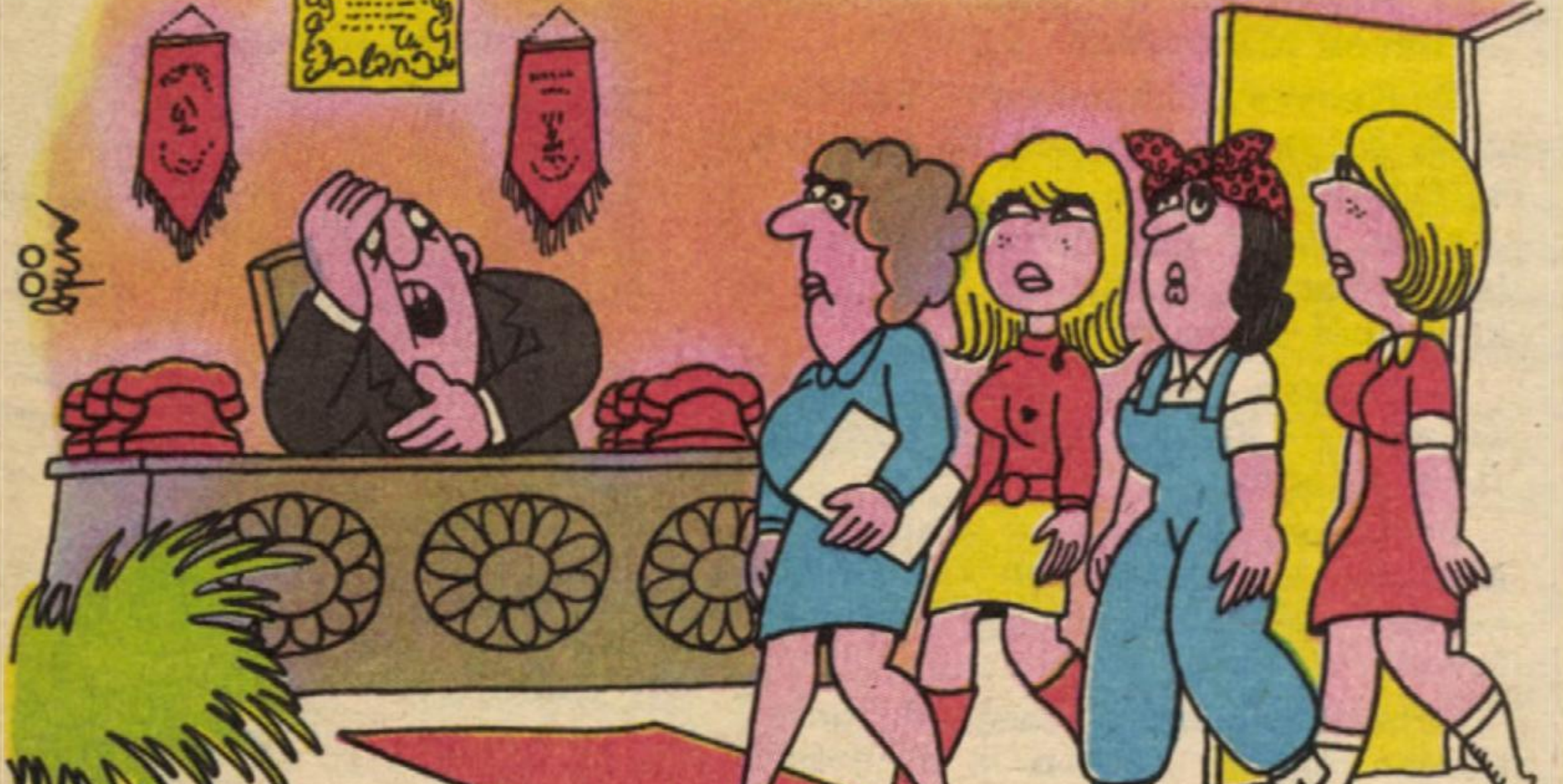

– Itt már megint az egyenjogúságról lesz szó!...

TRIBÜN

Don Brumfieldtől, a kitűnő zsokétól tippet kért egy lóverseny-látogató. Nem kapott.

— Ha tudnám, hogy melyik ló győz — mondta Don —, akkor nem lovagolnék, hanem fogadnék.

Rocky Graziano, a profi ökölvívás egykori világbajnoka nemrég mutatkozott be egy New York-i lokál műsorában.

— Énekelni könnyű — mondotta új szakmájáról —, csak a szöveget nem tudom az istennek se megtanulni.

Jack Rudnay, a Kansas City Chiefs rögbijátékosa a mérkőzés végén karját fájlalva vonult az öltözőbe. Kórház, röntgen, törés.

— Mikor történt? — kérdezte az orvos.

— Nem tudom — mondta a csatár. — Nem néztem az órát.

A szovjet kosárlabda-válogatott az Egyesült Államokban portyázott. Al McGuire, a Marquette egyetem edzője így kommentálta a tapasztaltakat:

— Még életemben nem láttam ennyi fehér embert egy csapatban.

Eubie Blake-et, a 92 esztendős ragtime-zongoristát nagy megtiszteltetés érte. Emlékfutamot neveztek el róla a pimlicói versenypályán. Az agg muzsikust nem hatotta meg túlságosan az ügy.

— Egyetlen esetben lennék hajlandó fogadni — mondta. — Ha a ló idejönne a házamhoz, és ő beszélne rá.

Hajmeresztő összegekért változtatnak klubot az amerikai profijátékosok. Steve Wright, a Chicago Fire szélsője is lépést akart tartani a korral, s ezért így nyilatkozott:

— Most kaptam egy kétmillió dolláros ajánlatot. Egymillió évig kell játszanom évi két dollárért.

(p. p.)

Megkérdeztük rajzolóinkat:

MINEK CSÖKKENTENÉK AZ ÁRÁT?

Hegedűs István:

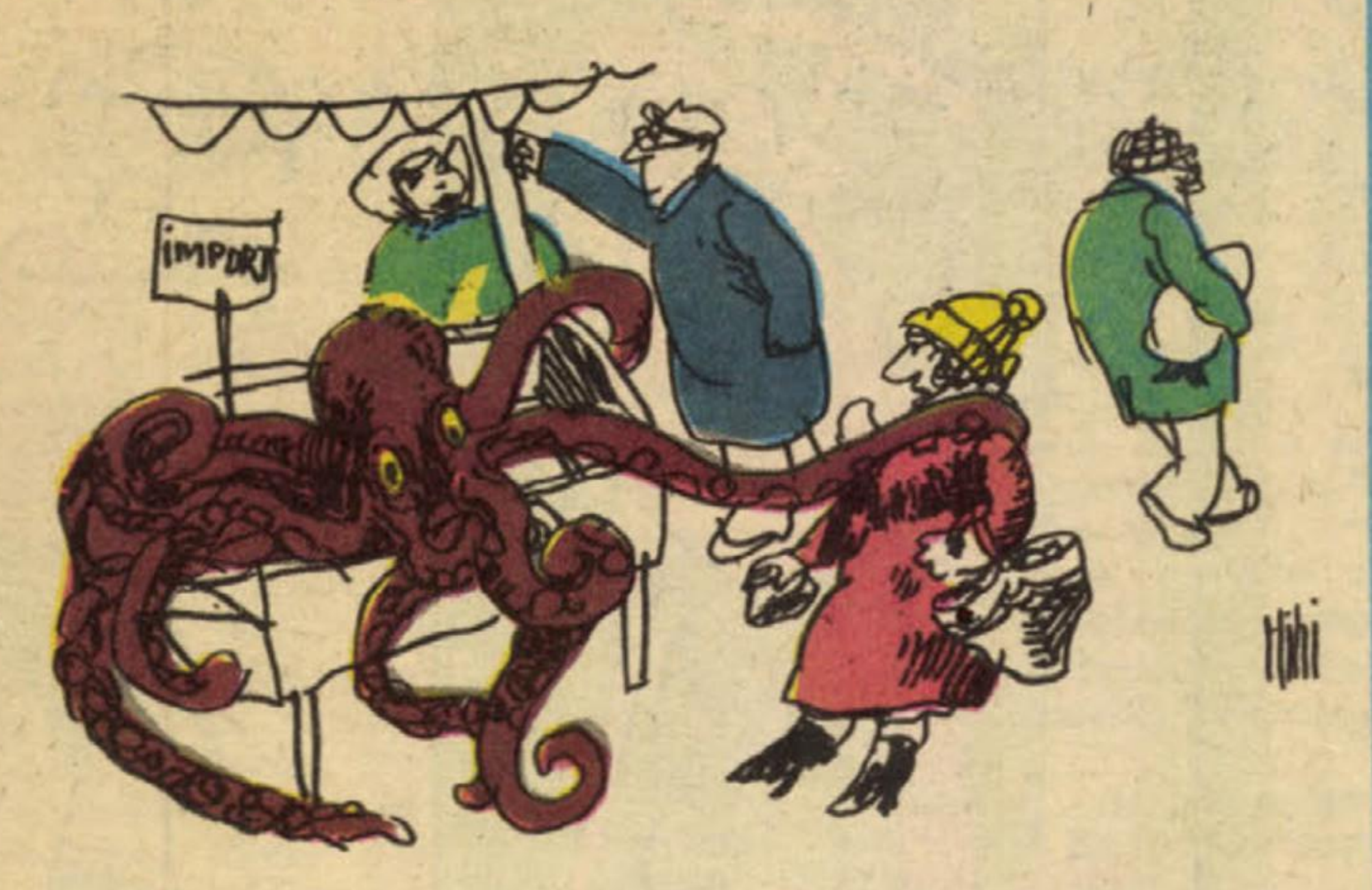

– A poliphúsét.

Lehoczki István:

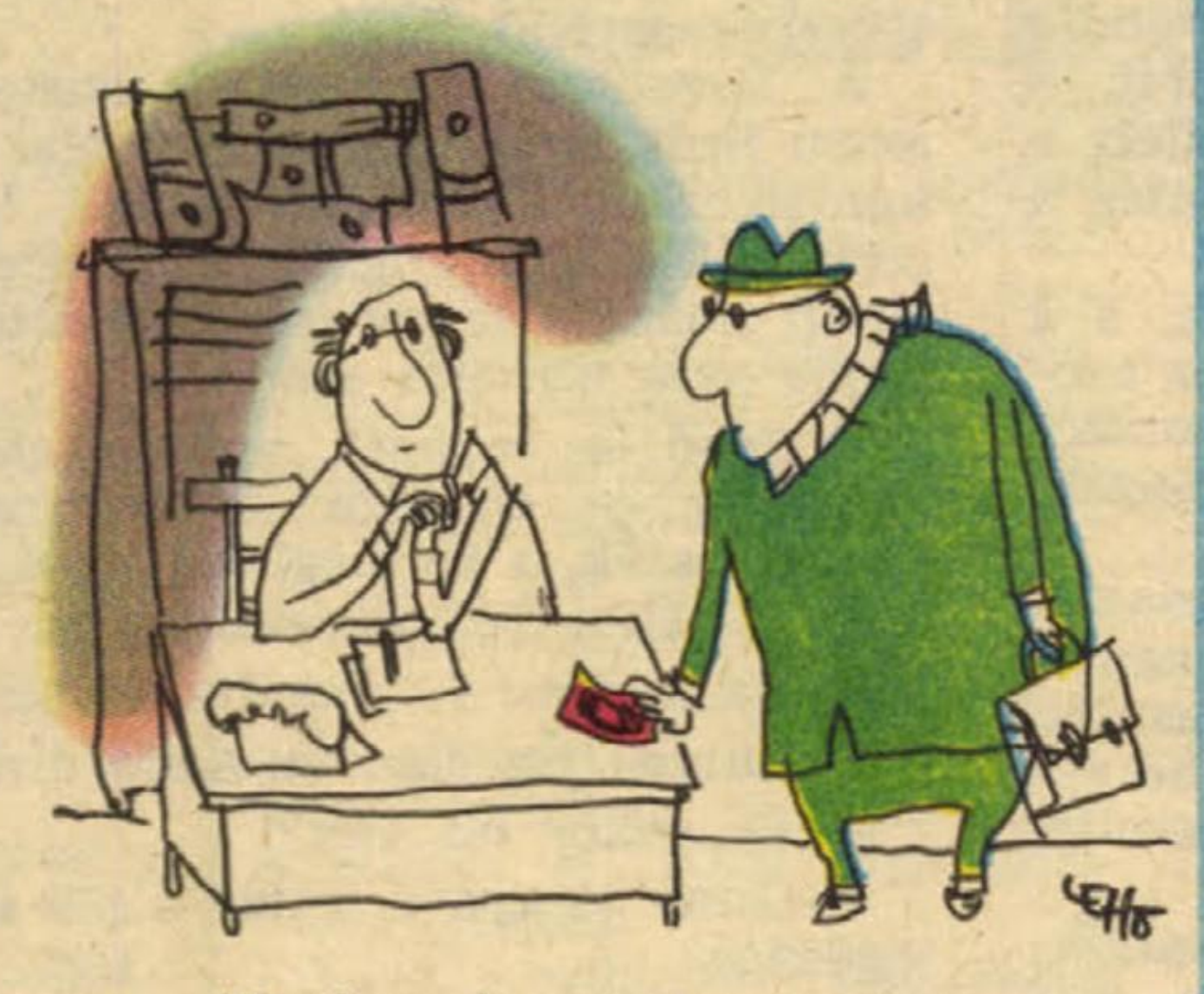

– Mindannak, ami ingyen van.

Brenner György:

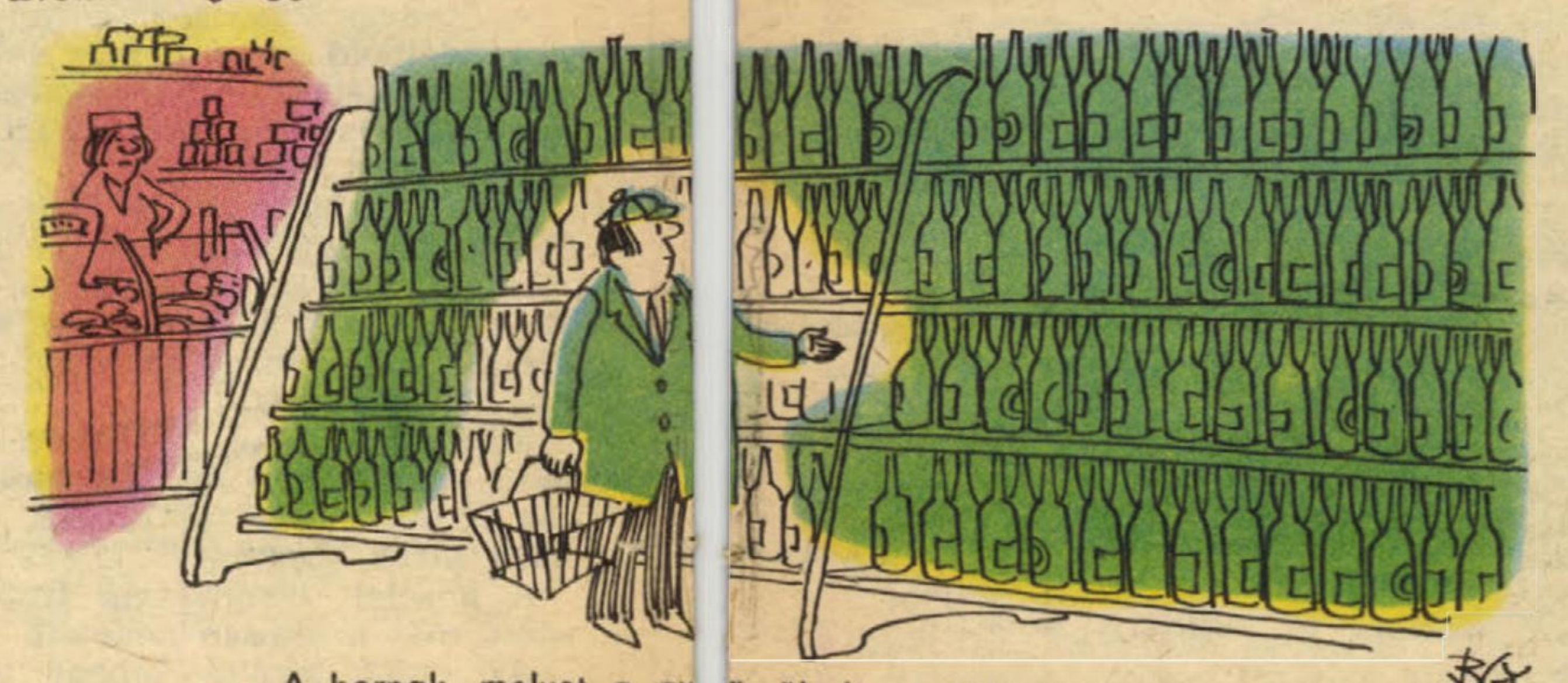

– A bornak, melyet a gyümölcslevek helyett iszunk.

Sajdik Ferenc:

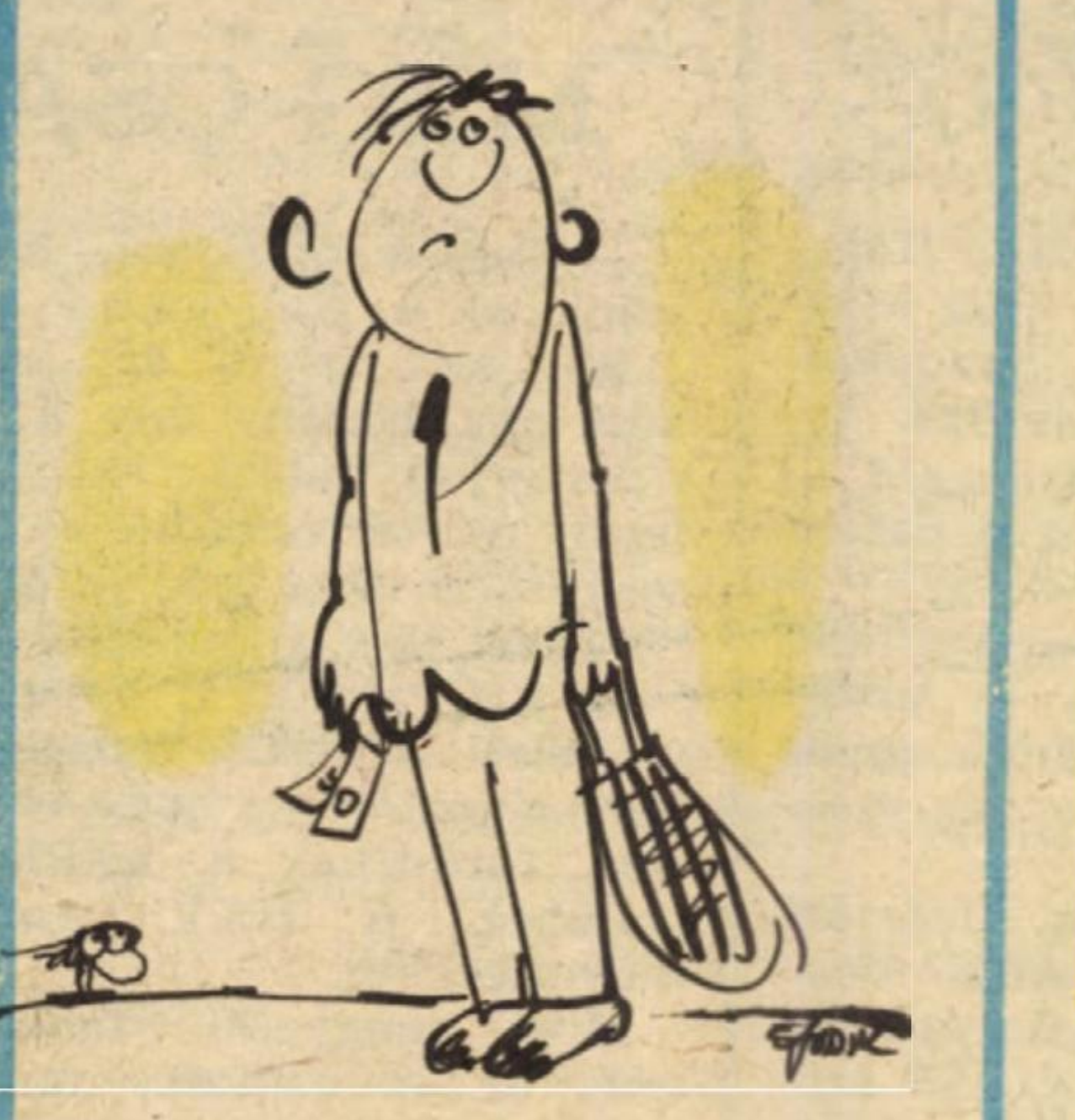

– Biztos, hogy ezt tőlem kell megkérdezni?

Dallos Jenő:

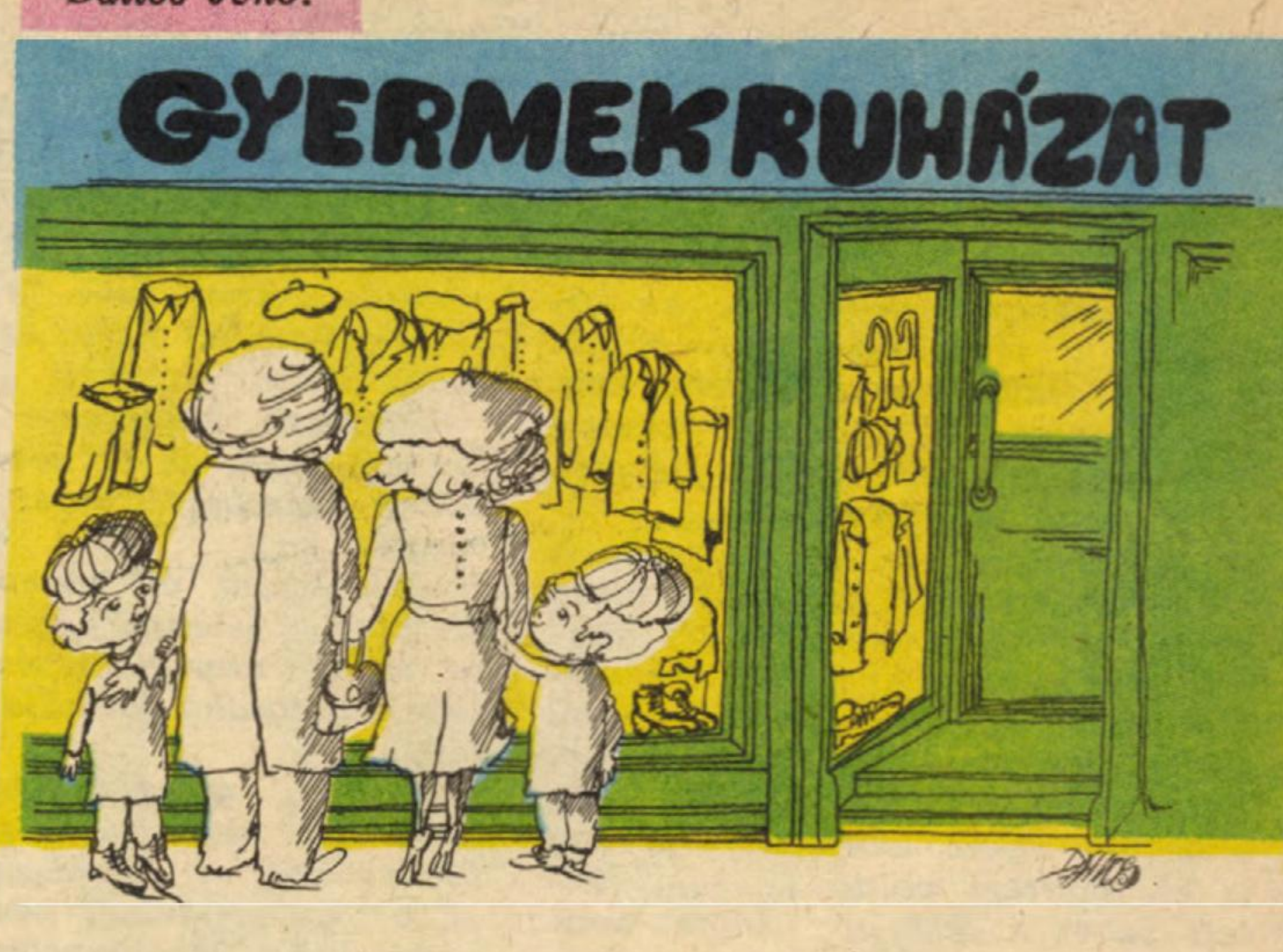

– A gyermekholmiknak, addig míg a gyermekeink fel nem nőnek. Attól kezdve a felnőtt holmik árát...

Baráth József:

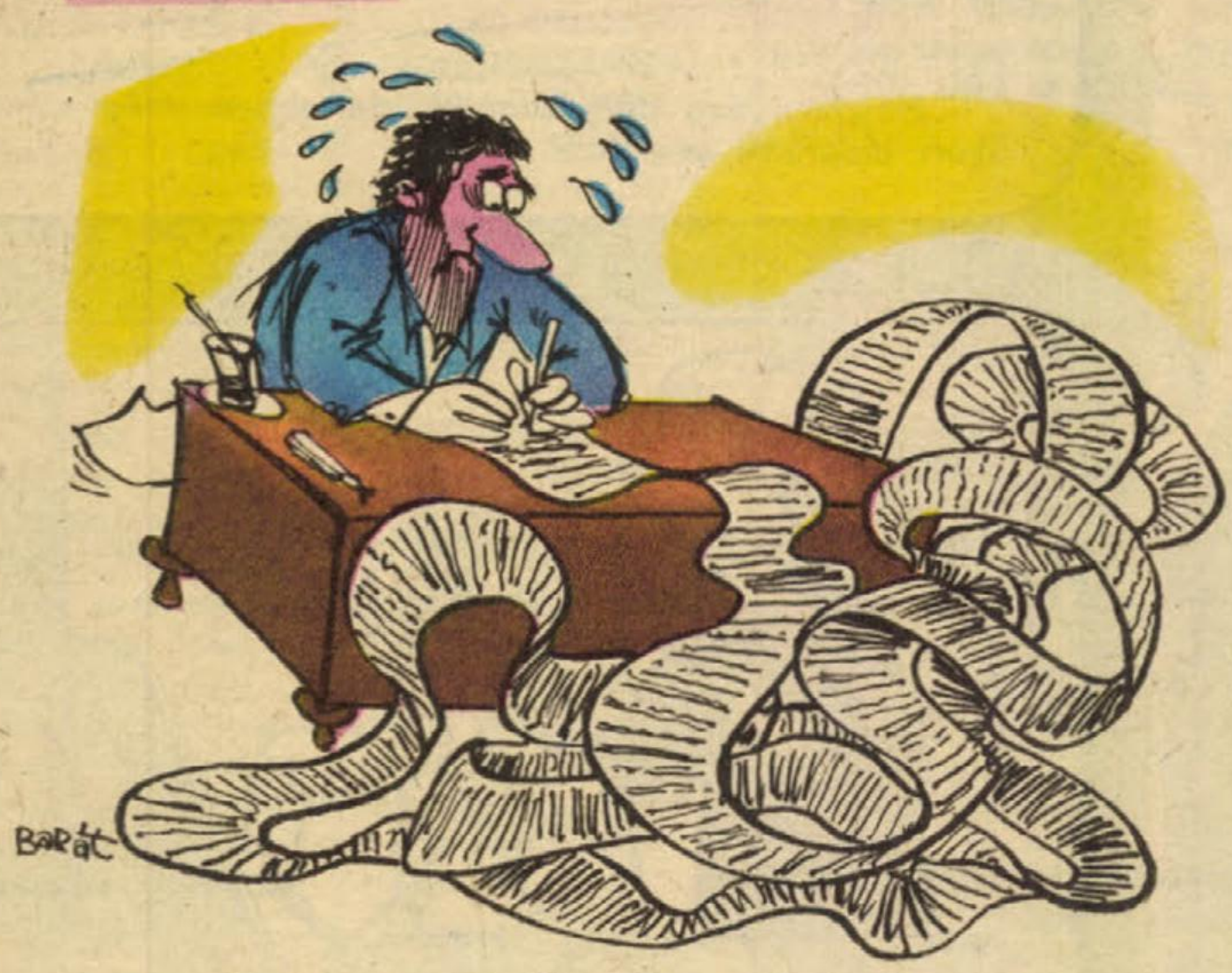

– Annak a papírnak, amire a listát éppen írom.

Várnai György:

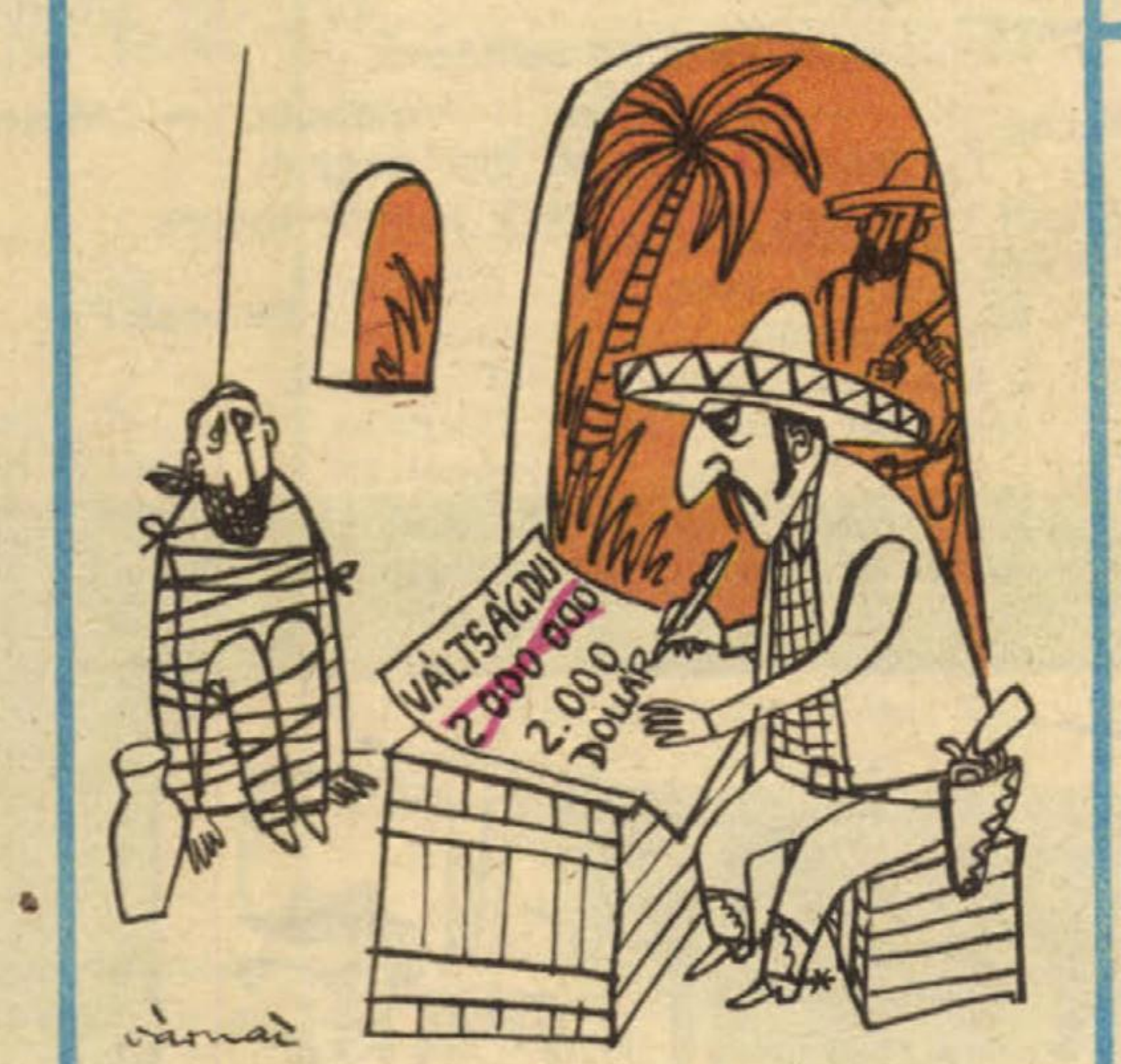

– A váltságdíjnak.

Balázs-Piri Balázs:

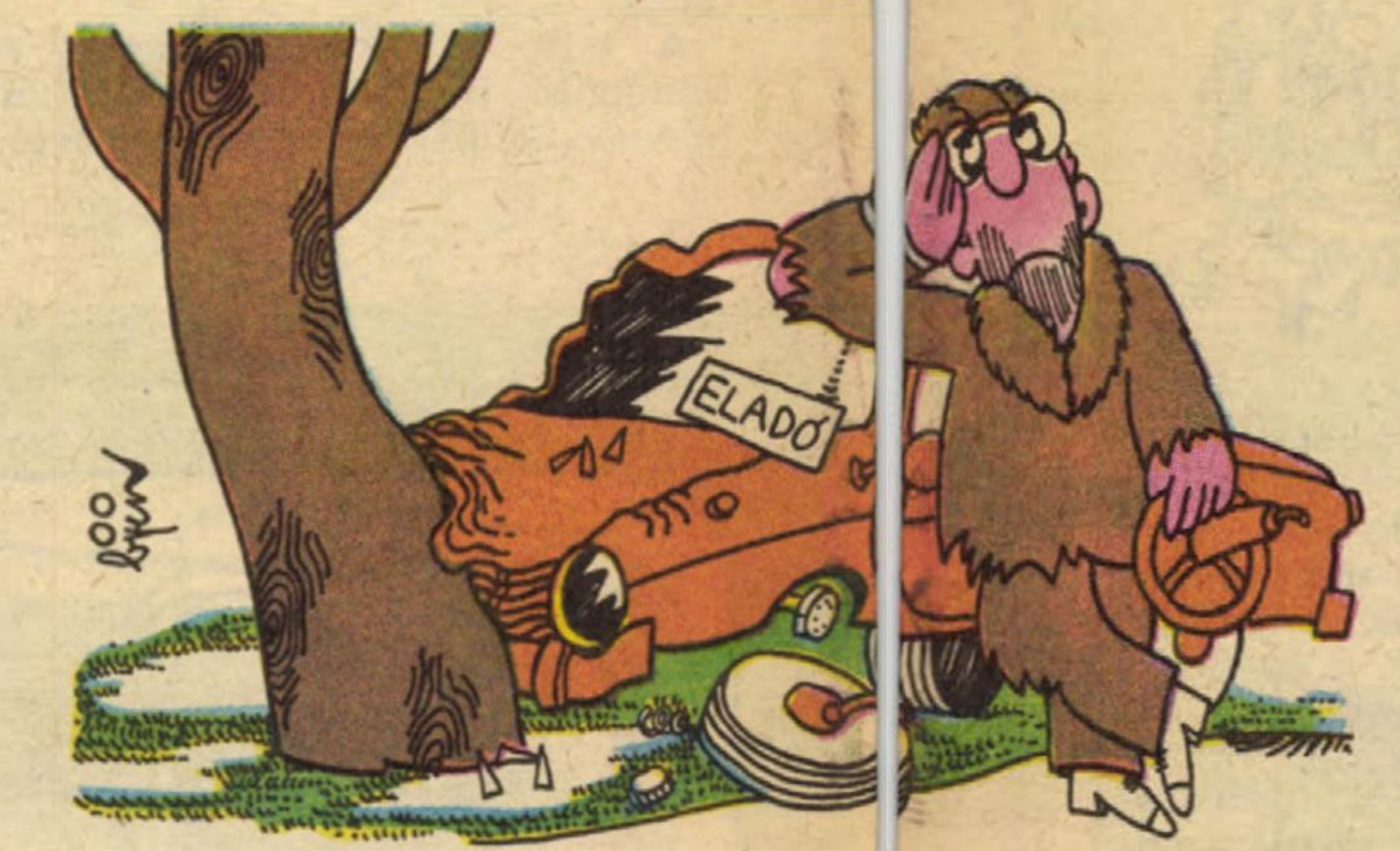

– Csökken az magától is!

Tót Gyula:

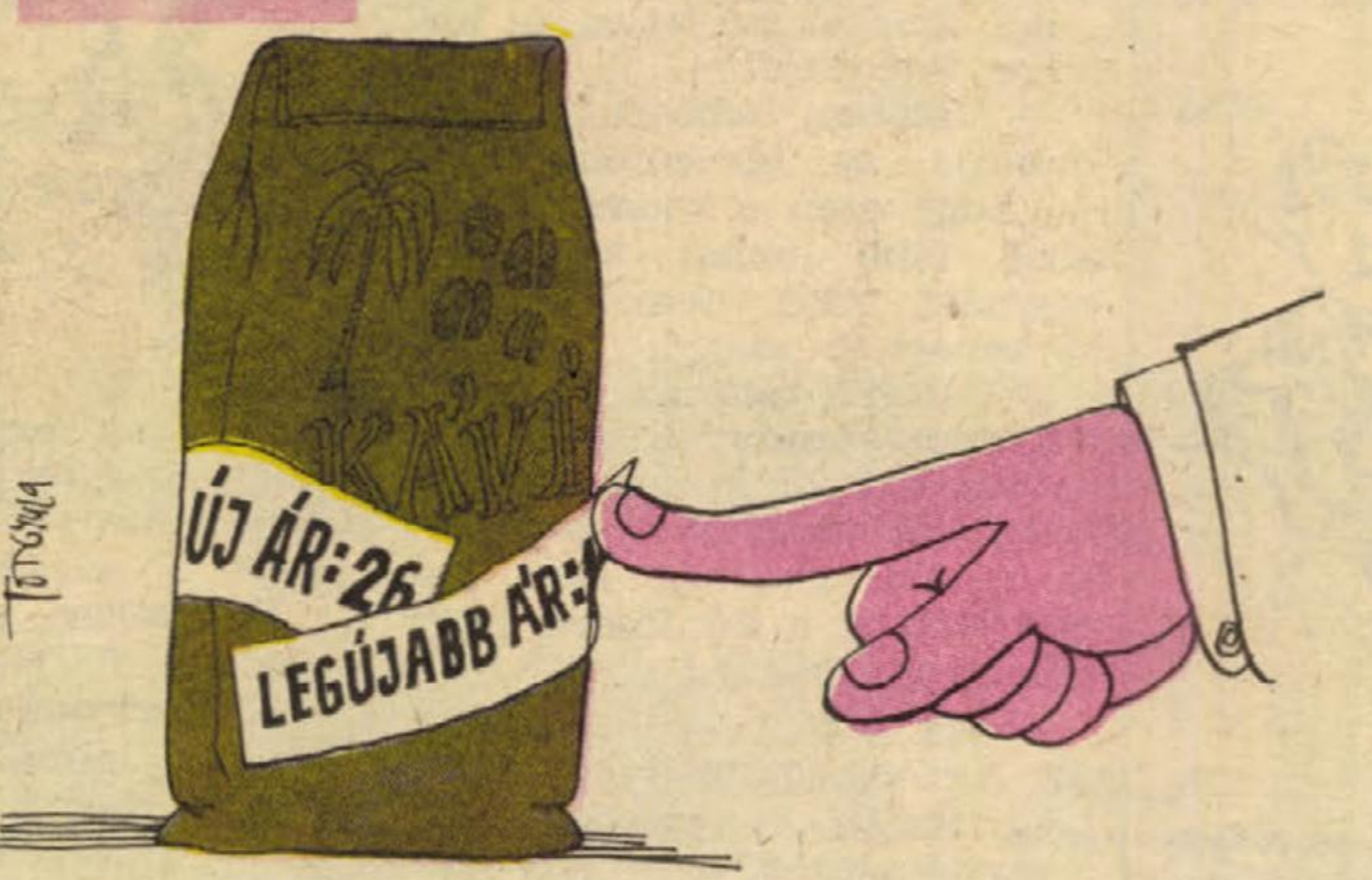

– A kávénak. Ezzel most alaposan zavarba hoznám az árhivatalt...

Fülöp György:

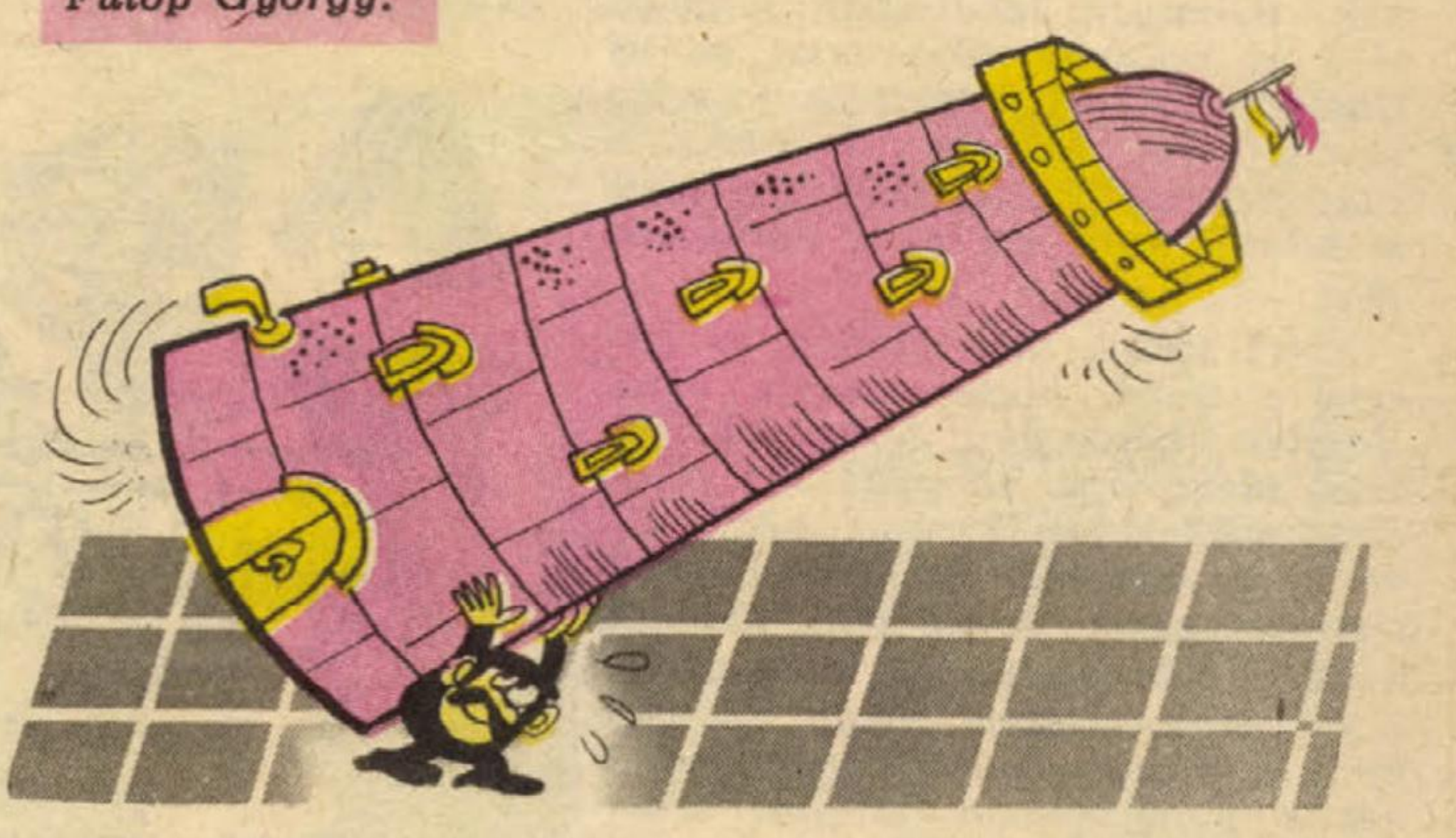

– A víztoronynak. Ha csak egy víztornyot vásárolok harminc százalékkal olcsóbban, ez kiegyenlíti az összes áremelkedést.

TELEFONMESE

Aznap este, mint „ügyeletes" nagyapa, ott ültem Miki ágya mellett, és a félhomályban monoton hangon mesélve igyekeztem őt álomba ringatni.

A kis lurkónak azonban esze ágában sem volt aludni. Olykor ugyan ásított egyet, vagy megtévesztően laposakat pislogott, de a következő pillanatban olyan éber tekintettel nézett rám, mintha nem is este fél tíz lenne, hanem napfényes reggel. Berekedtem, már alig volt hangom, amikor mentő ötletem támadt.

— Tudod mit? Most a telefon fog neked mesélni. Jó?

— A telefon? — ült föl csodálkozva.

— Igen, de feküdj vissza! — szóltam rá erélyesen, és magamban áldottam a szüleit, hogy ezt még nem próbálták.

Gyorsan megnéztem az újságot. Abban benne volt, hogy aznap Csók Pál mondja el Csuri csóka lakodalmát a 171-888 számon délután 5-től este 10 óráig.

A telefont odavittem az ágy mellé.

— Most fölhívom a telefonbácsit, és megkérem, hogy mesélje el neked a Csuri csókát, de aztán alszol. Megegyeztünk?

Miki az óvodás férfiú komolyságával a kezét adta:

— Meg, de tárcsázz már!

Sietve engedelmeskedtem, aztán boldogan hallottam, hogy „kicsöng", majd kattog (biztosan most kapcsol rá a magnóra — gondoltam magamban)...

— Mese, mese, meskete... — szólt a kagylóba minden átmenet nélkül egy dallamos szoprán.

— Hm! Ez nem Csók Pál hangja, de mindegy. Valószínűleg műsorváltozás van — gondoltam magamban, és miközben a kagylót Mikinek nyújtottam: — Nem a telefonbácsi fog mesélni, hanem...

— Miért nem akarsz hinni nekem, Gittus? — búgta ekkor a kagylóba a bariton.

— Ez már inkább férfihang — állapította meg csodálatos hallásom —, biztosan dialogizálták a Csuri csókát — és spontán szakmai érdeklődéssel visszaemeltem fülemre a kagylót.

— Mert ismerem a fajtádat, uraság — szólt kedvesen a szoprán.

— Ne általánosíts, kérlek — mondja a bariton.

— Add már ide a kagylót! — kiált ingerülten Miki.

— Miért nem adod oda a kagylót a gyerekednek? — kérdezi a szoprán.

— Miféle gyereknek? — háborog a bariton.

— Na, igazán, megígérted — ugrik hozzám Miki.

— Bizony, Oszi apuka, ha egyszer megígérted... — csicsergi gúnyosan a szoprán.

— Valaki belépett a vonalba. Lépjen ki azonnal! — lihegi a bariton.

— Ne rángasd a kagylót, édeském! — szólok rá az unokámra.

— Kisfiú vagy kislány az „édeskéd?" — kérdezi Gittus.

— Azonnal tessék kilépni a vonalból! — követeli kétségbeesetten Oszi.

— Hagyd ezt az ócska trükköt! — neveti a szoprán.

— Kedves kisasszony! Valóban az a helyzet... — tör ki belőlem a férfiszolidaritás.

Miki ekkor egy hirtelen mozdulattal hozzám ugrik, és kikapja a kezemből a kagylót.

— Nekem tessék mesélni, néni kérem! — hallom csengő hangját, mire felocsúdom.

Próbálom kivenni a kagylót a kezéből, de görcsösen markolja. Látom az arcán, hogy feszülten figyel.

Sajnálom szegény Oszit, de tehetetlen vagyok. Ezúton is elnézését kérem.

— Kezicsókolom — hallom sokára Miki hangját.

Aztán letette a kagylót, visszafeküdt a helyére, magára húzta a paplanát, és behunyta a szemét.

— Szép volt a mese? — kérdeztem.

— Szép — bólogatott fölpislogva —, csak a gonosz farkas mindig beleüvöltött, de a néni azt mondta, hogy „üvölts, ki törődik veled!" Igaza volt a néninek, ügye?

— Biztosan — mondtam.

A következő percben már aludt Miki. Mosolygott álmában.

Én ébren.

Sólyom László

HORROR

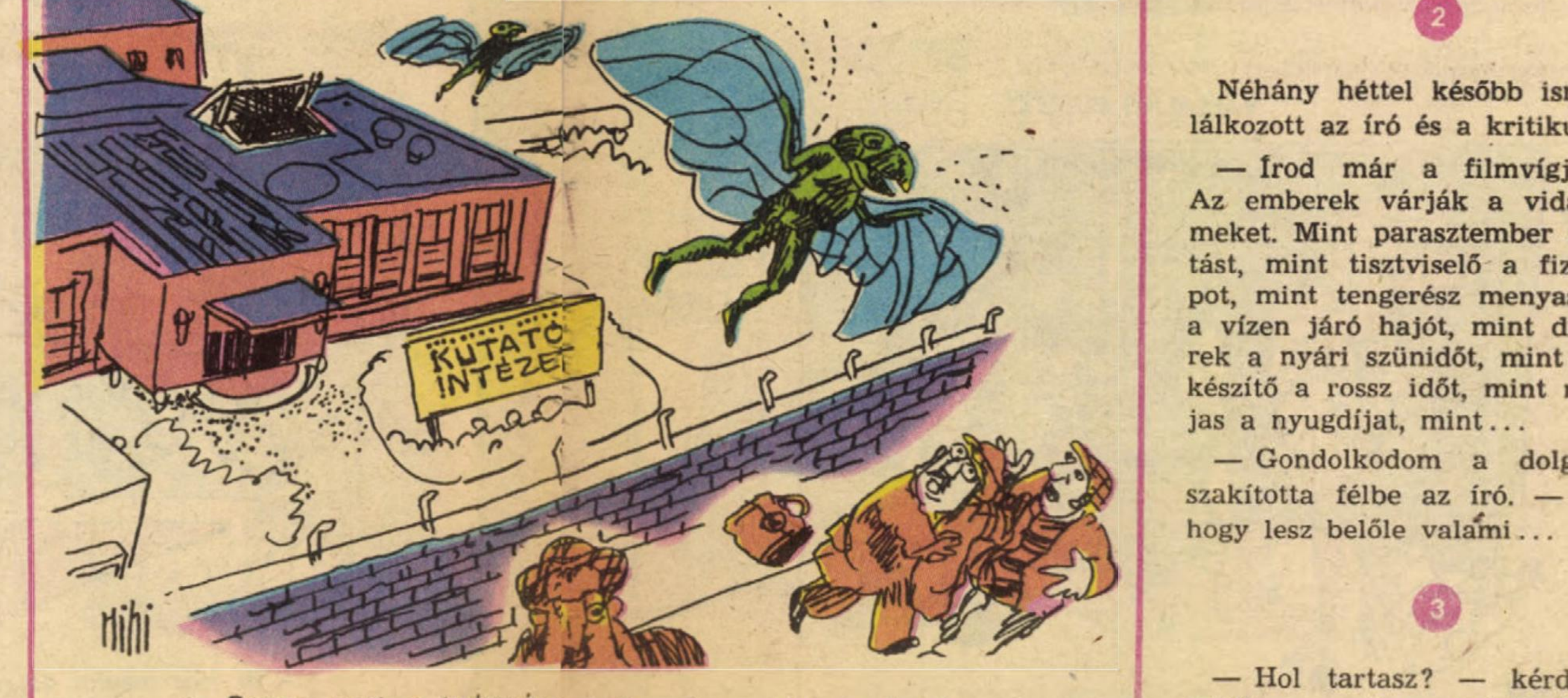

– Persze mert a tudomány minden támogatást megkap!...

Filmvígjáték

①

— Miért? — kérdezte az ismert kritikus.

— Mit miért? — kérdezett vissza az ismert író.

— Miért nem írsz filmvígjátékot? Az emberek szeretik a humort. Úgy kell nekik a humor, mint éhezőnek a kenyér, szikkadt földnek az eső, gabonának a napsugár, huszárnak a ló, sasnak a szabadság, fáradt embernek a lóca, halnak a víz...

— Egyszer, talán, még nem is tudom, — mondta az író. — Tulajdonképpen van is egy ötletem.

②

Néhány héttel később ismét találkozott az író és a kritikus.

— Írod már a filmvígjátékot? Az emberek várják a vidám filmeket. Mint parasztember az aratást, mint tisztviselő a fizetésnapot, mint tengerész menyasszonya a vízen járó hajót, mint diákgyerek a nyári szünidőt, mint ernyőkészítő a rossz időt, mint nyugdíjas a nyugdíjat, mint...

— Gondolkodom a dolgon — szakította félbe az író. — Lehet, hogy lesz belőle valami...

③

— Hol tartasz? — kérdezte a kritikus. — A mozinézők ki vannak éhezve a vígjátékra. A humor olyan nekik, mint betegnek az orvosság, orvosnak a hálapénz, szerelmesnek a simogatás, szomjazónak a víz, ázott embernek a száraz törülköző, fázós embernek a melegvizes palack, vándornak a menedék...

— Már írom — mondta lelkesen az író.

— Köszönöm — felelte a kritikus. — Köszönöm a mozinézők nevében, az emberiség nevében, köszönöm, hogy gondoltál ránk...

— Nem! Ezt ne! — kiáltott fel az író, amikor a kritikus meg akarta csókolni a kezét.

④

— Befejeztem a forgatókönyvet.

— És mikor lesz belőle film? Izgatott vagyok, mint szerelmes az első légyottján, ifjú feleség a nászéjszakáján, artista a halálugrás előtt, hegymászó közvetlenül a csúcs előtt, régész az ásatáson, amikor már kezd kibontakozni a földbe ásott szobor, szobrász, amikor meglát egy szép darab megmunkálatlan márványt.

— Jövő héten kezdik a forgatást!

— Köszönöm. Köszönöm neked. Te nem is tudod, milyen boldoggá tettél!

⑤

A filmet bemutatták és a kritikus ezt írta a premier után:

„Ez nem filmvígjáték. Nem film, nem víg, nem játék. Nem tudtam nevetni rajta. Sőt! Sírtam. Jól kisírtam magam. Sajnáltam a nézőket, akiknek ilyen vacak filmet mutatnak be és sajnáltam, hogy nem fordították nemesebb célra a filmre elköltött összeget. Pfuj! S mégegyszer pfuj!"

⑥

— Te könyörögtél, hogy írjak filmvígjátékot! — mondta az író a kritikusnak. — Most meg... Mondd, miért tetted ezt velem?

— Azt mondták rólam, nem vagyok eléggé szigorú — felelte elégedetten a kritikus. — Hát most megmutattam nekik: tudok én szigorú is lenni... Apropó, mikor írsz egy jó filmvígjátékot? Az emberek szeretik a humort. Úgy kell nekik a humor, mint éhezőnek a kenyér, mint...

Mikes György

Ludas Matyi tévét nézett

KIAKNÁZHATÓ PILLANATOK

Mostanában egyre ritkábban kelek fel a tévé-készülékem mellől azzal a csalódottsággal, hogy nem ragadt rám a műsorból semmi sem, nem tanultam belőle. De még nem tanulok minden tévéprogramból, és ez baj. Elmúltam ötvenéves, egyre kevesebb időm van arra, hogy ismereteimet gyarapítsam. Nemrégen is például hiábavalóan néztem és hallgattam végig a kettes csatornán Mozart Varázsfuvoláját, nem lettem tőle okosabb. Ezért akár az Operába is elmehettem volna és nem kellett volna a tévé elé ülnöm, amitől mégiscsak többet vár az ember, mint azt, hogy végig muzsikáljanak benne.

Mostan azért aggodalmaskodom, mert olvasom, hogy a Madách Színházban — új szereposztásban — a Hamlet bemutatójára készülnek. Könnyen lehetséges, hogy a tévé is műsortervébe veszi az új Hamlet-előadást, nekem pedig nemhogy a Hamlet, de még a Polonius sem tud már olyasmit mondani, amit én nem hallottam tőle.

Ezért szólok még időben, és kérem a tévét, hogy aknázza ki a Hamlet lehetőségeit, és ha műsorra tűzi, tűzze úgy, ahogyan azt minden művelődni kívánó néző elvárja a televíziótól. Nem akarok tippeket adni, mégis elmondanám néhány elképzelésemet, csak azért, hogy érzékeltessem, hogy én miként szeretném a képernyőn látni ezt a már sokszor játszott színdarabot.

A főcím ne ez legyen: „Hamlet" — hanem ez: „Több dolgok vannak földön és egen, Horatio, mintsem bölcselmetek álmodni képes." Erre pedig egy rajzos figura azt felelné: „De mindezt felfoghatod előbb vagy utóbb, ha szorgalmasan nézed a Mindenki iskoláját!"

Most elkezdődik a színdarab. A helsingöri vár tornyából kísérteties hang szólítja Hamletet. A sötétből apja szelleme lép elő, majd a szellem, csuklyáját leemelve, felfedi magát — aki nem más, mint Sas Elemér — és így szól Hamlethez:

— Meg tudod-e mondani, hogy milyen hangfrekvenciában szólt a hangom hozzád, hogy meghallottad?

— Az emberi fül — felelné Hamlet —, tizenhat hertz és húsz kilohertz között érzékeli a hangokat.

Ismétlem, hogy nem akarok ötleteket adni, de ez a párbeszéd új lenne számomra, nem a százszor hallott régi.

„Kizökkent az idő — kiáltaná Hamlet a jelenet végén —, pedig az idő az anyag létezésének egyik legáltalánosabb formája a tér mellett!"

Később, a darabban Hamlet cselt sző, hogy rábizonyítsa mostohaapjára a királygyilkosságot. „Egérfogó"-jelenetet készít elő színészekkel. Megbeszélésük végén papírt-ceruzát vesznek elő a színészkirállyal — aki Sas Elemér — és így szólnak:

— Most számítsuk ki, mennyi a valószínűsége annak, hogy tőr lesz e darab, hol a király, ha bűnös, fennakad!

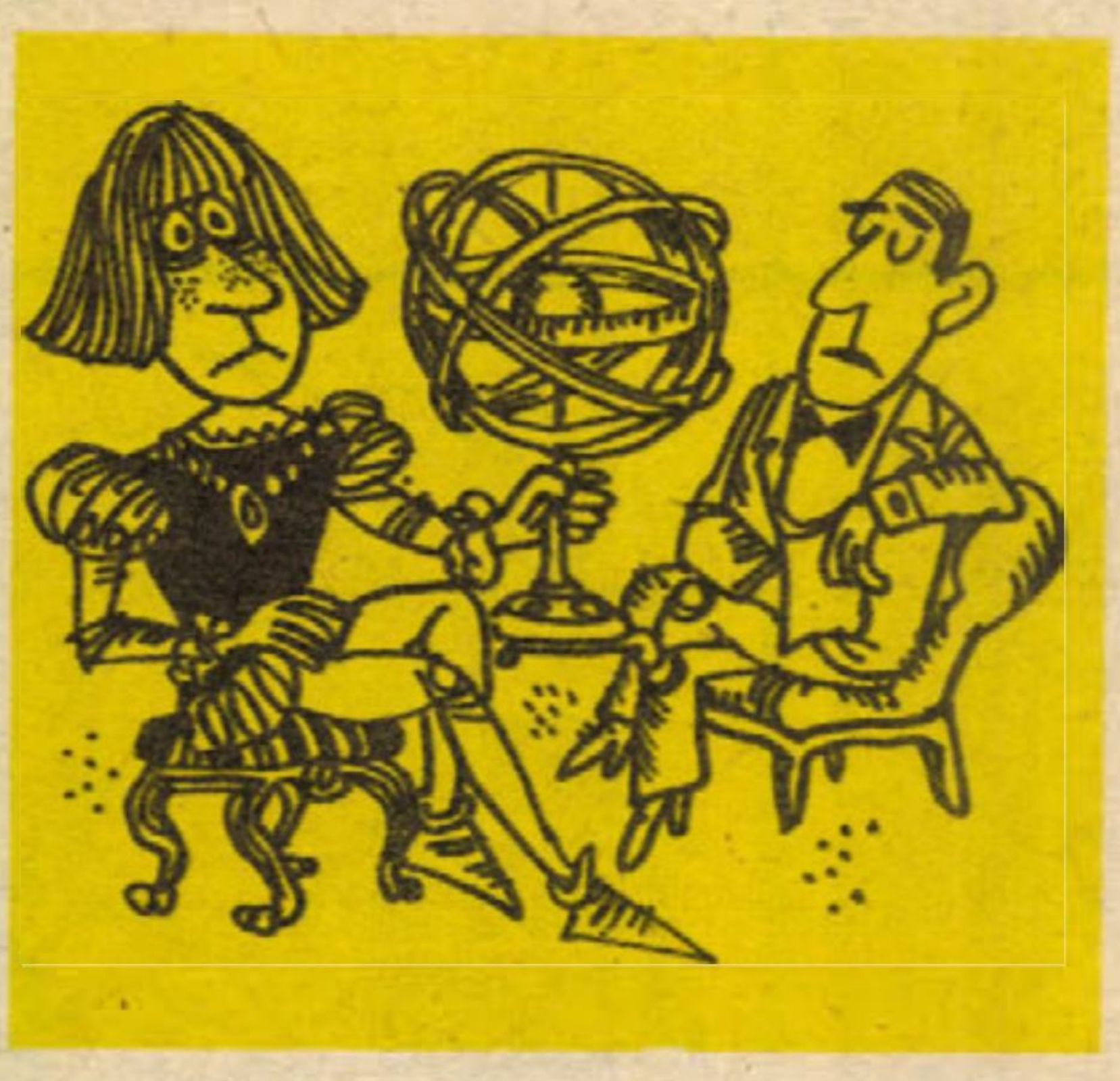

Sas Elemér röviden ismerteti Hamlettel, hogy a valószínűség egy, zérus és egy közé esik. Ezután Hamlet magára marad, koponya helyett egy asztrolábiumot vesz a kezébe és így szól:

„A tér, vagy nem tér nagy kérdése ez?"

Majd felfedi magát, hogy ő Antal Imre, monológ helyett megkéri Sas Elemért, hogy magyarázza meg neki.

Nem akarok tippeket adni, nem győzöm hangsúlyozni, de ***ezt*** *a Hamletet megnézném a tévében.*

A Madách Színházban pedig csak mondják azt a régi, elcsépelt szöveget. Szó, szó, szó...

Majd akkor nézem meg, ha már mindent tudok.

Somogyi Pál

AZ AZ ASSZONY MEG CSAK ÁLL ÉS VÁR

— Tessék mondani, hogyan jutok el a Nagyvárad térre?

Mit tesz isten, ezt a kérdést egy asszony épp a tévériporterhez intézi, aki véletlenül ott tartózkodik — a tévé-híradó vége felé — a metró Deák téri állomásán.

— Azt ajánlom, asszonyom — feleli udvarias mosollyal a tévé-riporter —, hogy ez ügyben forduljon a legilletékesebbhez, a BKV igazgatóhelyetteséhez.

Most nagyobb látószögre vált át a kamera, mutatja, hogy az érdeklődő asszony és a riporter mellett tényleg ott van az igazgatóhelyettes is, akinek szintén arrafelé akadhatott valami dolga, pont arra.

Az asszony az igazgatóhelyetteshez fordul.

Az igazgatóhelyettes a kamera felé fordul.

— Valóban tapasztaljuk — mondja az igazgatóhelyettes —, hogy ezen a csomóponton, ahol több vonal keresztezi egymást, még nem mindenki ismeri ki magát.

A kamera csak az igazgatóhelyettest mutatja, de bizonyosan ott áll még az az asszony, aki szintén nem ismeri ki magát, és még nem kapott választ a kérdésére, hogy kiismerje magát.

— Az a helyzet — folytatja az igazgatóhelyettes —, hogy emitt ki vannak téve irányító táblák, de amott nincsenek kitéve, ezen rövidesen változtatnunk kell, hogy ne okozzunk bosszúságot az utasoknak.

Az asszony, akinek a táblahiány bosszúságot okozhat, nyilván még mindig ott áll, ha nem is látható a képernyőn, hiszen az az ígéret, hogy rövidesen amoda is fölkerülnek az irányító táblák, őt még nem igazítja el, hogy *most* hol és hogyan kell átszállnia a Nagyvárad térre.

— Megjegyzem — teszi hozzá az eddig elmondottakhoz az igazgatóhelyettes —, akik már tudják, hogy melyik színjelzés mit jelent, hogy milyen színű kocsinak melyik az útvonala, az könnyen tájékozódik, annak nem jelent gondot az átszállás.

Az asszony, aki még nem tudja a színjelzések alapján megállapítani, hogy melyik kocsi honnan hová megy, mert ha tudná, nem kellene kérdezősködnie, ott kell hogy legyen még, várja, hogy választ kapjon a legilletékesebbtől.

De már soha nem kap, mert a kamera átvált a riporterre, aki derűlátón néz a jövőbe, és optimizmusát ki is fejezi:

— Reméljük, mielőbb így lesz.

És már tőle sem kaphat választ az asszony, tanácsot,

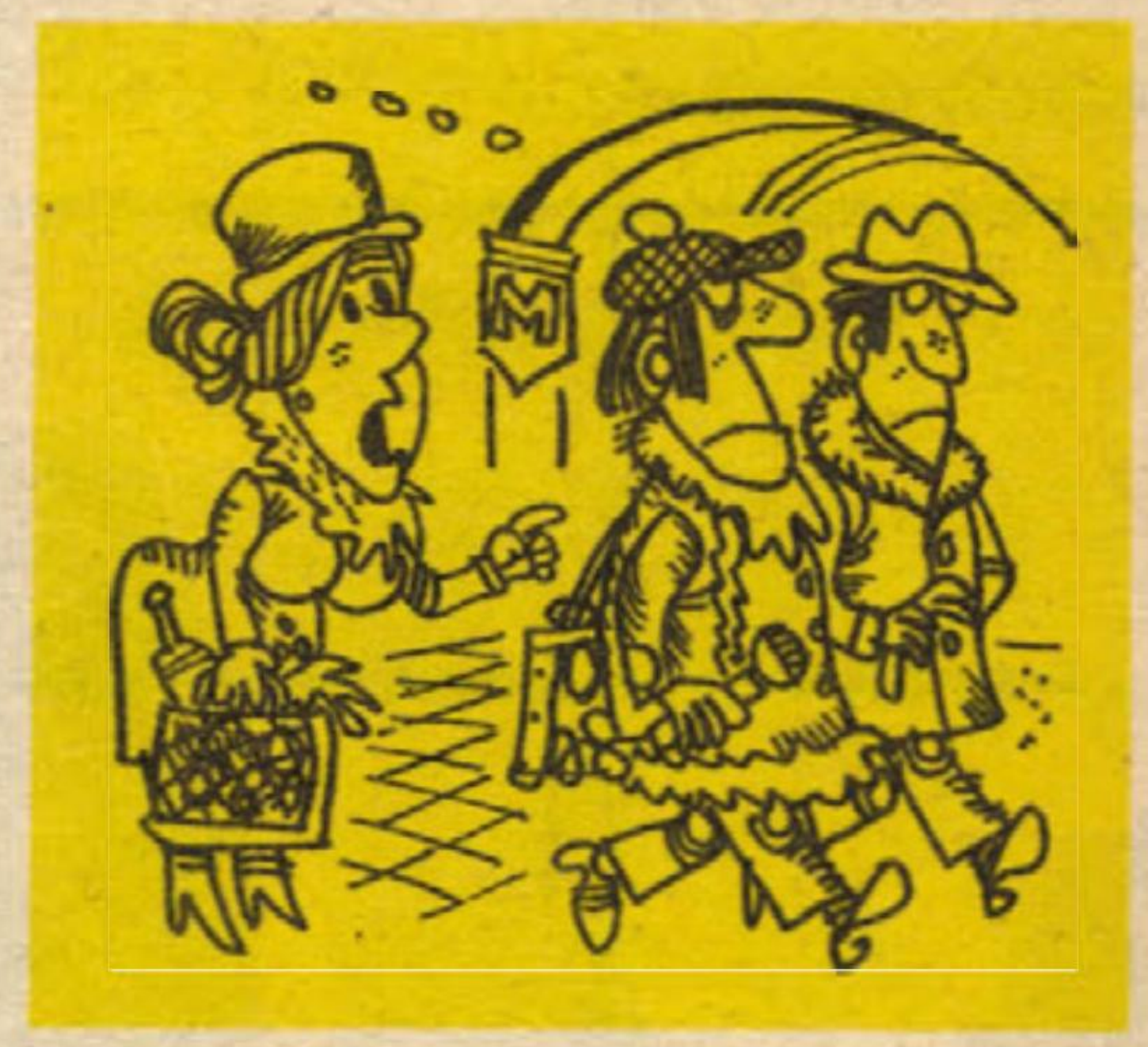

hogy hogyan szállhat át a Nagyvárad térre, mert snitt, vége a jelenetnek.

Gondolom, ezek után a műszakiak feltekerték a kábeleket, összepakolták a kamerát meg a többi zugehört, a riporter zsebre vágta a mikrofont, elköszönt az igazgatóhelyettestől, és mindenki ment a dolgára.

Kivéve azt az asszonyt, akiről teljesen megfeledkeztek, az nem mehetett sehová, szegényke, mert neki senki nem mondta meg, nem mutatta meg, hogy hová menjen.

Kedves Olvasó! Ha mostanában elvetődsz a metró Deák téri állomására, és látsz ottan egy asszonyt, aki szomorúan álldogál és várakozik, magyarázd el neki, hogy hogyan juthat el a Nagyvárad térre.

Bizonyára jó néven veszi.

Még ha nem is Te vagy a legilletékesebb ebben az ügyben.

Kürti András

KEZDŐ

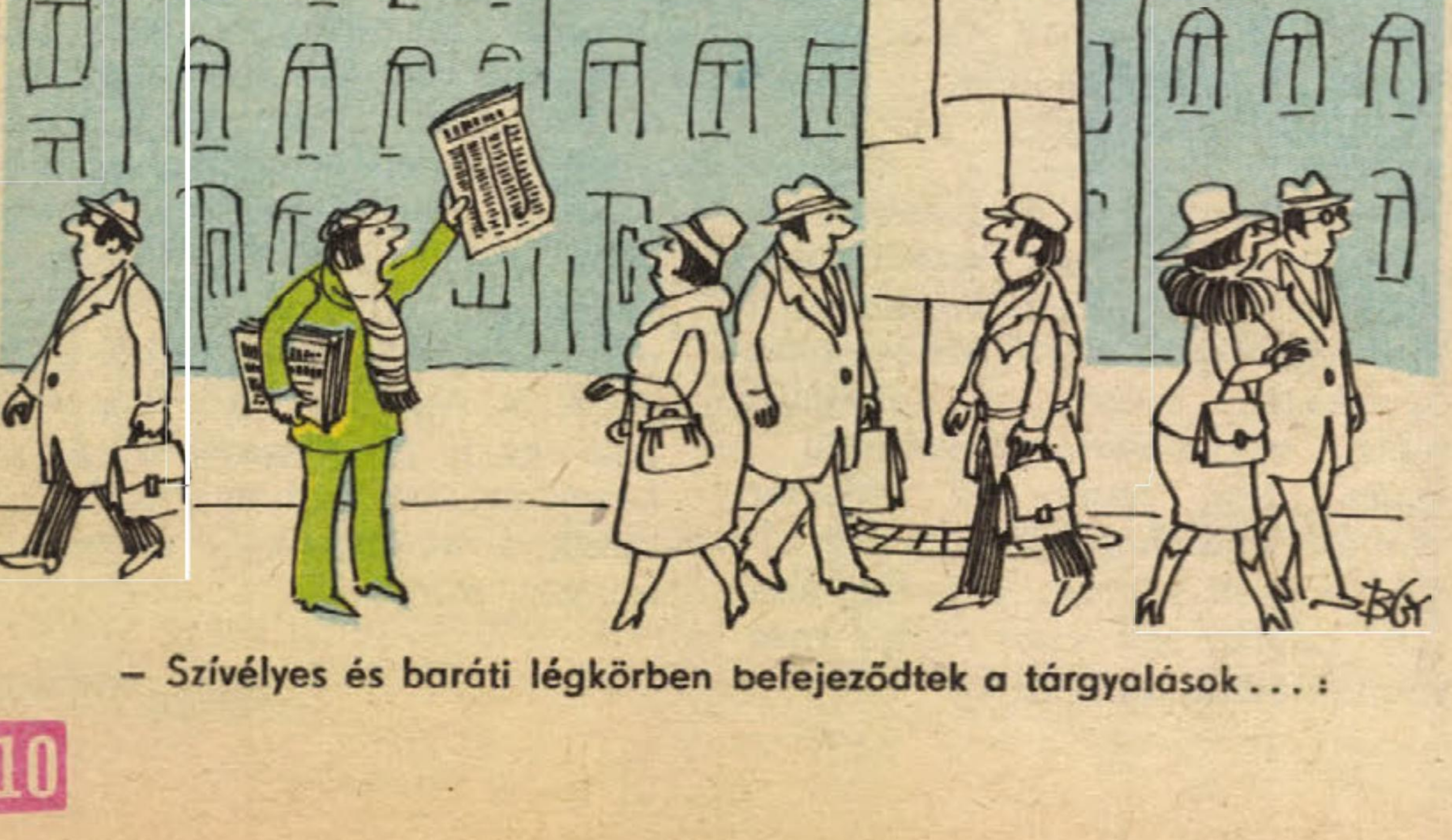

– Szívélyes és baráti légkörben befejeződtek a tárgyalások ... :

VÁLLALATI PLETYKA

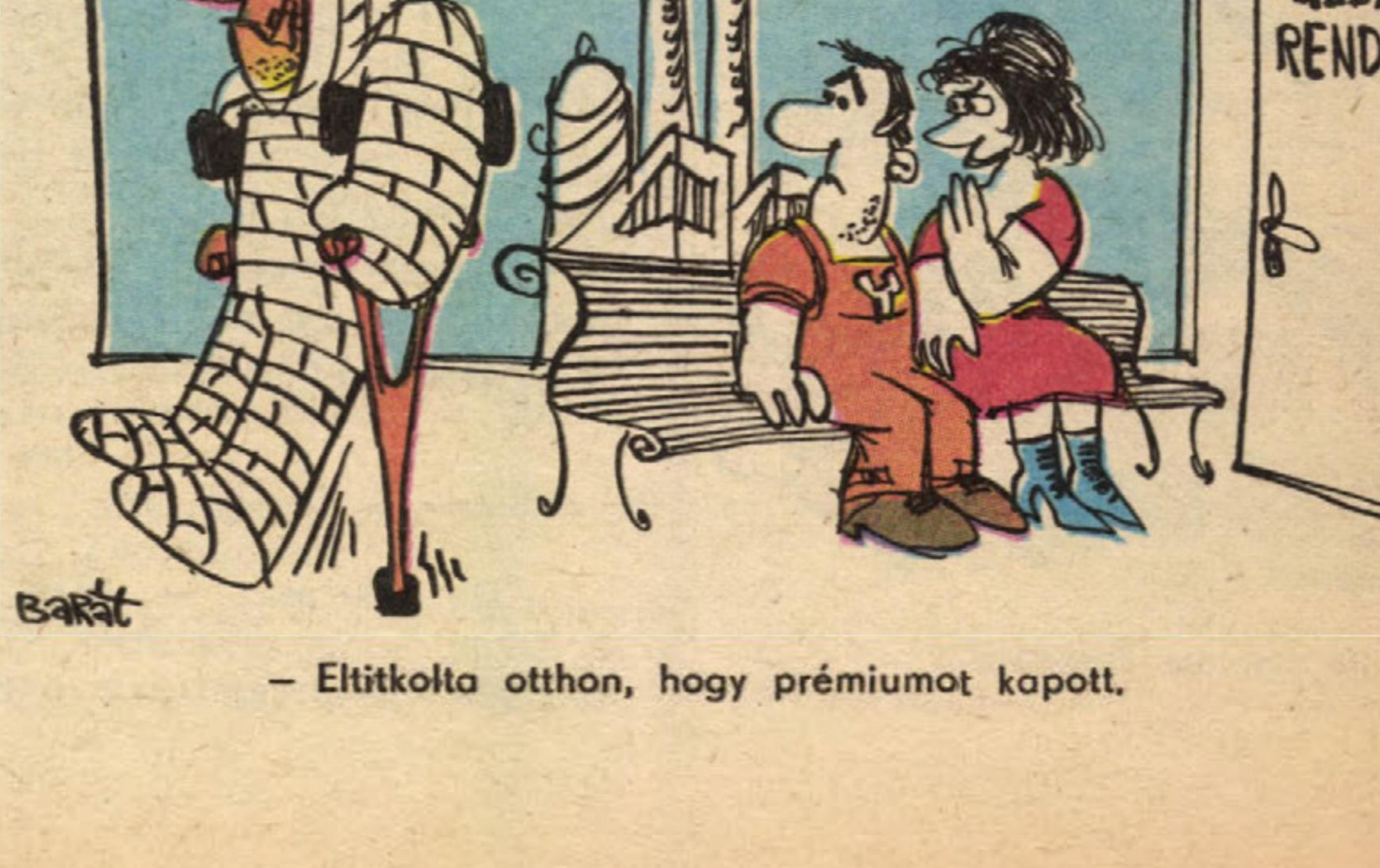

– Eltitkolta otthon, hogy prémiumot kapott.

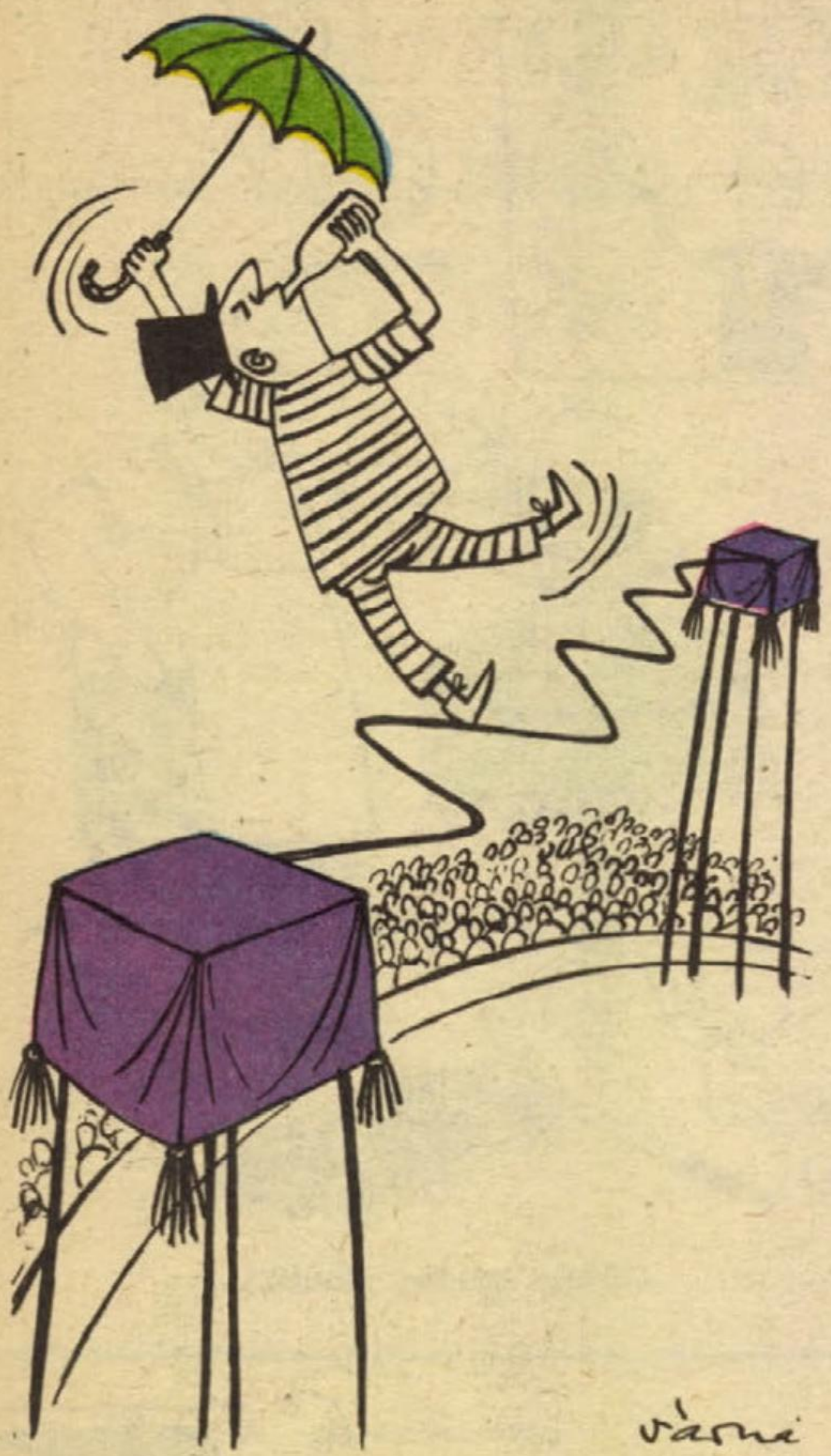

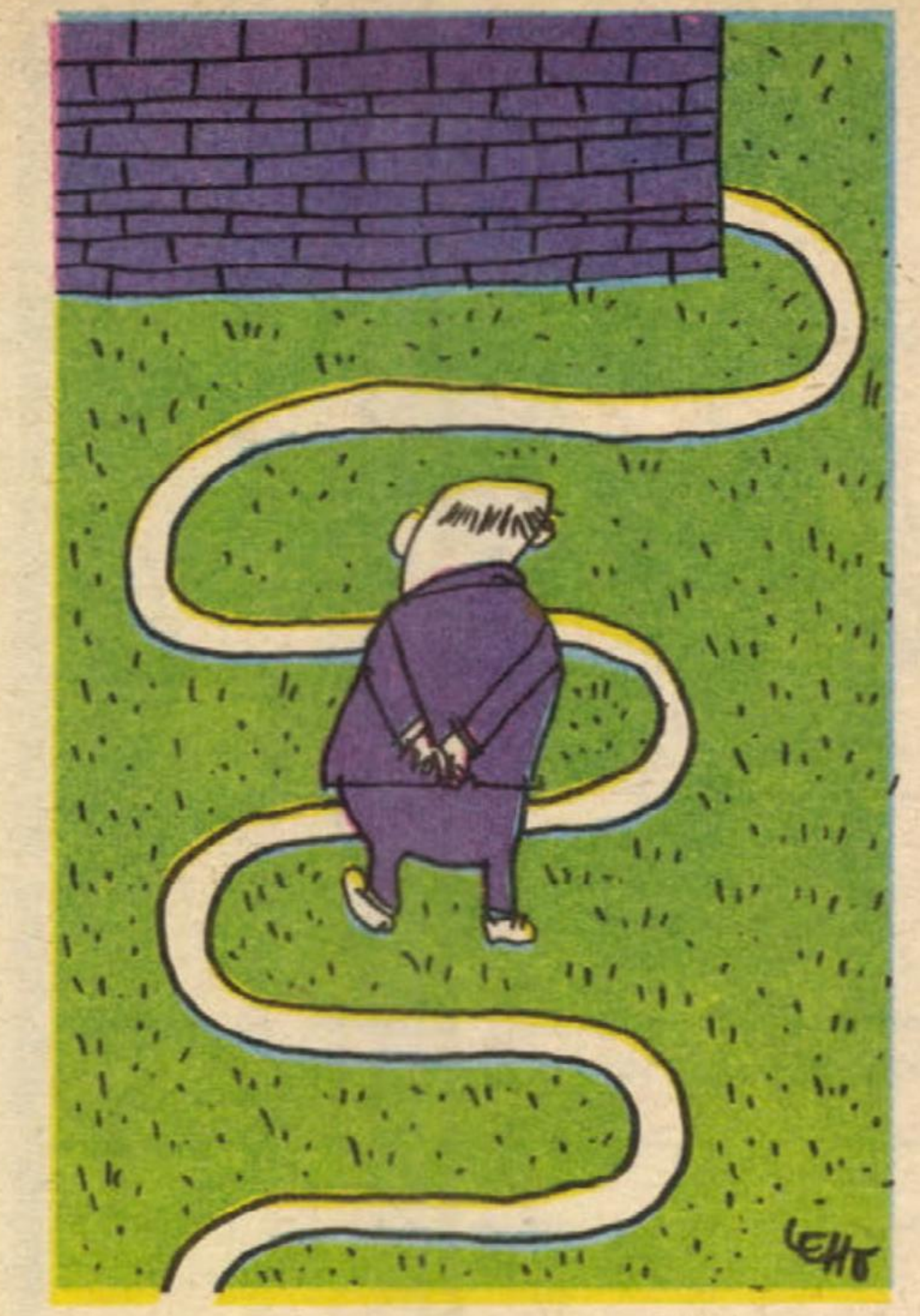

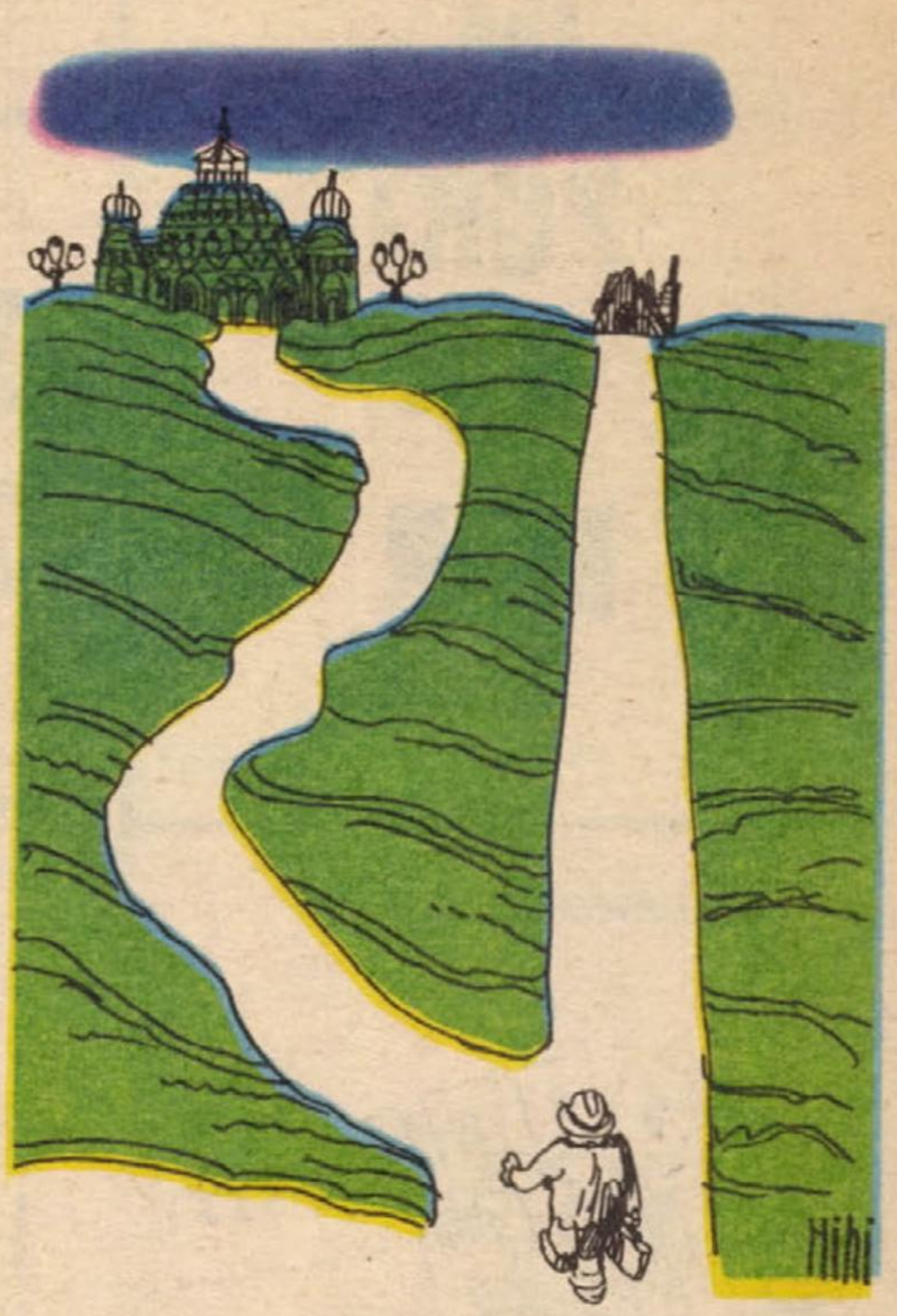

GÖRBE

VÁRNAI, LEHOCZKI, HEGEDŰS, FÜLÖP,
BALÁZS-PIRI, BRENNER, DALLOS

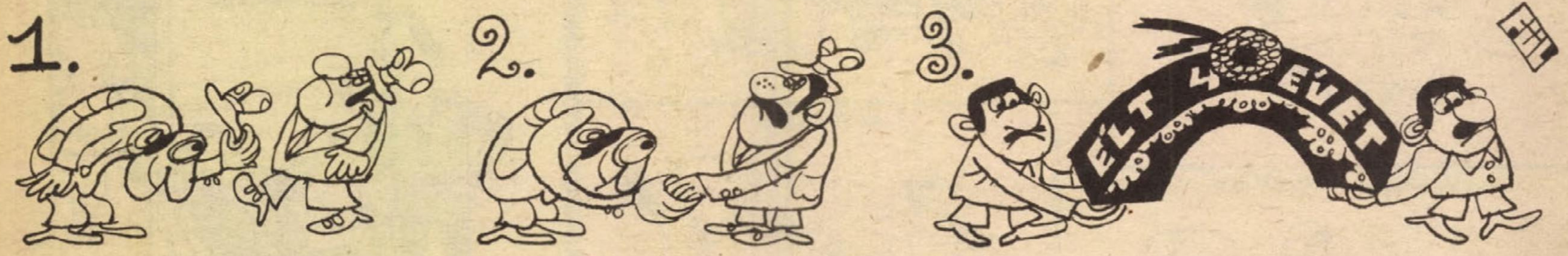
1.
2.
3.
ÉLT 4 ÉVET

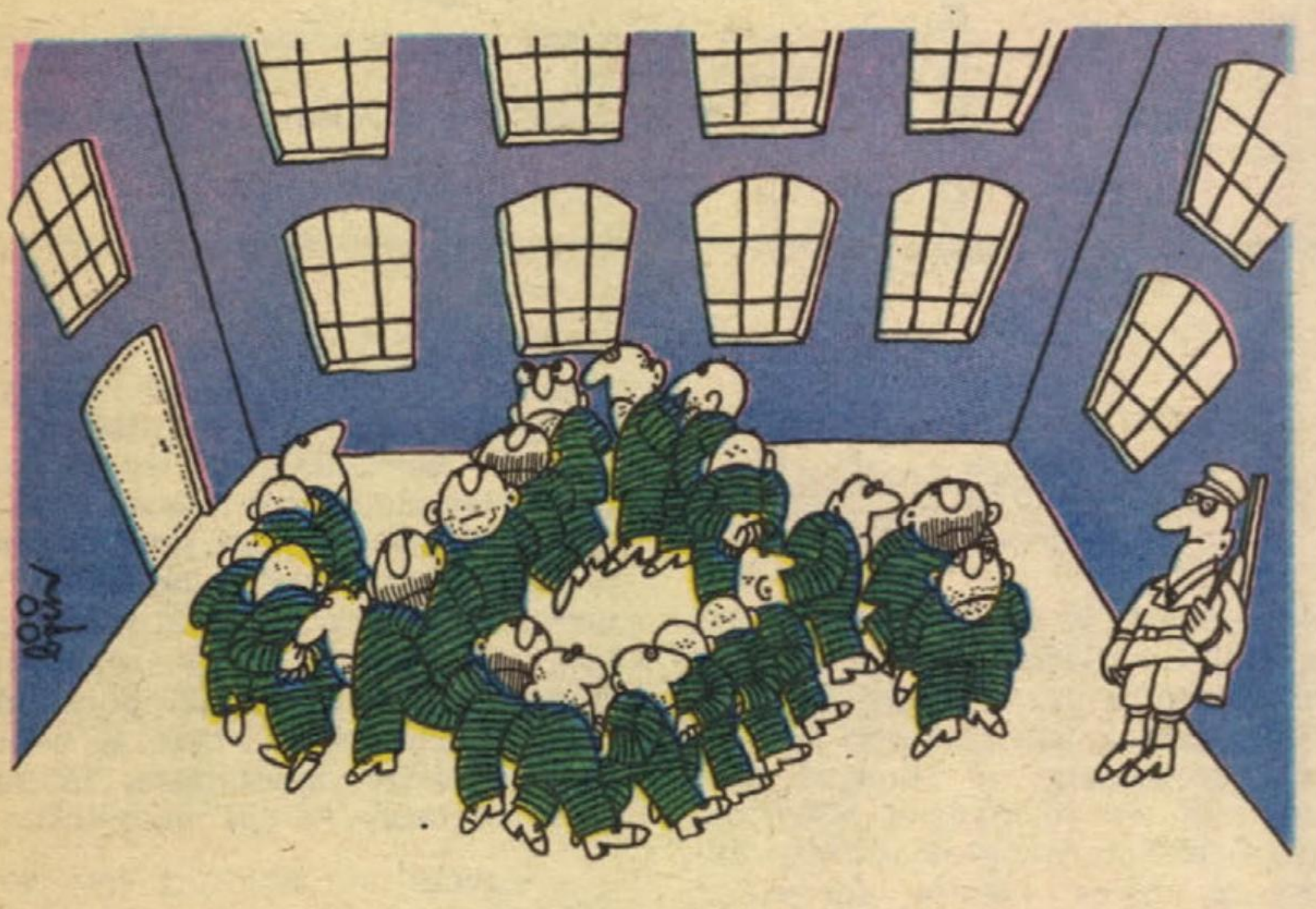

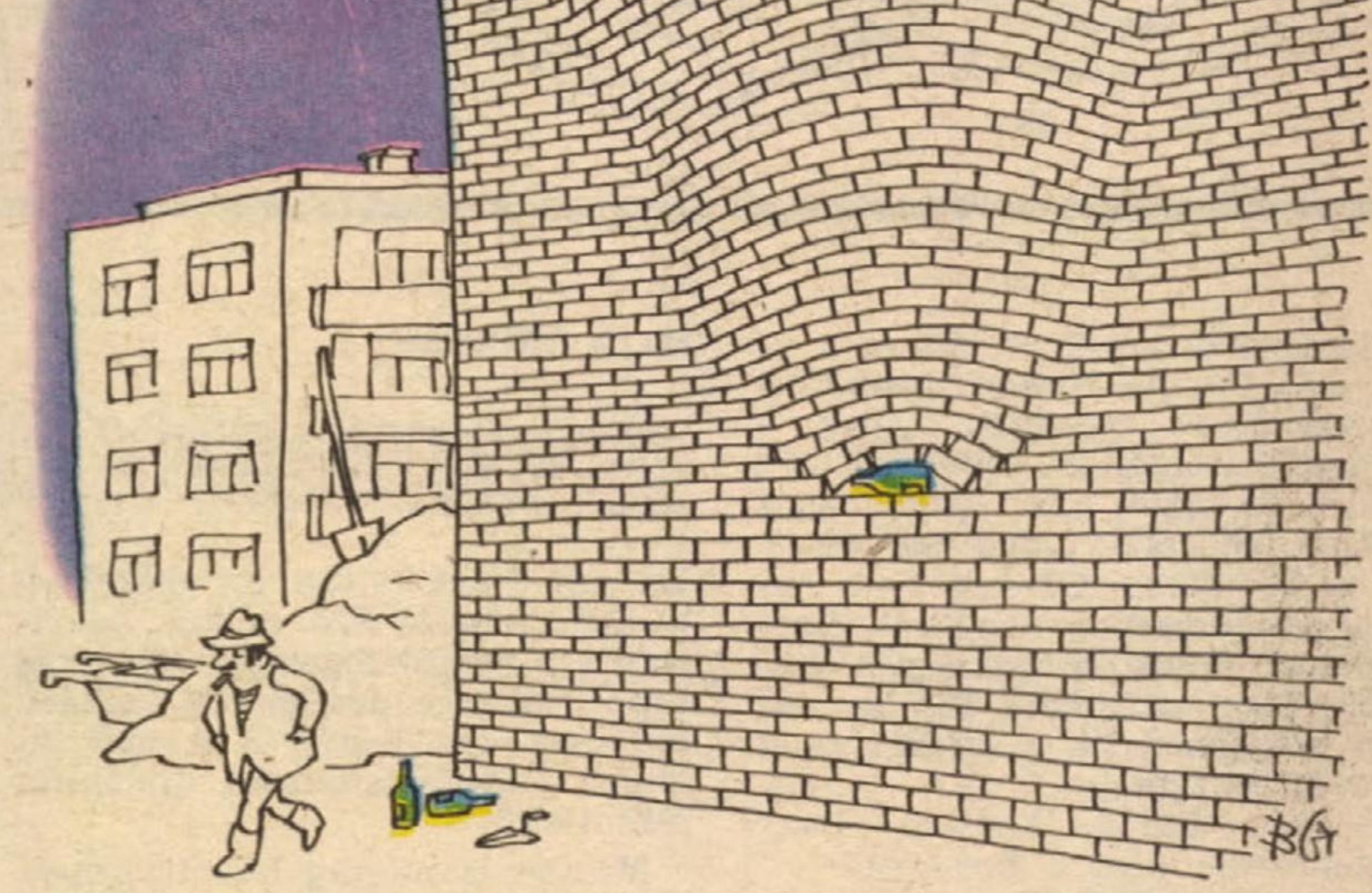

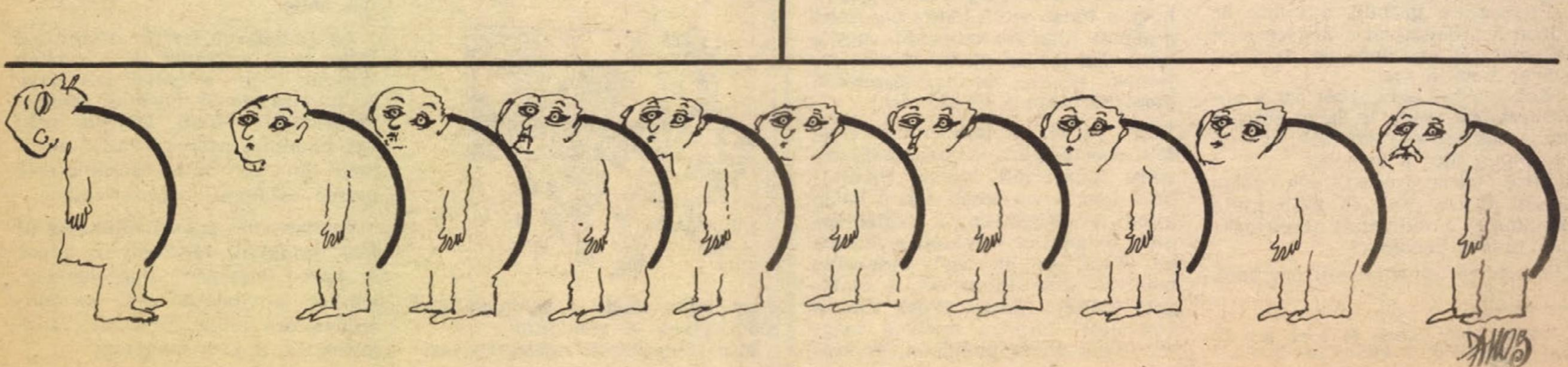

IMPORT HUMOR

JÓL FELKÉSZÜLT GYEREK

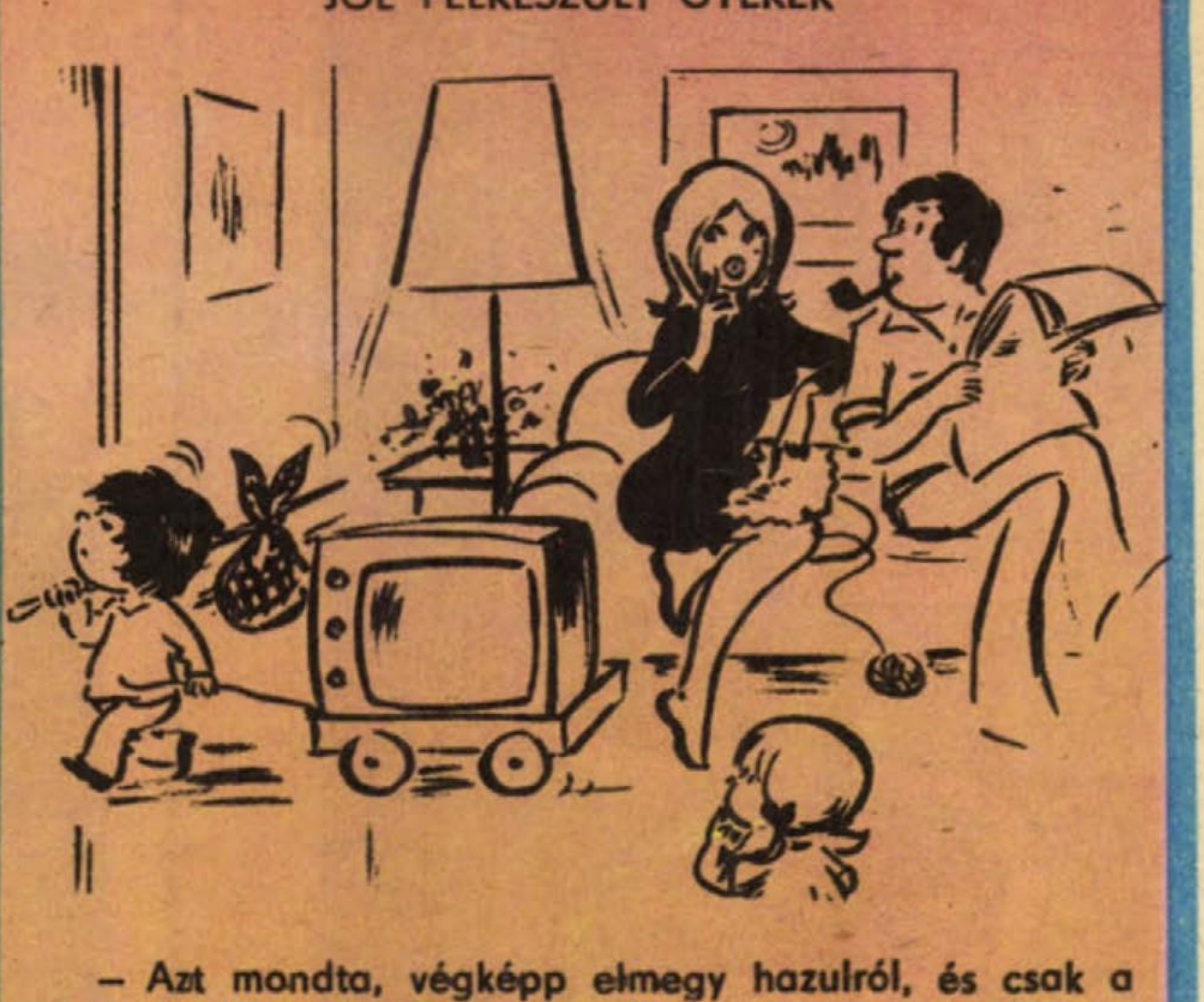

– Azt mondta, végképp elmegy hazulról, és csak a legszükségesebbet viszi magával.

PATÁLIA BŰVÉSZÉKNÉL

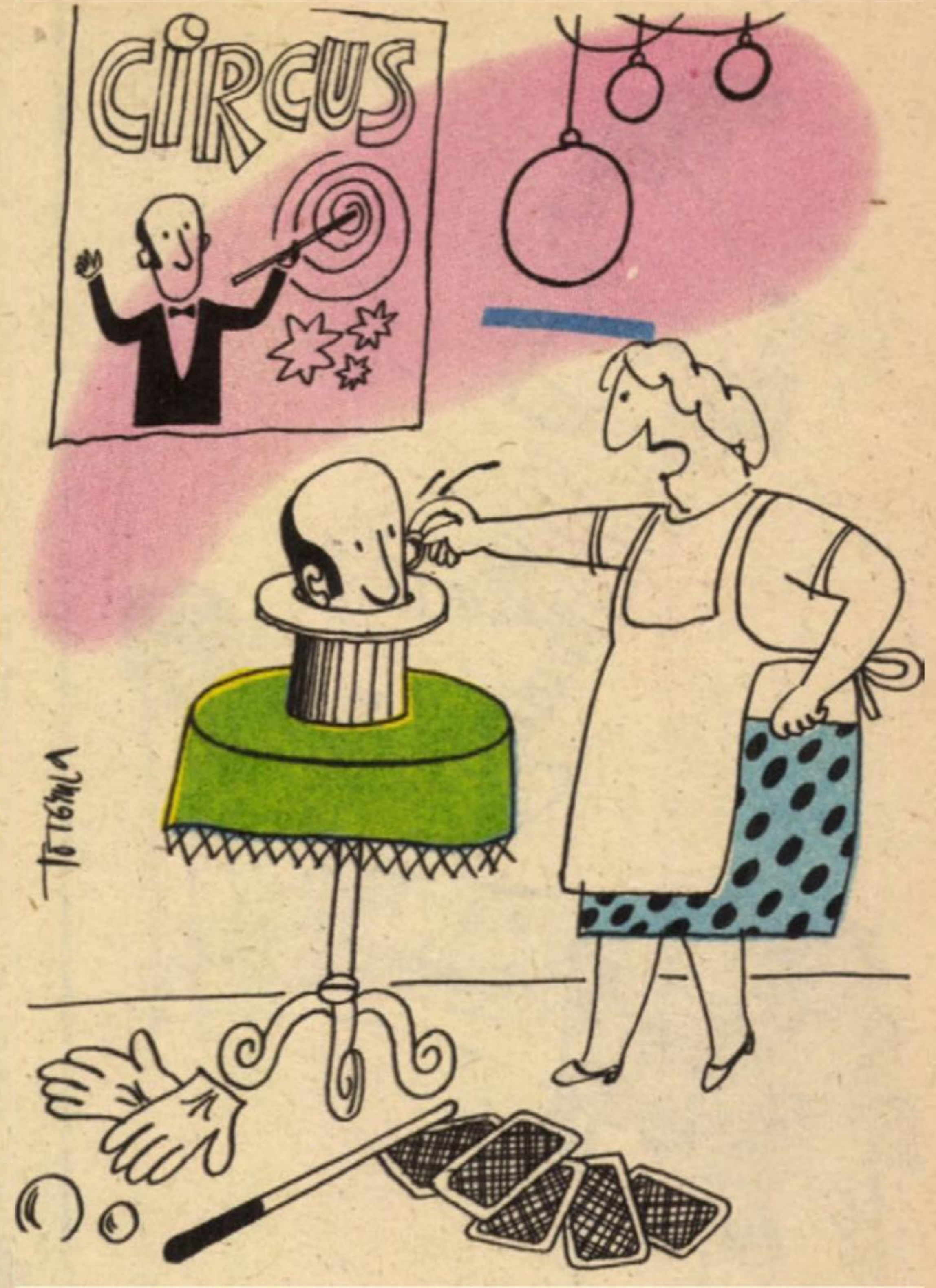

– Most bezzeg elbújsz!

LELEMÉNYES GYEREK

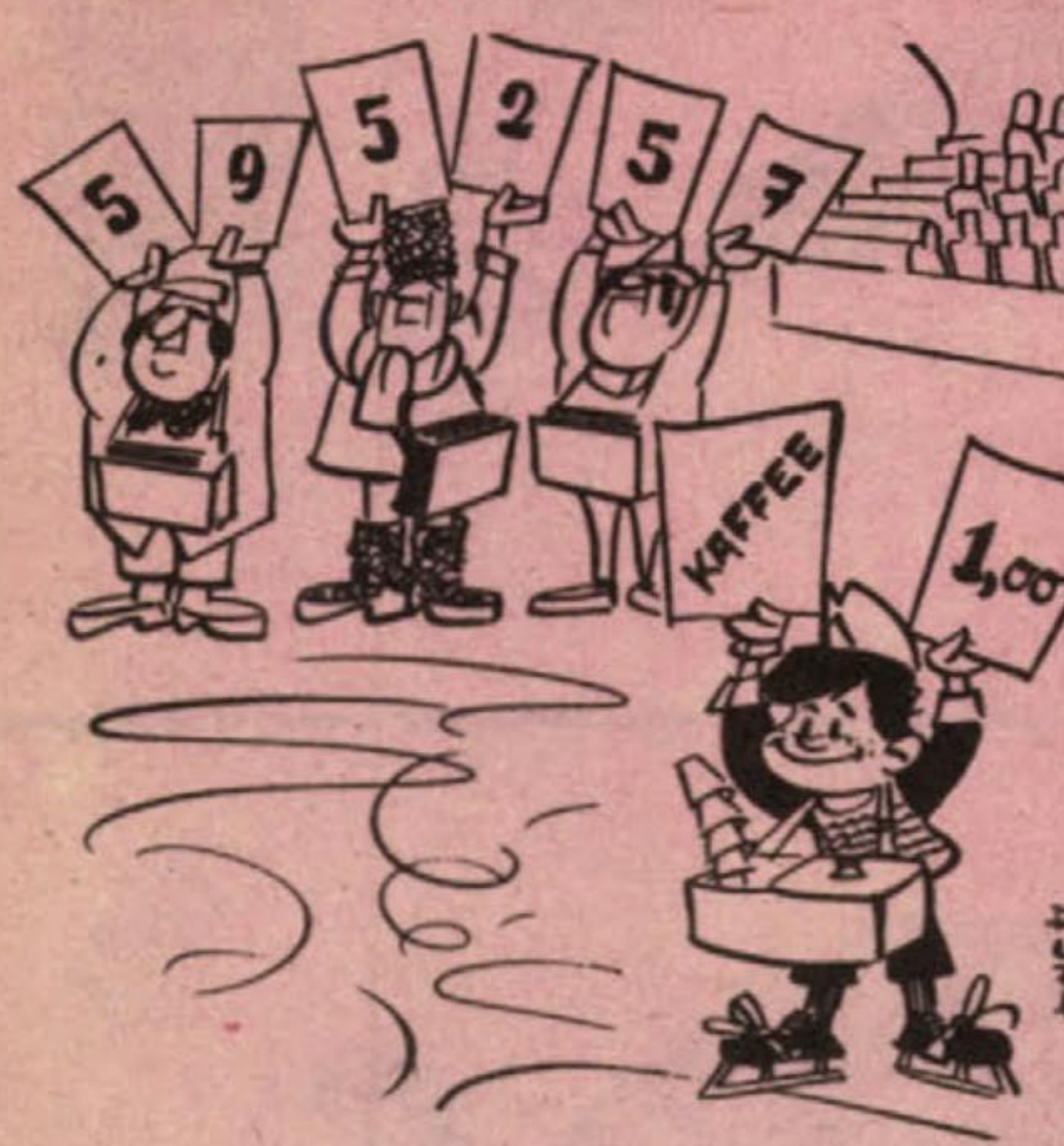

A KIBIC

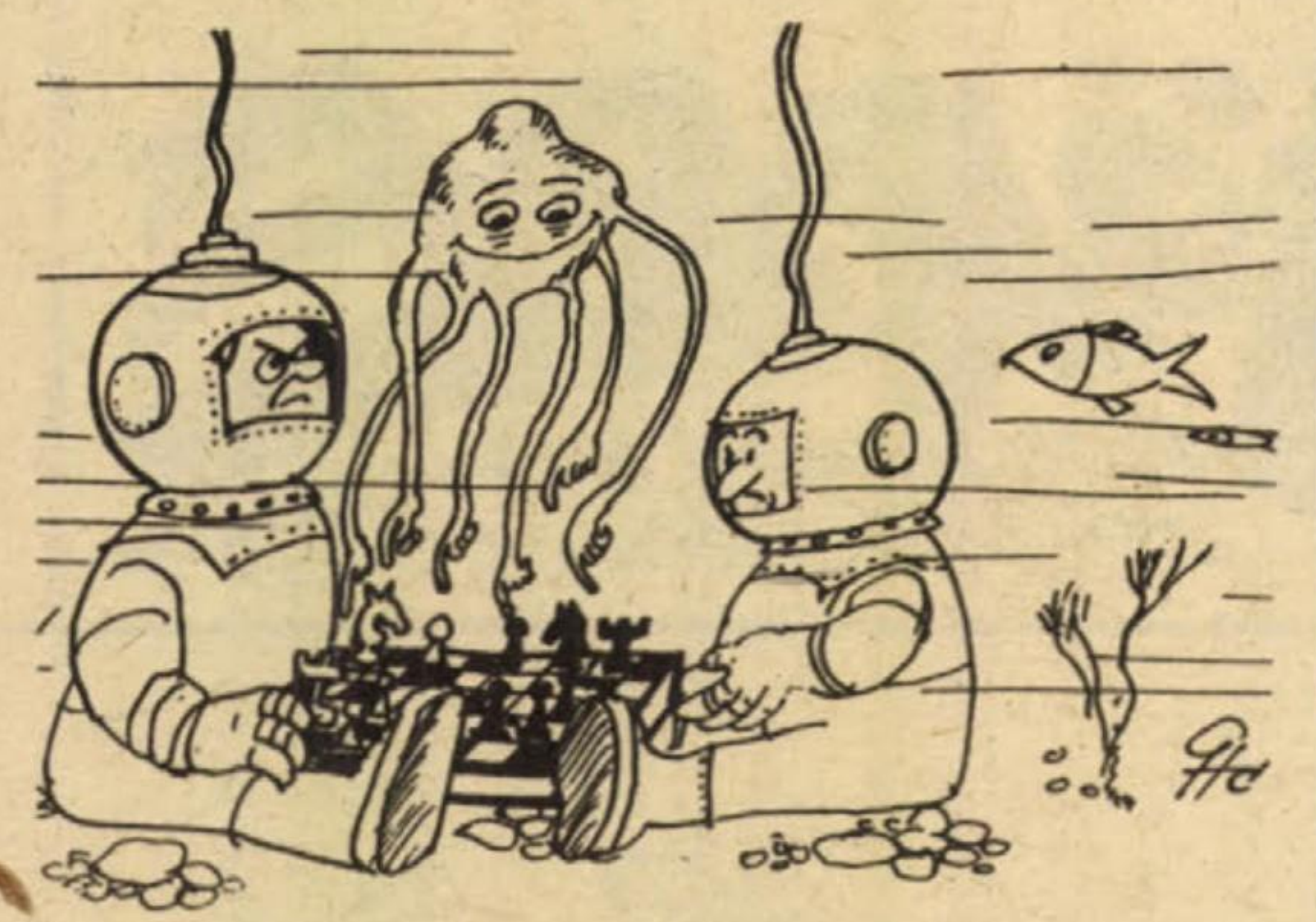

TANKOLÁS A TENGEREN

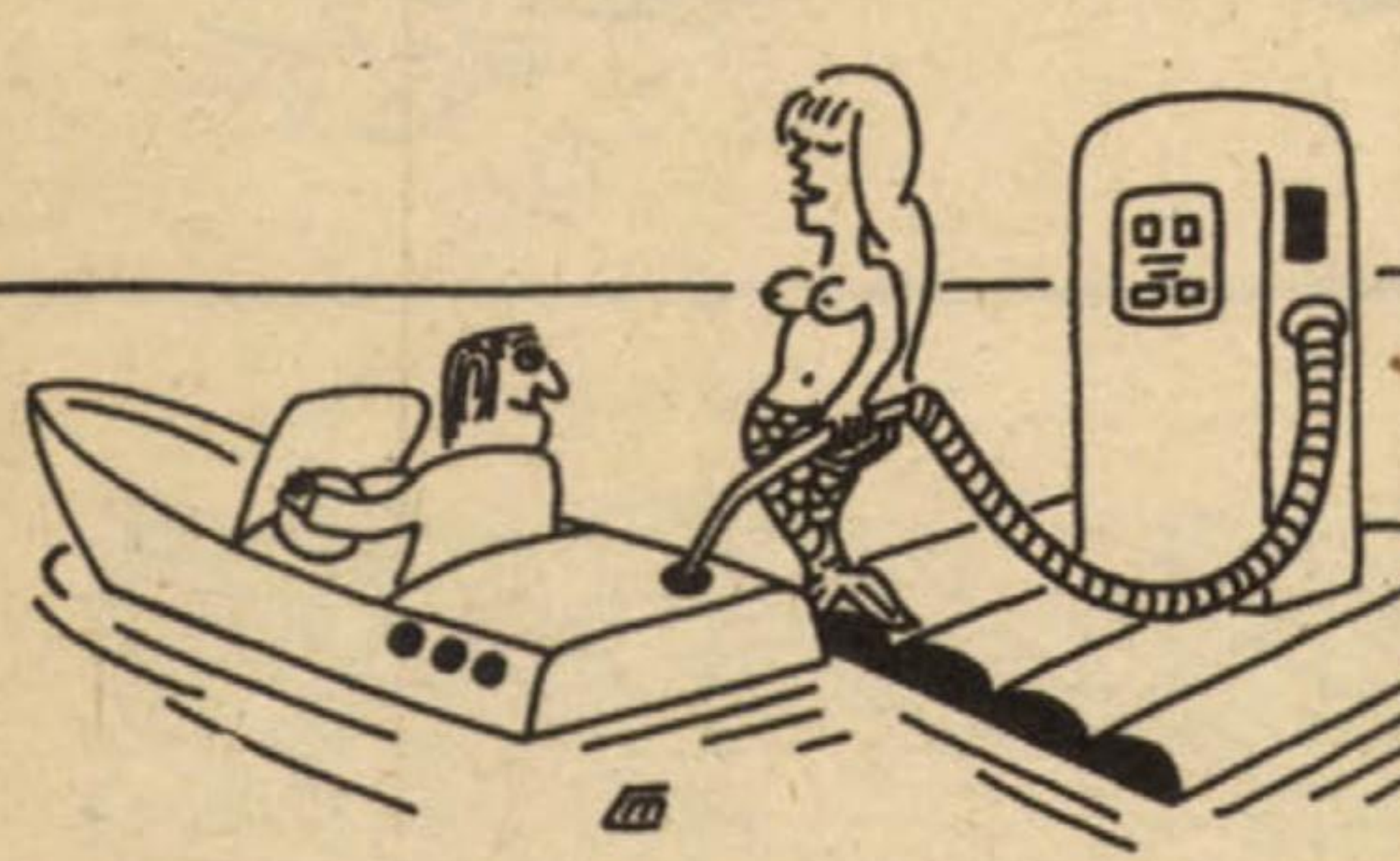

KI AZ ERŐSEBB

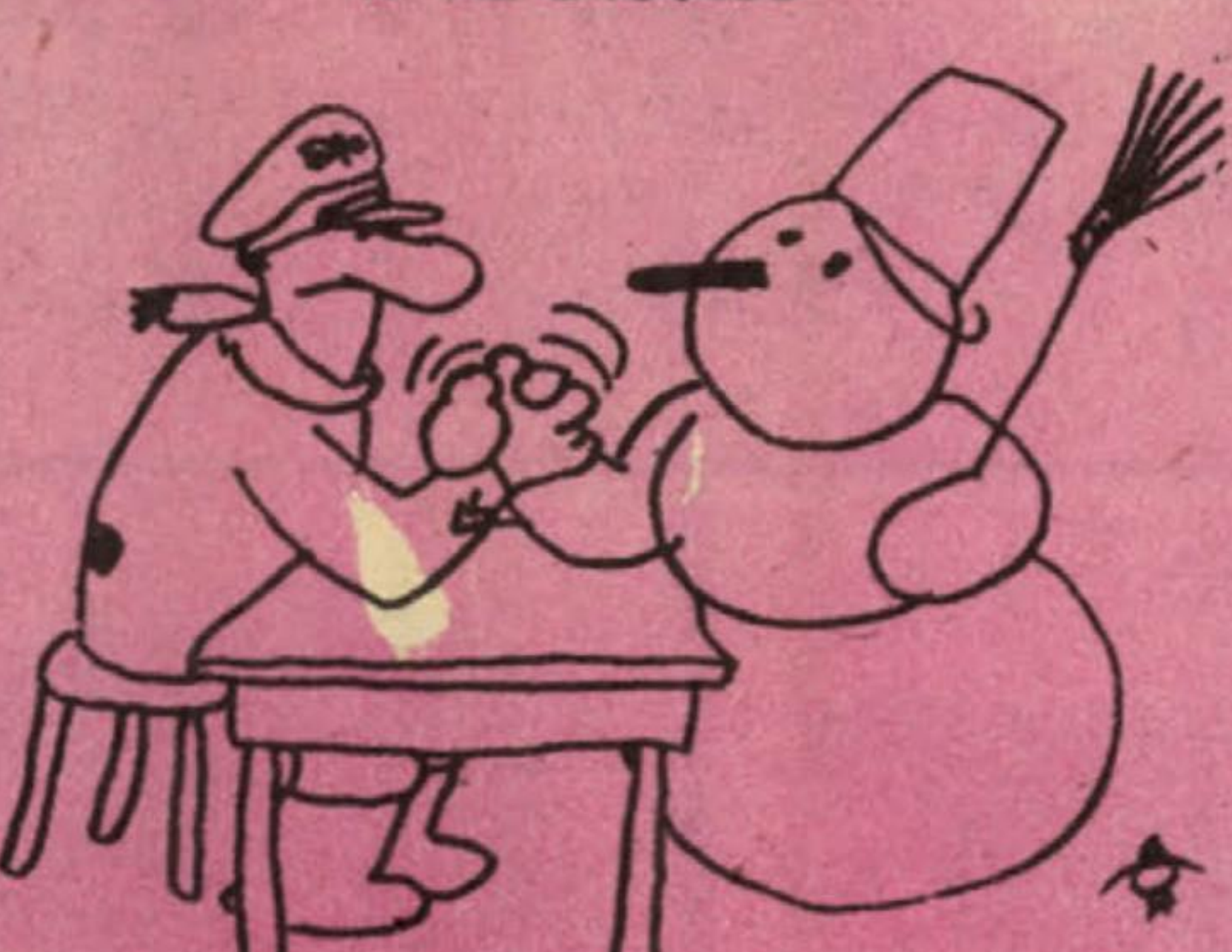

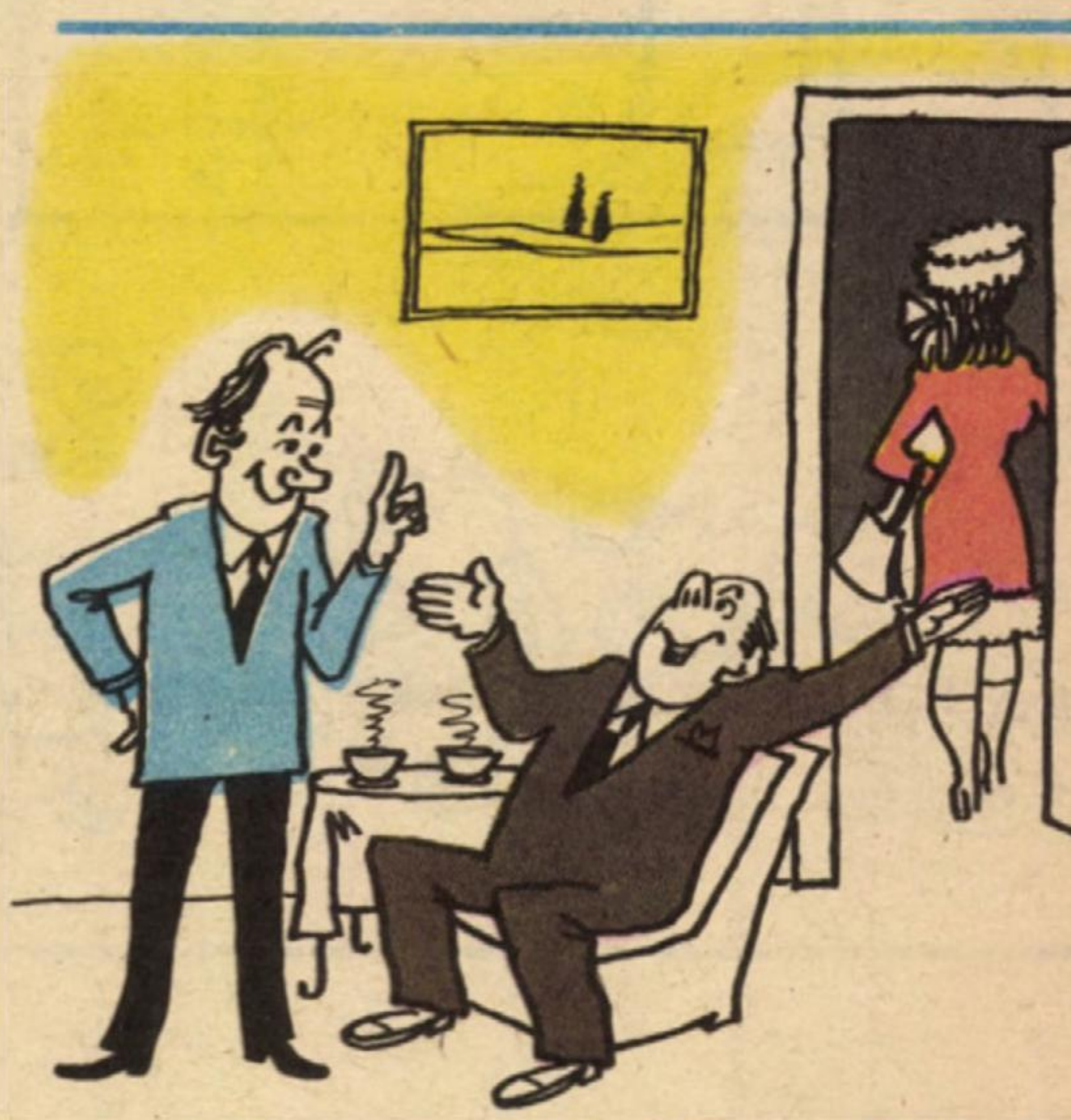

– A lányomat nem korlátozom. Mindenhová egyedül megy.

– Mindenhová? Az anyakönyvvezetőhöz is?

STELLA ADORJÁN:

IDEGENEKNEK TILOS A BEMENET

Hároméves korában jött rá a titok nyitjára. Az édesanyjával élelmiszerboltban ögyelgett. Amíg a mamát kiszolgálták, felfedező útra indult. Az egyik ajtón tábla lógott ezzel a felírással: *„Idegeneknek tilos a bemenet.”* Olvasni nem tudott, ösztönszerűen benyitott. Garmadával álltak a csemegék, narancs, füge, csokoládé. Egy kedves néni megsimogatta a szöszke fejet és megkérdezte:

— Nem tudod, kisfiam, hogy idegeneknek tilos a bemenet?

Pityergésre görbült a szája, de ebben a pillanatban a kedves néni belemarkolt egy dobozba, és datolyával kínálta meg.

Ebből a kis élményből azt a következtetést vonta le, hogy élelmes embernek mindig oda kell benyitni, ahová tilos a bemenet.

Mire felcseperedett, sok dolga akadt. Egyre több és több ajtón találkozott a felirattal: „Idegeneknek tilos a bemenet!”

Sokan vártak a körzeti orvosnál. De egy mellékajtón ott díszelgett a tiltó felirat. Szó nélkül benyitott, szó nélkül fogadták. Mit lehet tudni, ki az a magabiztos kartárs, aki csak úgy benyit a szentélybe, ahová földi halandónak tilalomfát állítottak?

Moziba is mindig kapott jegyet, hogy a hátsó ajtón lépett be. Néha a gépész fülkéjén keresztül, vagy a gazdasági irodán át. Mindenütt fejesnek vélték, és természetesen megtakarította a várakozást.

Így jutott be mindenüvé. Zsúfolt sportpályára a bajnokok részére fenntartott kapun, hivatalba a bennfenteseknek kijáró hátsó ajtón, az IBUSZ-hoz a mellékiépcsőn. Szigorúan vigyázott a feliratra. Csak az az ajtó érdekelte, amelyről felé integetett a csalogató kiáltás: „Idegeneknek tilos a bemenet!” Minden nyelven megtanulta a bűvös mondatot, és külföldi útjain is sikerrel használta. Egyszer Sevillában sehogy sem tudott bejutni a tömött arénába. Megkereste a legrejtettebb bejáratot, kisilabizálta a spanyol tiltó mondatot, és fölényesen benyitott. Tisztelettel hajlongtak előtte. Bizonyára híres idegen torreádor, vagy talán maga a sampion-bika álöltözetben — gondolták.

Mint megrögzött agglegény, szívesen látogatta a szórakozóhelyeket, és éjszakai mulatókba is gyakran bekukkantott. Itt azonban nem elégedett meg azzal, hogy a pajkos revük pajkos táncosnőinek pajkos mutatványait bámulja, hanem a kulisszák mögött vadászgatott. Alig várta, hogy ráakadjon egy ajtóra, amelyre azt pingálták, hogy „Idegeneknek tilos a bemenet!” Amikor megtalálta, félelem és kopogtatás nélkül benyitott.

— Áááá! — sikoltott egy riadt női hang.

Az indiszkrét férfiú először azt hitte, hogy sztriptízt lát, de aztán kiderült, hogy a csillagokat látja. A harcias delnő ugyanis minden magyarázat nélkül lesózott neki egy hatalmas pofont. (Edzett akrobata táncosnő volt.) Hősünk erre persze halálosan beleszeretett.

Tegnap volt az esküvőjük. Az új férj rendkívül féltékeny a csinos és kacér feleségére. Reggelenként, amikor hivatalába siet, az előszobaajtóra táblát függeszt: „Idegeneknek tilos a bemenet!”

Január 30-án lenne 80 éves lapunk volt munkatársa, a kitűnő humorista.

ITALBOLTBAN

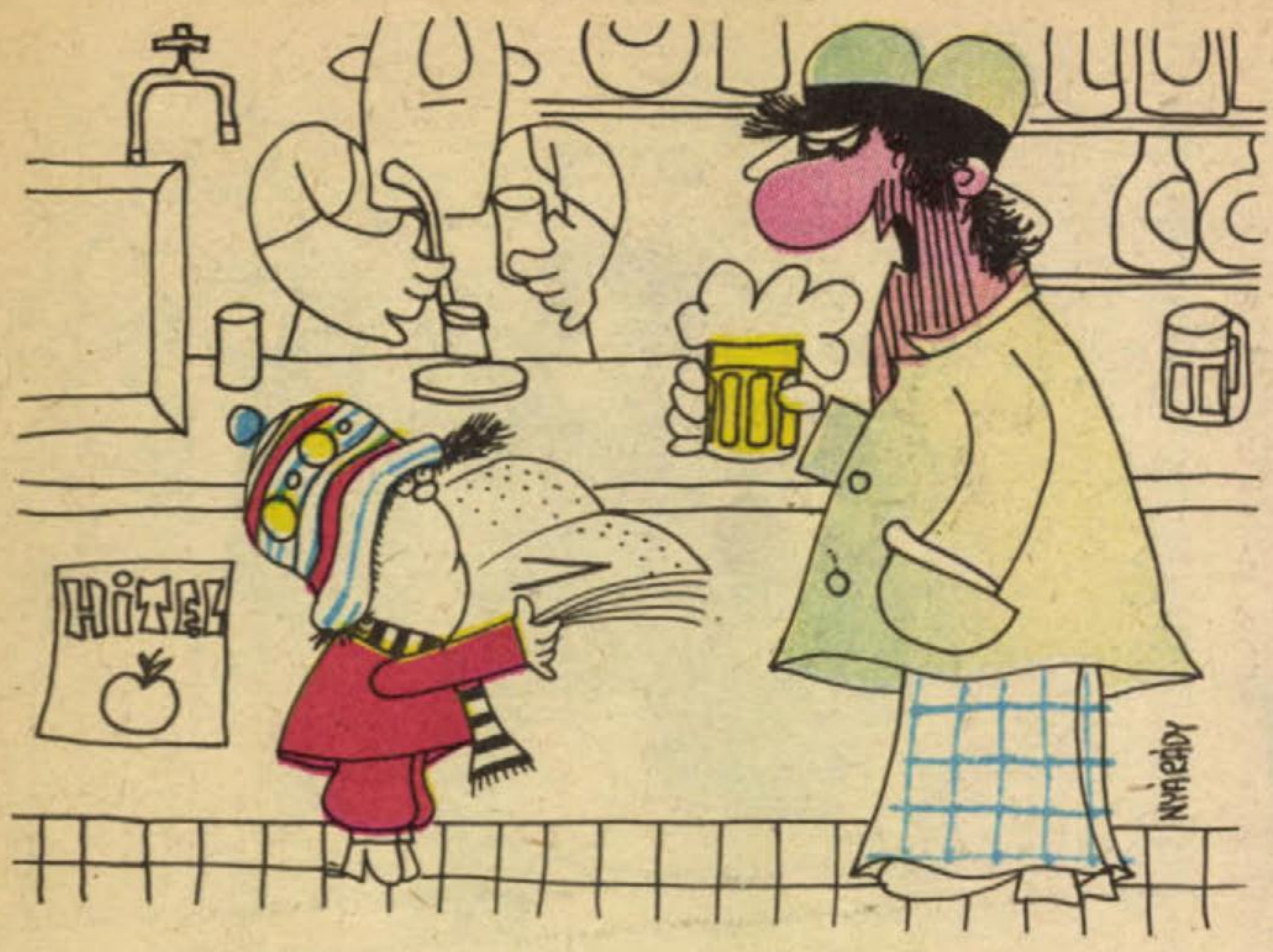

– Szégyent hozol rám!...

ÜZLETI ÉRZÉK

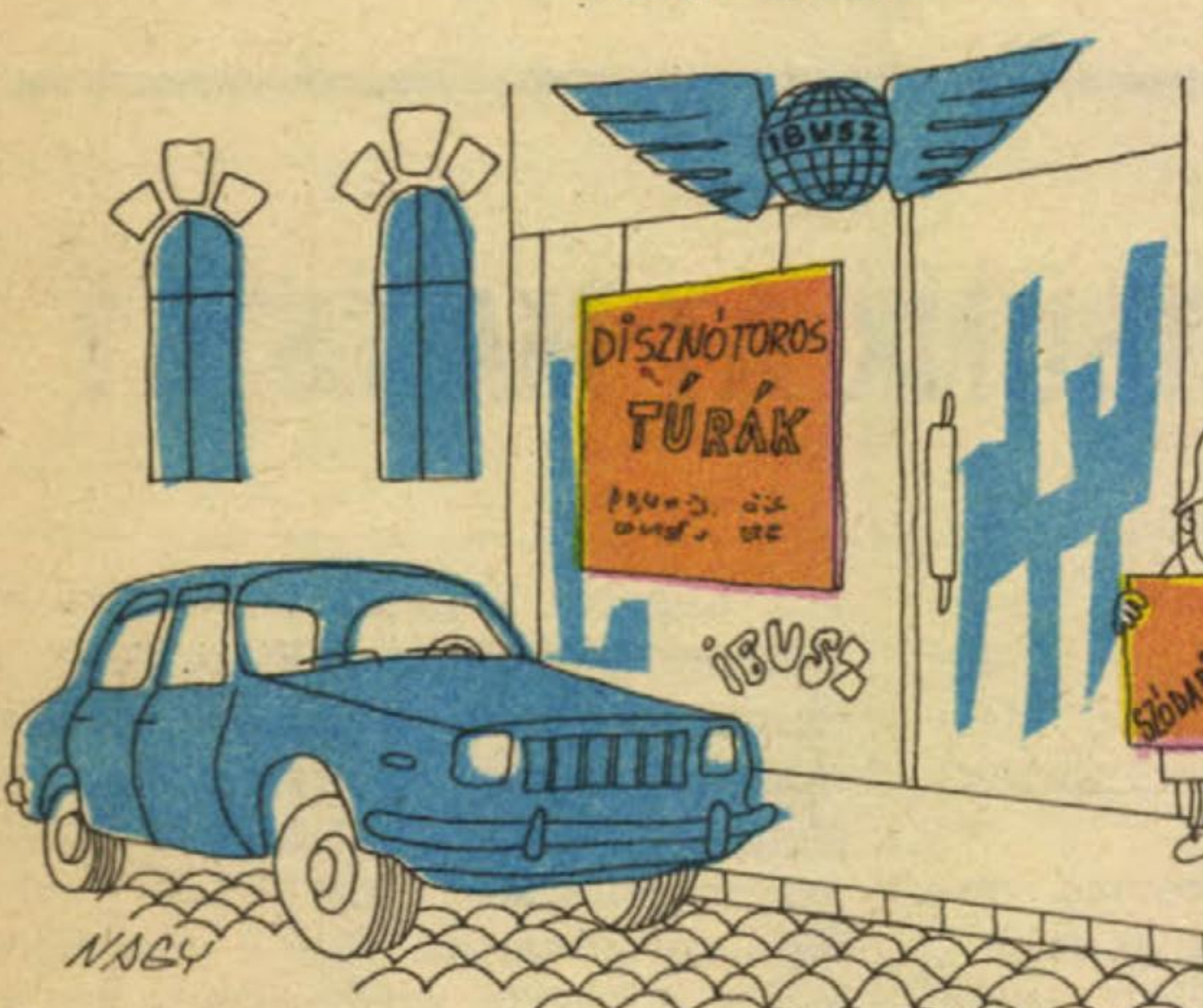

TÜCSÖK és BOGÁR

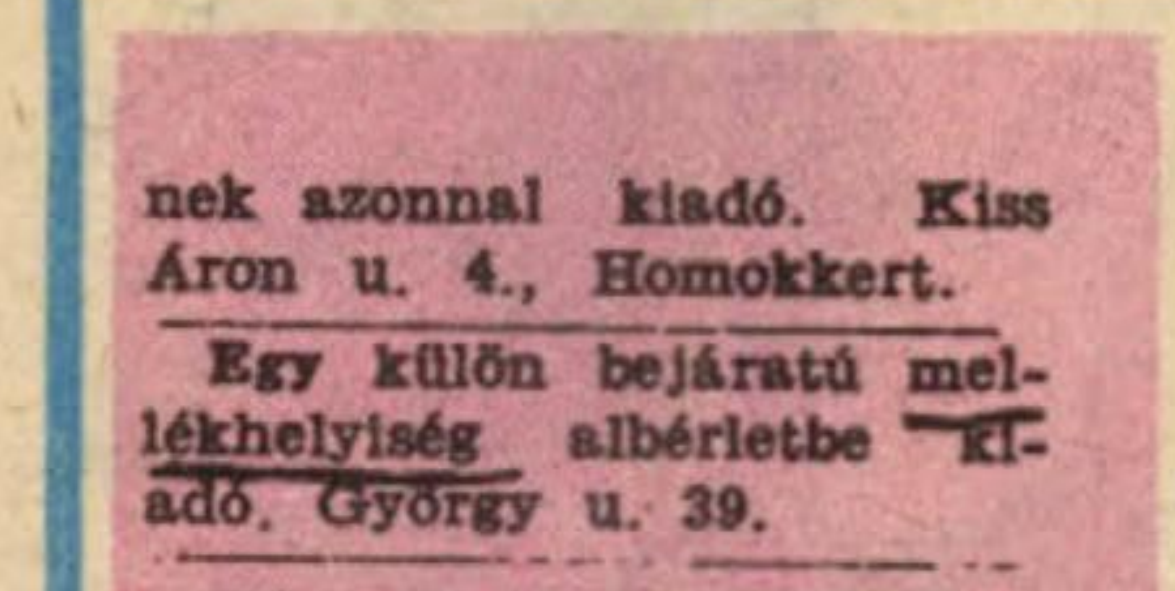

nek azonnal kiadó. Kiss Áron u. 4., Homokkert.

Egy külön bejáratú mellékhelyiség albérletbe kiadó, György u. 39.

Két egyetemista fiú vagy

Folyóvízzel?

(A Hajdú-Bihari Napló apróhirdetései között észlelte Soós Zoltán, csengeri olvasónk)

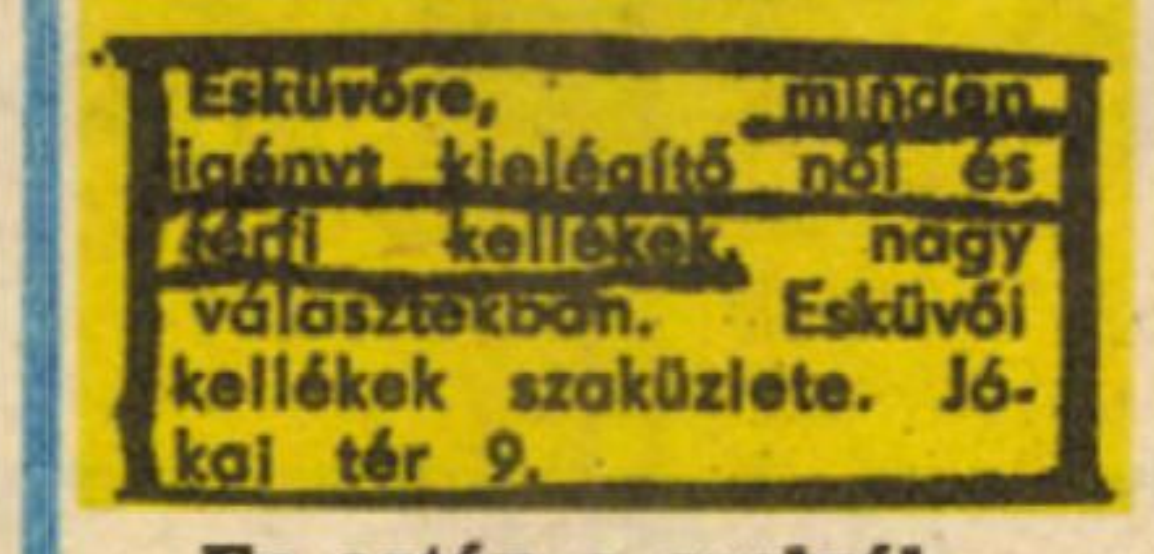

Esküvőre, minden igényt kielégítő női és férfi kellékek, nagy választékban. Esküvői kellékek szaküzlete. Jókai tér 9.

Ez aztán a szolgáltatás!

(A Dunántúli Napló hirdetései között találta Illés Erika, pécsi olvasónk)

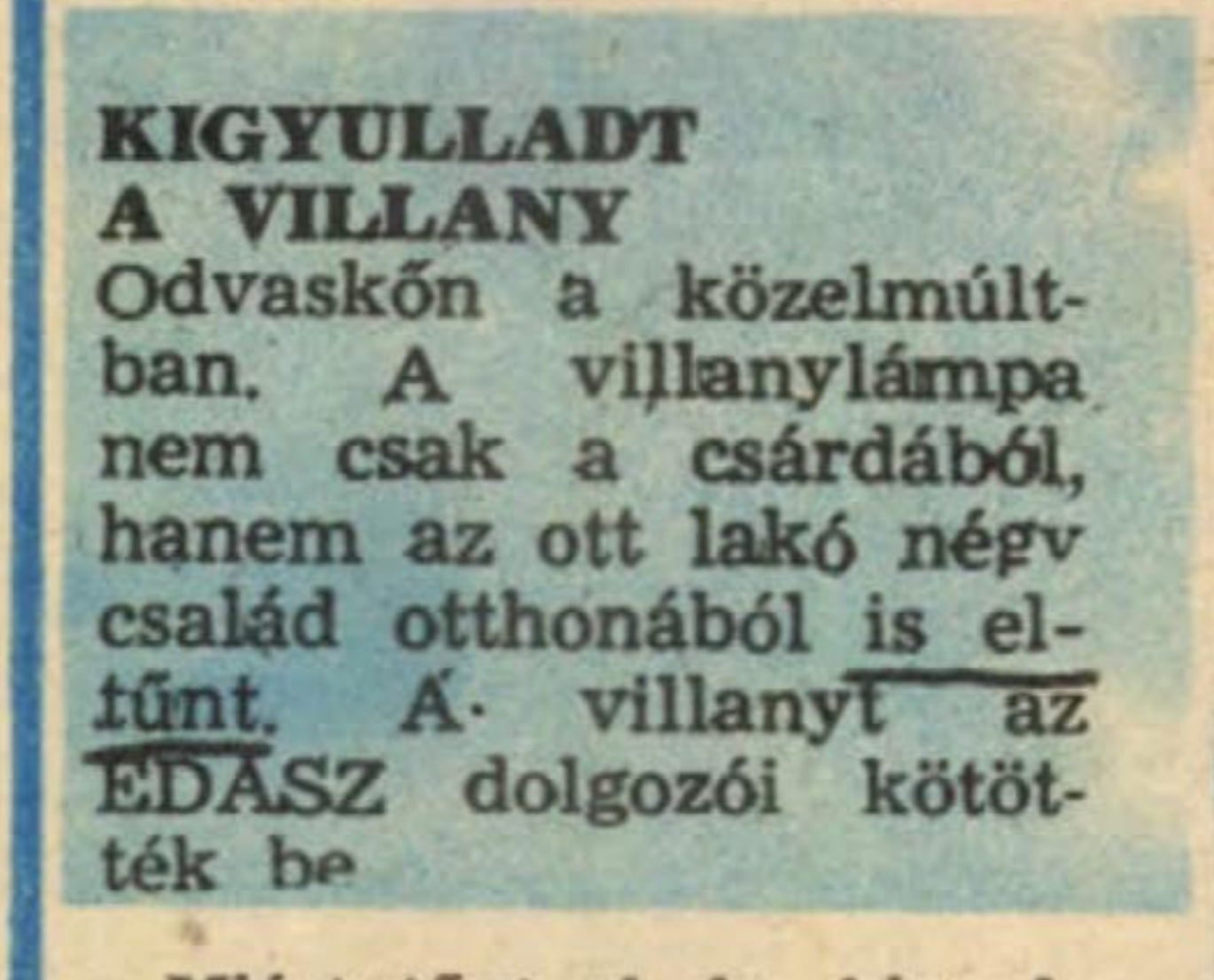

KIGYULLADT A VILLANY

Odvaskőn a közelmúltban. A villanylámpa nem csak a csárdából, hanem az ott lakó négy család otthonából is eltűnt. A villanyt az EDÁSZ dolgozói kötötték be

Miért tűnt el, ha kigyulladt? Begyulladt?

(A Veszprémi Naplóban fedezte fel Németh Sándorné, hévízi olvasónk)

Továbbra is szívesen fogadjuk, ha ezekhez hasonló tücsköt-bogarat beküldenek hozzánk olvasóink. A legmulatságosabbakat ezeken a hasábokon közszemlére teszszük, beküldőjüket pedig honoráljuk.

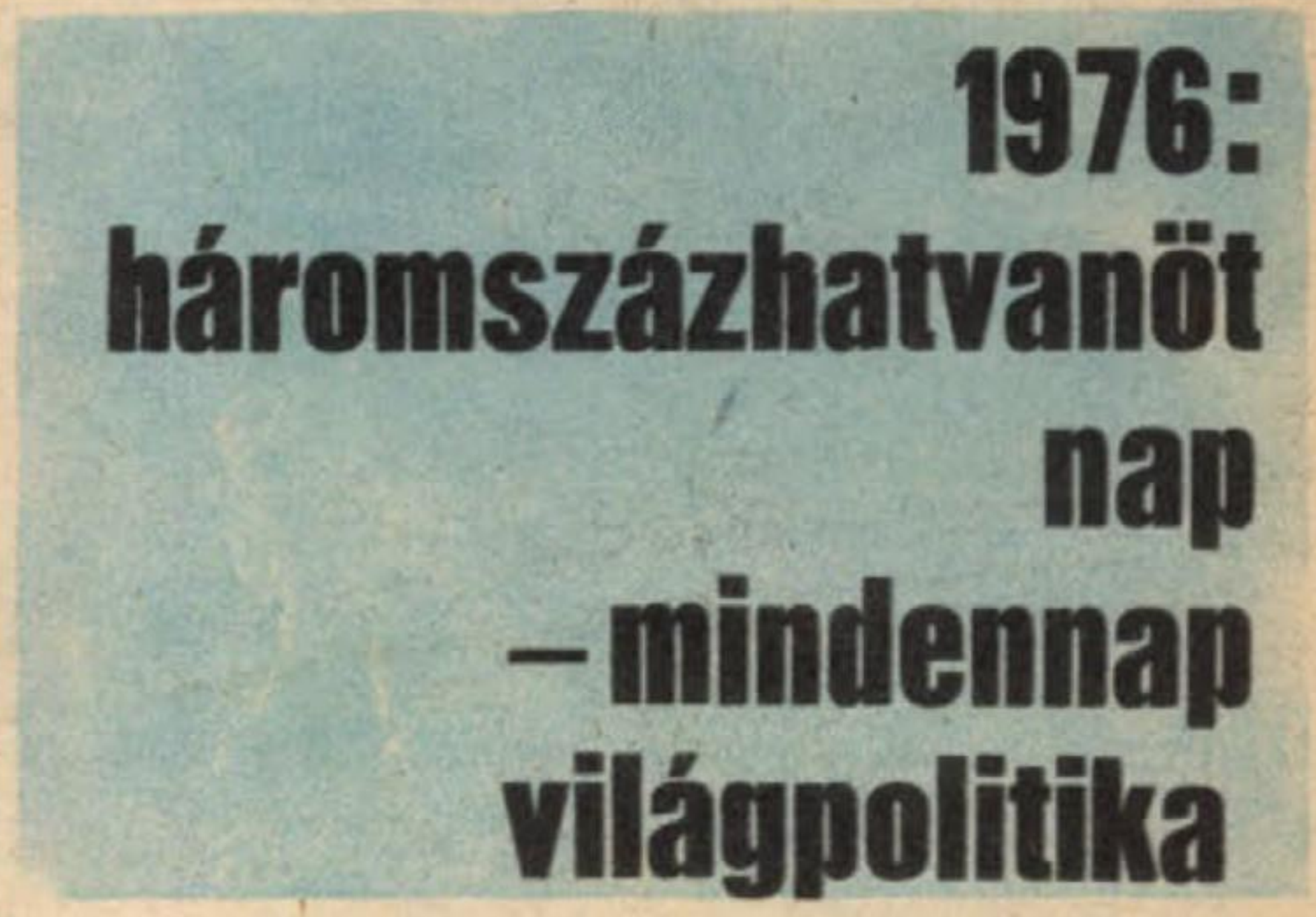

1976:
háromszázhatvanöt
nap
– mindennap
világpolitika

Pszt... elárulunk egy titkot: 1976 szökőév volt. Vagy február 29-én szünetelt a világpolitika?

(A Képes Újságban észlelte Mucsi János, mezőhegyesi olvasónk)

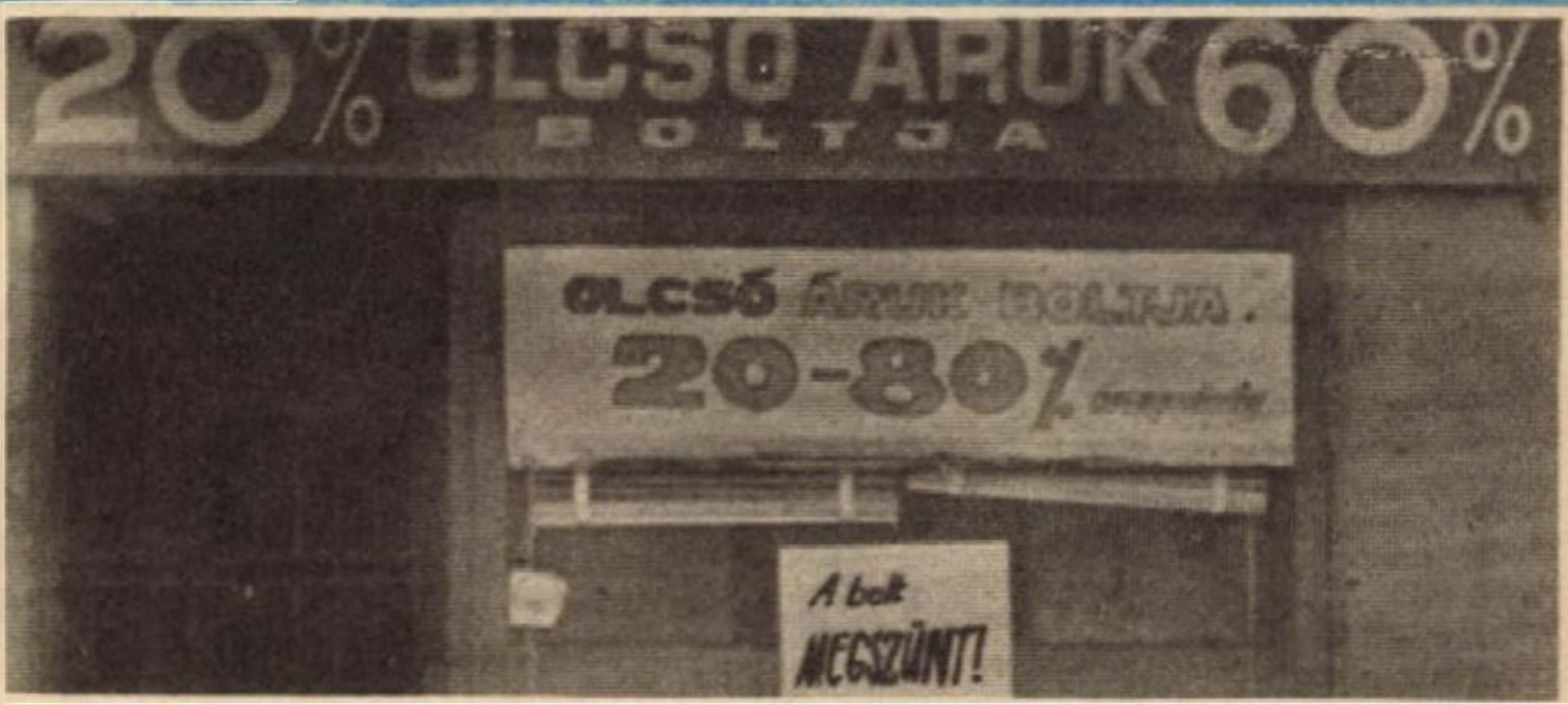

No tessék, itt meg addig zsugorodtak az árak, míg végül a bolt is eltűnt!

(Kádár Imre, budapesti olvasónk fotója)

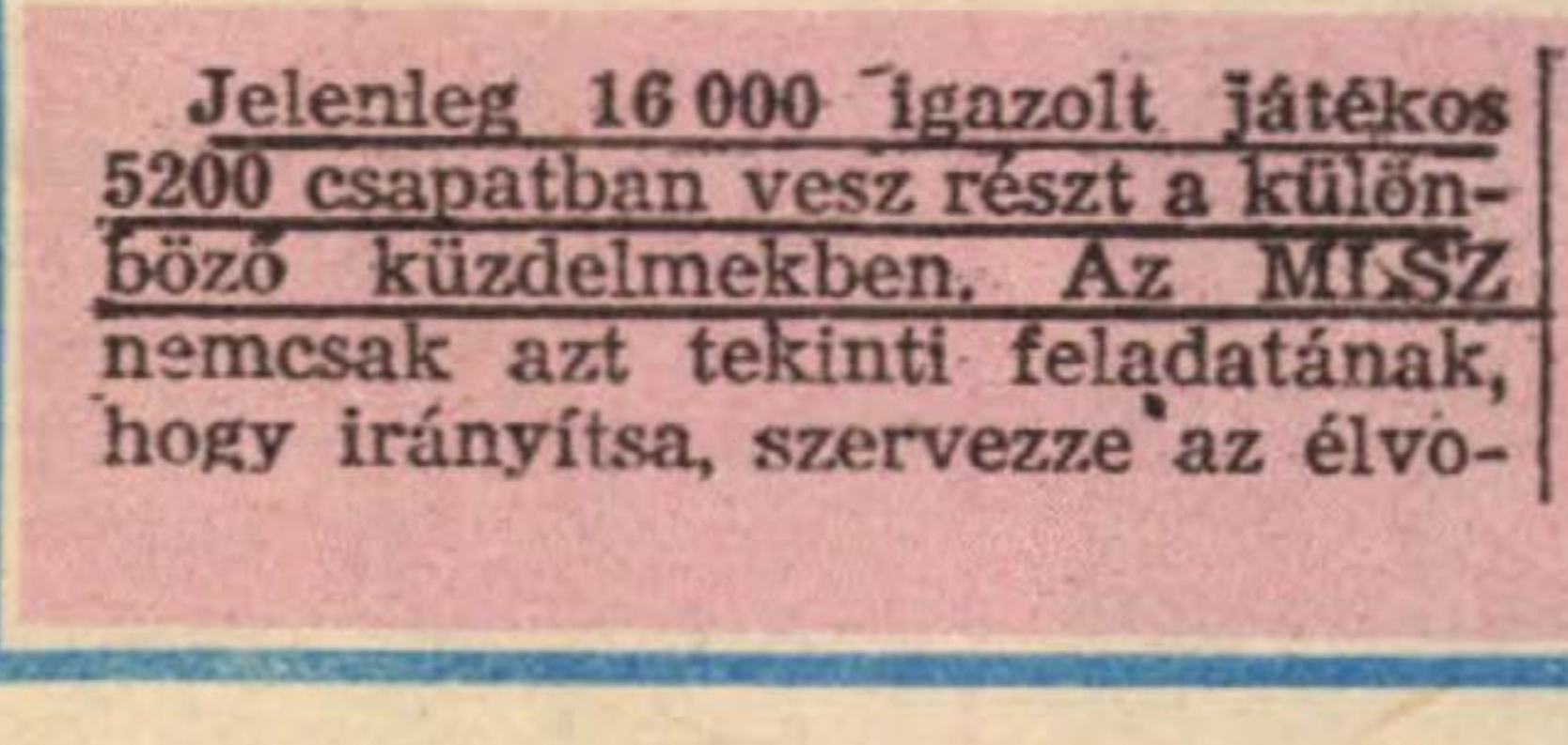

Jelenleg 16 000 igazolt játékos 5200 csapatban vesz részt a különböző küzdelmekben. Az MLSZ nemcsak azt tekinti feladatának, hogy irányítsa, szervezze az élvo-

Csapatonként három? Hát csoda, hogy nem megy a foci?

(A Népszabadságból ollózta Herczku János, nyírbátori olvasónk)

● HIRDETÉS ● HIRDETÉS ● HIRDETÉS ●

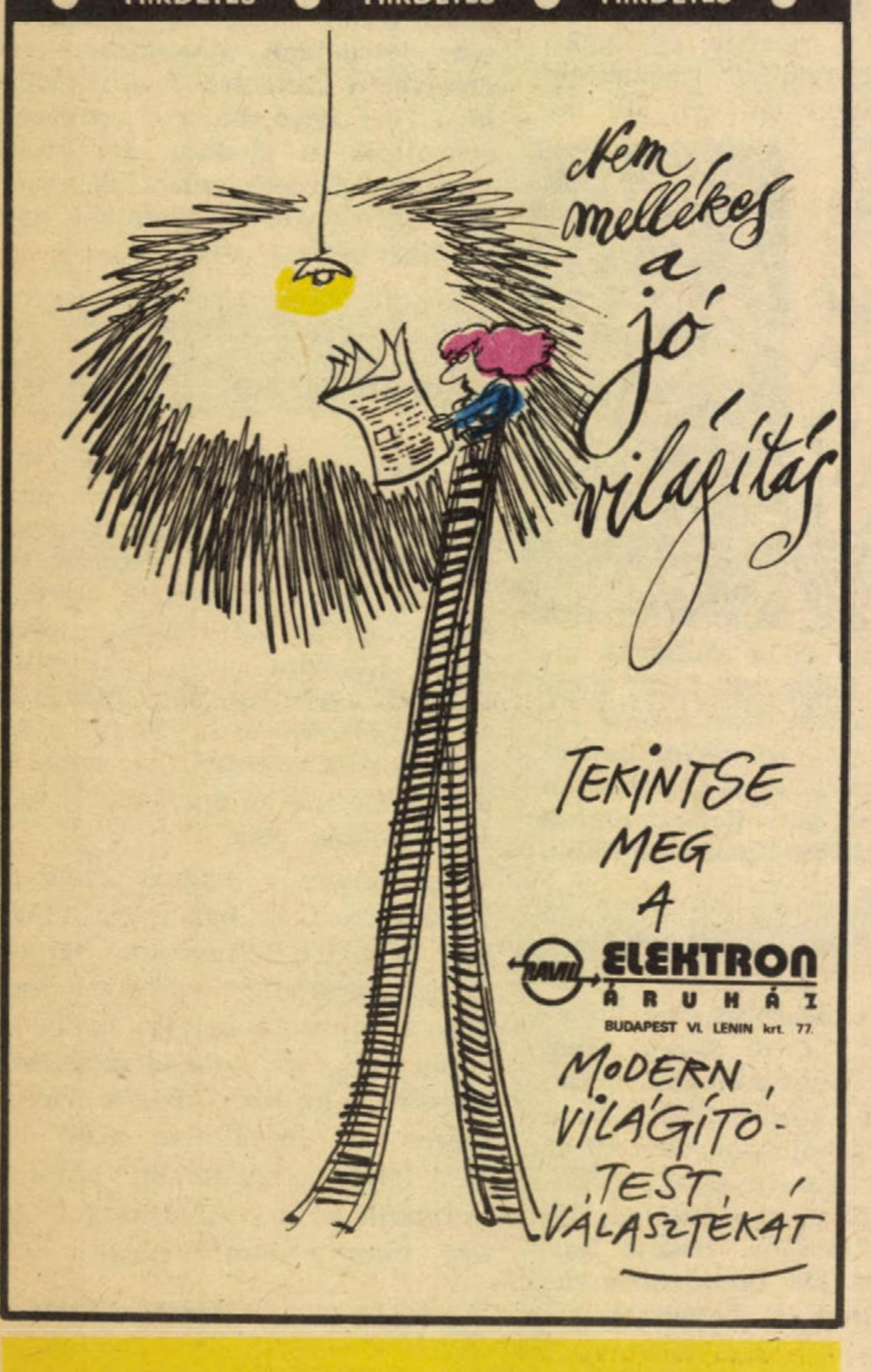
Nem mellékes a jó világítás
TEKINTSE MEG A
ELEKTRON ÁRUHÁZ
BUDAPEST VI. LENIN krt. 77.
MODERN VILÁGÍTÓTEST VÁLASZTÉKÁT

Aszongyák

hogy a legújabb divatmánia Svájcban a karóra számlapjára, az üveg alá helyezhető fotó.

Mint minden újért lelkesedő ember, ujjongva üdvözlöm ezt a ragyogó ötletet, van ez olyan nagyszerű találmány, mint az izzólámpa, sőt — ahogyan a fiatal korosztálybeliektől hallom — az izzó szerelem még jobb, mint az izzólámpa, márpedig igazán az izzó szerelem az, amely még egy órára — ebben az esetben egy karórára — sem tud meglenni imádottjának, kedvencének képe nélkül, bár — ezt csak önöknek mondom el, bizalmasan, négyszemközt — az én koromban az ember, ha kedvencének a képét akarná hordani a karórája üveglapja alatt. egy tányér töltöttkáposzta vagy egy tál sertéskocsonya fényképét hordaná ott, időnként szerelmes, vágyó pillantásokat vetve rá, de hagyjuk ezt, ez magánügy, és igazán nem tipikus, inkább el tudom képzelni, hogy egyik fiatalember azt mondja a másiknak, mit jelentsen ez, teljesen megőrültél, egy nagy ébresztőórát kötöttél a csuklódra karóra helyett, mire a másik fiatalember pirulva válaszolja, hogy tudod, öregem, nagyon sok a hölgyismerősöm, nem férnének el egy karórán, na jó, hagyjuk ezt is — ezt már én mondom —, ez csak olyan léháskodás, nézzük a lényeget, képzeljünk el egy beszélgetést két svájci divathölgy között:

— Te miért hagytad el Szepit? A Rudi kedvéért? Hiszen Szepi úgy imádott, hogy a karórája számlapjára ragasztotta a fényképedet!

— Az igaz, de Rudi a saját csodálatos autója ablakára ragasztotta a fényképemet.

(gergely)

JÓ KOLLÉGA

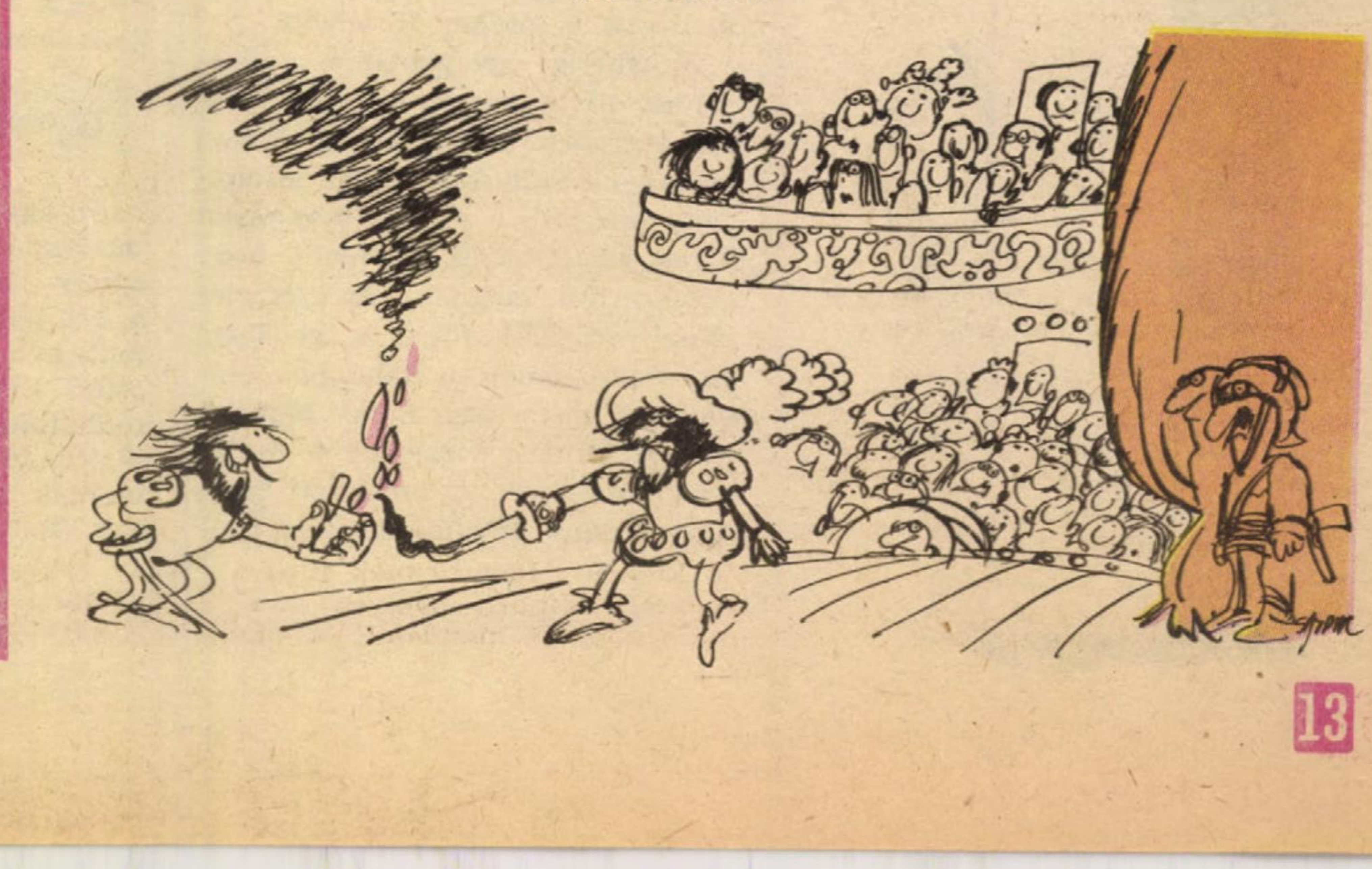

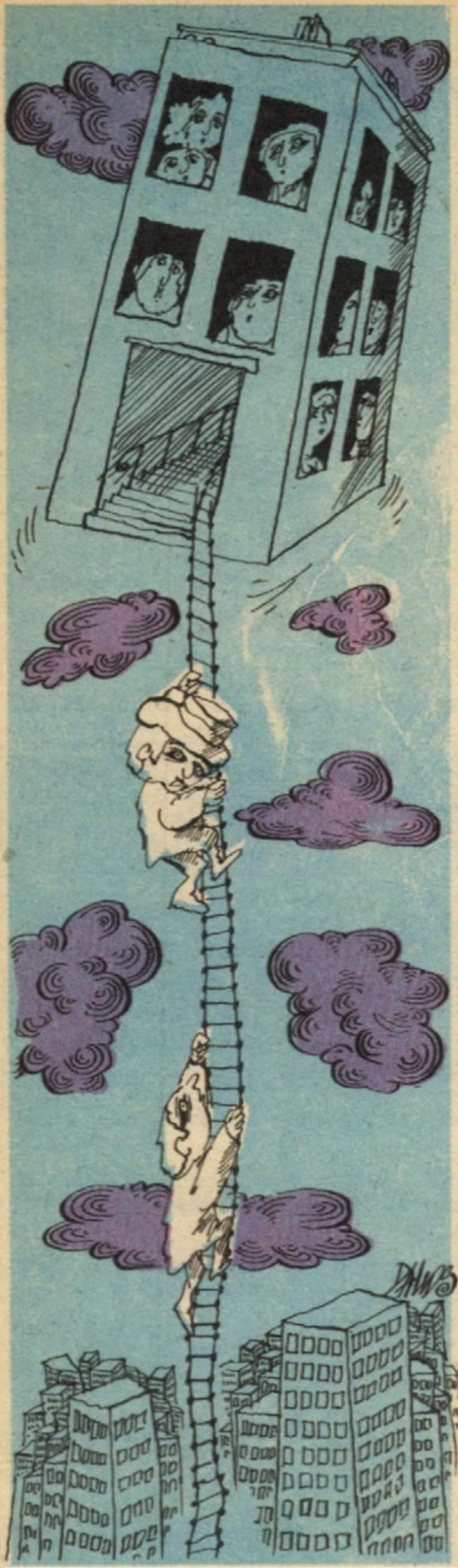

– Egészen könnyűszerkezetes épületben lakom . . .

AMBÍCIÓ

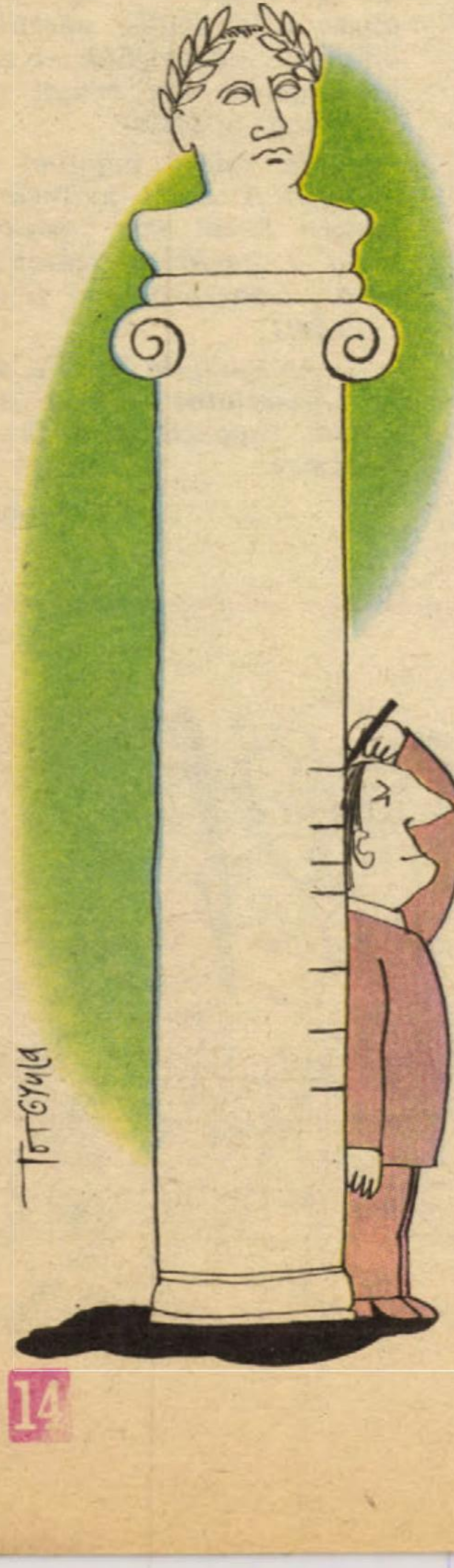

HÓ VÉGÉN

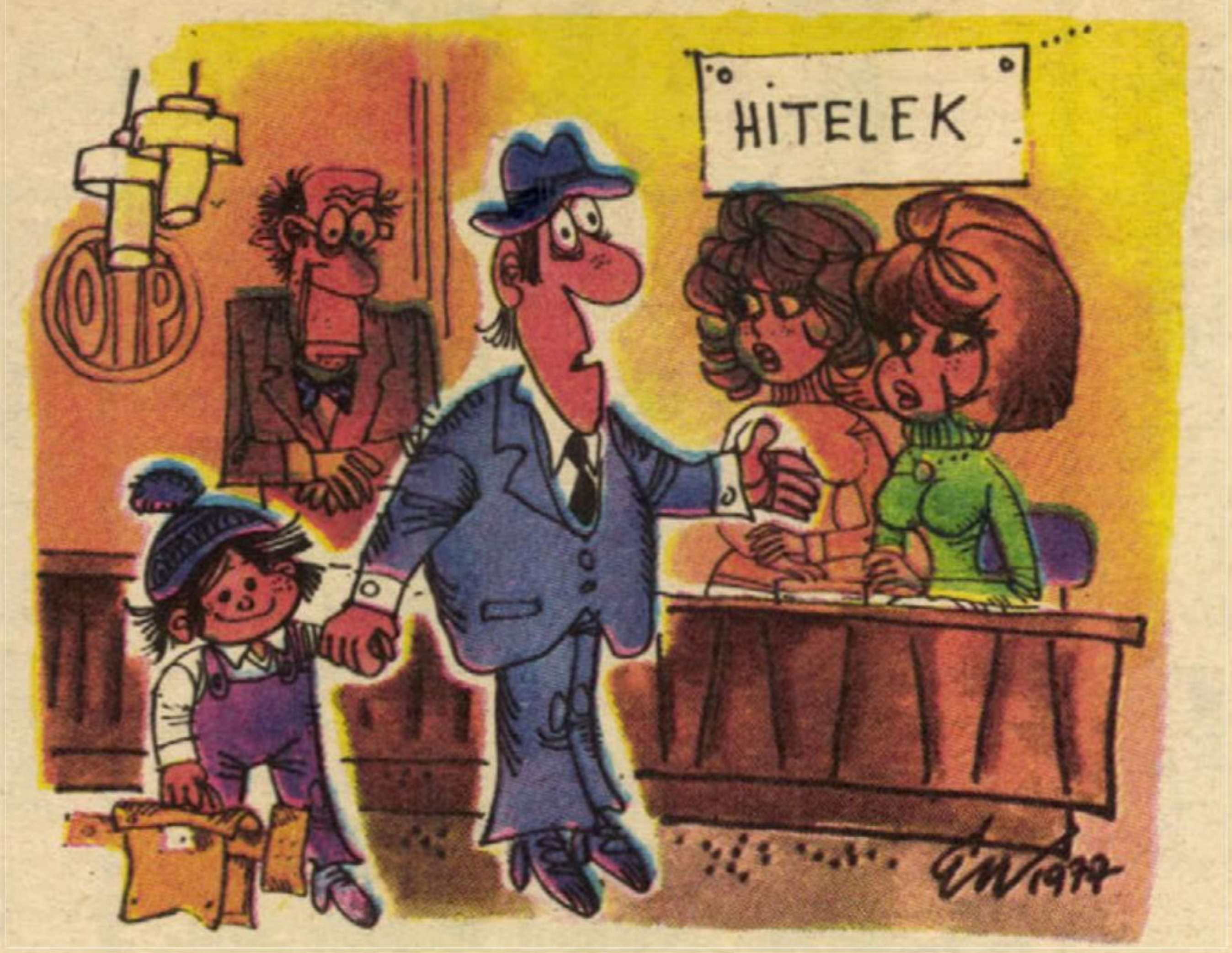

– Nem kaphatnék egy ötvenest? Annyit ígértem a gyereknek, ha jól tanul.

MEGÉRTŐ APA

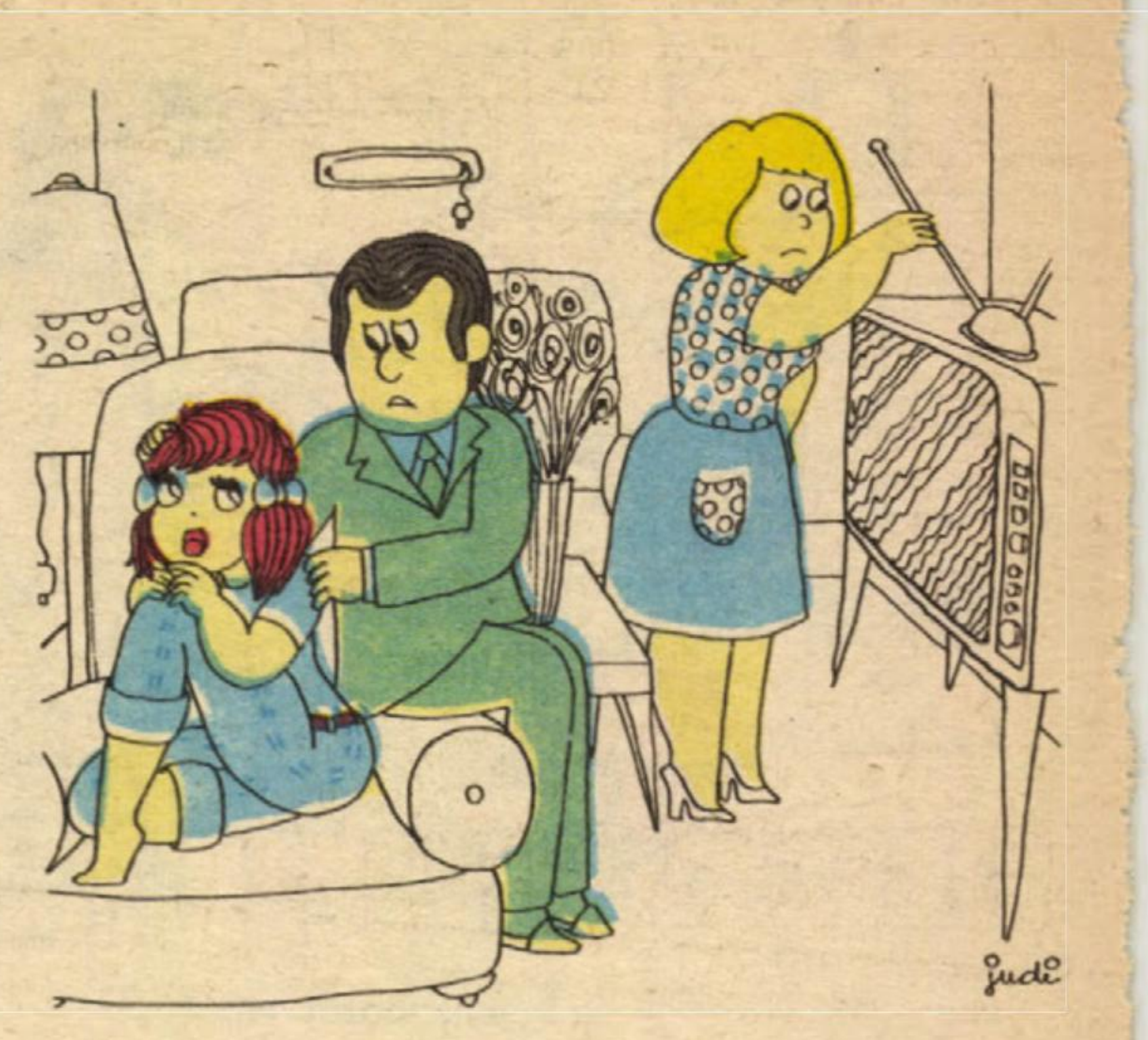

– Ne búsulj, kislányom, én sem tölthetem azzal a hétvégét, akivel szeretném.

LUDAS MATYI SZÍNHÁZBAN JÁRT

MIT IGAZÍTSUNK ÁT MA ESTE?

A Madách Színházban Gogol **Holt lelkek** című regényét igazította át színpadra Szakonyi Károly. A regénynek a címében szerepelnek holtak, egyébként minden él. A színpadon viszont egy nagy panoptikum létrehozására törekedtek, élő emberekből, akik történetesen színészek, igyekeztek testi-lelki viaszfigurákat formálni. Az előadás előtt ugyan megjelenik Gogol is, a leeresztett függönyre ragasztották képmását, s hogy közművelődjünk, erős reflektorfényt bocsátottak rá. Amint azonban felmegy a függöny, nemcsak a képmás tűnik el, hanem fokozatosan az író szelleme is, olyannyira, hogy az előadás után már alig jut eszünkbe. Az is igaz viszont, hogy néhány rendezői beállítás csakugyan hatásos és néhány színész, kivált Körmendi János, Dayka Margit és Haumann Péter valóban remekül szórakoztatott.

A Madách Kamaraszínház Gyurkovics Tibor az **Isten nem szerencsejátékos** című darabjában elsősorban azt bizonygatja, hogy művészi ihlettel teljesen átigazított egy 6—7 éve megesett valóságos történetet.

A valóság: egy paptanár a Mussolinit idéző „veszélyesen élni” jelszó jegyében Szilveszterkor ördögi barlangkirándulásra vitte gimnazista diákjait, s a túra csakugyan olyan veszélyesnek bizonyult, hogy néhány fiú meghalt. A szerzetes ellen vizsgálat folyt, s eközben, egy nyári napon, a Balatonon csónakázni ment egy fiatal lánnyal, aki beugrott a vízbe, de a hullámok elsodorták. A tanár azt hitte, hogy a lány belefulladt, nem próbált segítséget se adni, se kérni, hanem lefeküdt aludni. A lány azonban átúszta a Balatont, életben maradt és a tanárt börtönbüntetésre ítélték.

Mennyire más Gyurkovics darabja! Ott ugyanis, ezzel szemben, egy paptanár a Mussolinit idéző „veszélyesen élni”-jelszó jegyében Szilveszterkor ördögi barlangkirándulásra viszi gimnazista diákjait, s a túra csakugyan olyan veszélyesnek bizonyul, hogy néhány fiú meghal. A szerzetes ellen vizsgálat folyik, s eközben, egy nyári napon, a Balatonon csónakázni megy egy fiatal lánnyal, aki beugrik a vízbe, de a hullámok elsodorják. A tanár azt hiszi, hogy a lány belefulladt, nem próbál segítséget se adni, se kérni, hanem lefekszik aludni. A lány azonban átússza a Balatont, életben marad és a tanárt börtönbüntetésre ítélik.

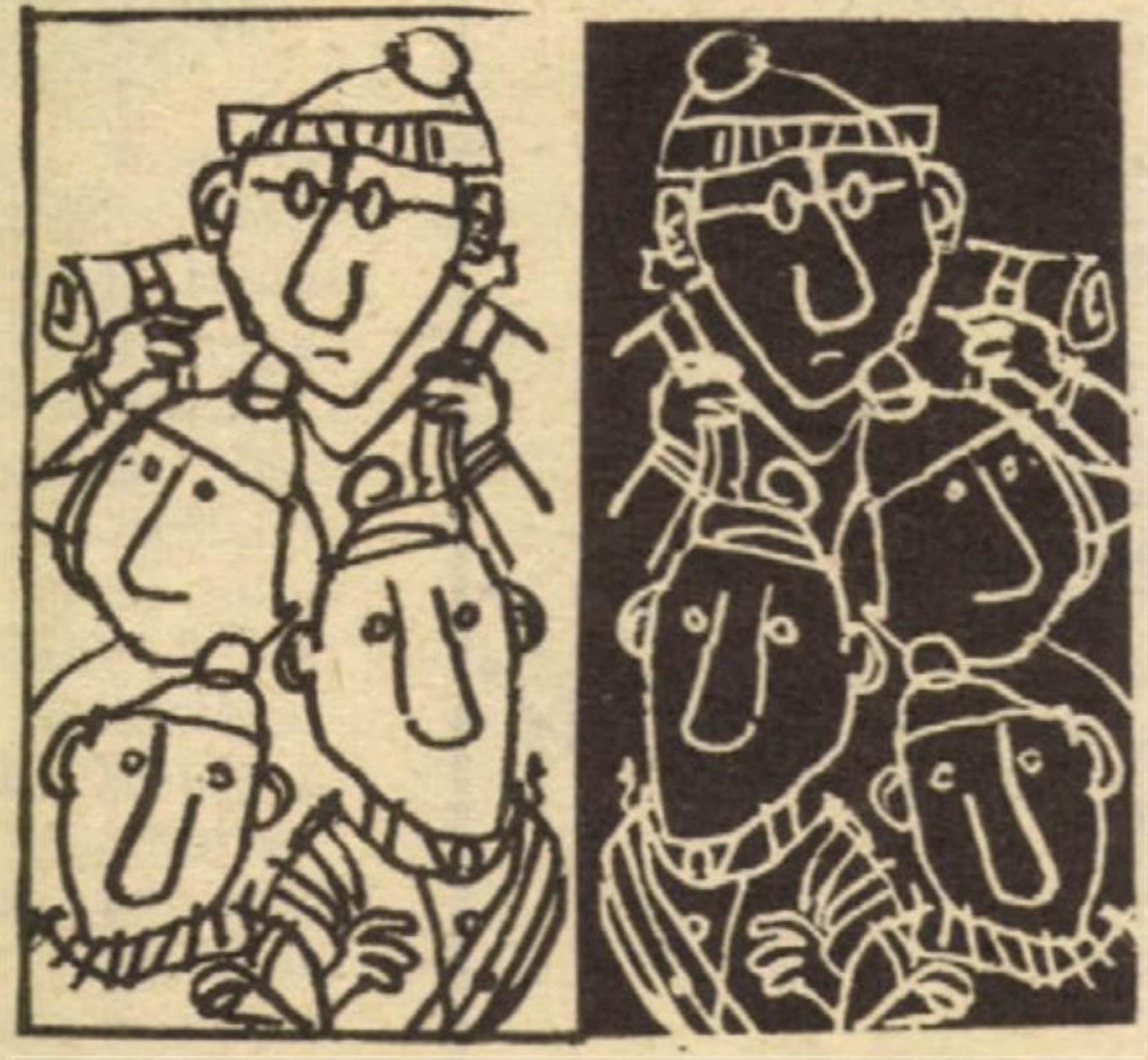

Gyurkovics azzal indít, hogy egyik színészével éles támadást intéztet a Pesti Műsor ellen, amely párhuzamot merészelt vonni a két történet között. Olvasóink a fenti két leírásból észrevehették az óriási különbséget s együtt háborodhatunk fel a szerzővel az újságíró felületességén. Hiszen laptársunk azt a két döntő differenciát (több nincs is) figyelmen kívül hagyta, hogy a paptanárt az életben Pászthory Walternak, a darabban viszont Engelhart Simonnak hívják, s hogy a lány az életben a siófoki szállodasornál úszott partra, a darabban pedig Balatonföldváron. Ahol mellesleg nincs is parti szállodasor, de ez éppúgy nem zavarja Gyurkovicsot, mint az, hogy vizsgálóbírói foglalkozás ugyancsak nem létezik Magyarországon, csak nála. Dehát kell egy kis művészi átigazítás.

Súlyosabb hiba, hogy valahányszor felriadunk álmodozásunkból, amelyet a szerzetes, s a vizsgálóbíró közt folyó, laposra esztergált, elnyújtott és gyakran érdektelen dialógus idéz elő, szóval ahányszor csak kényszerítjük magunkat, hogy odafigyeljünk a szövegre, **rendszerint Engelhartnak van igaza.** Ez aztán csakugyan nem így történt az életben, itt valóban működött az átigazító írói látomás. Amit még fokoz az a rendezői választás, hogy a szerzetes szerepét egyik legjobb színészünkre, Mensáros Lászlóra bízta aki olyan színpadi egyéniség, hogy már pusztа megjelenésével is felkelti a közönség rokonszenvét, hát még, ha a szövegben s az érvekben is neki jut a jobbik rész.

Gyurkovics a magyar nyelv átigazítójaként is babérokra pályázik. Legalább féltucatszor hangzik el az „egyáltalán” szó olyan esetben, amelyben a magyar nyelv azt eddig a „nem” tagadószócskával egészítette ki, hogy világos értelme legyen. Itt „egyáltalán nem” helyett folyton „egyáltalánt” hallunk.

Tetszik ez a nyelvújítás? Csakúgy, mint a darab: egyáltalán . . .

Barabás Tamás

GYES-EN

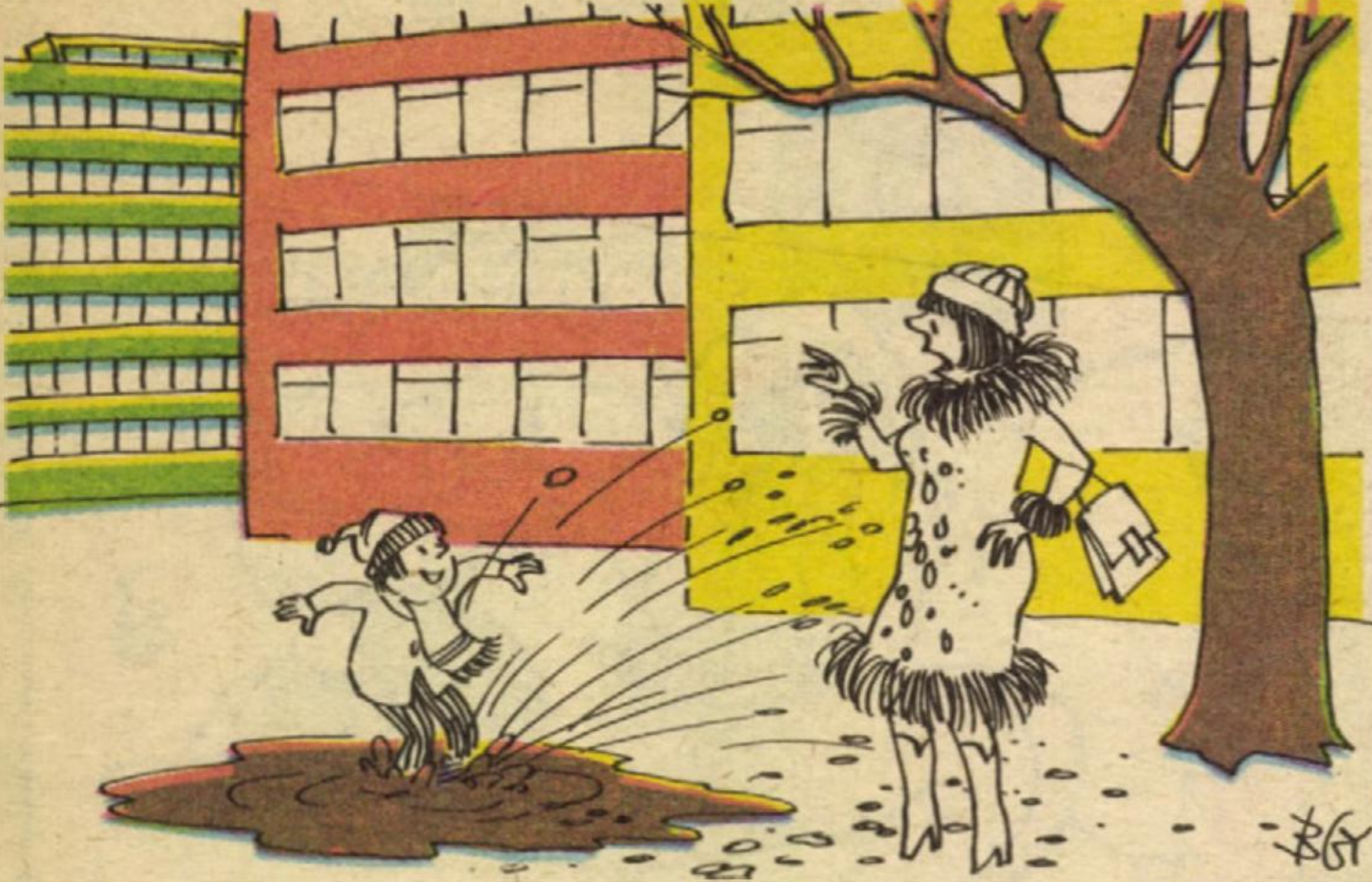

– Rád áldozok az életemből három évet, és ez a hála?!

ABSZOLÚT DELÍRIUM

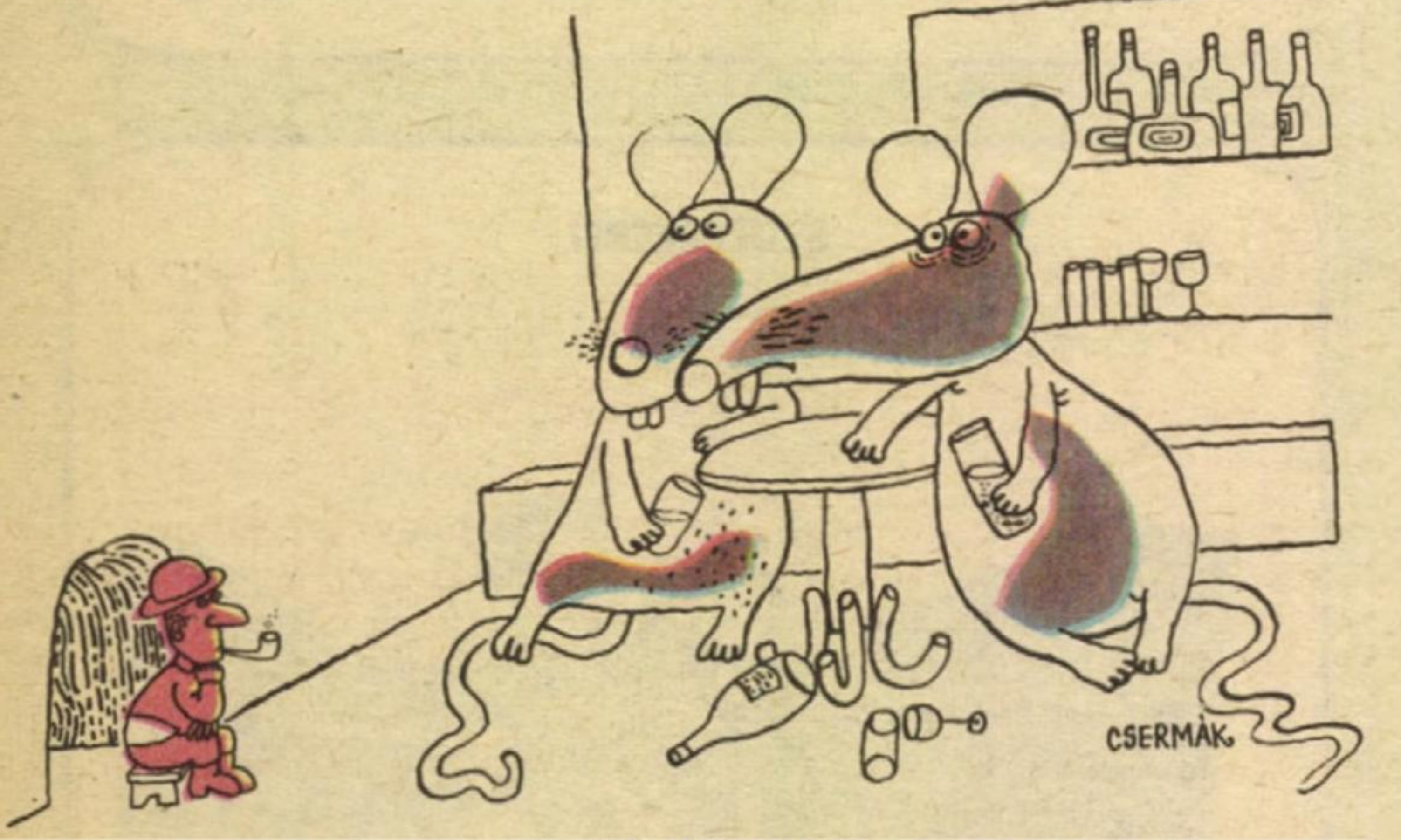

NÉZŐPONT

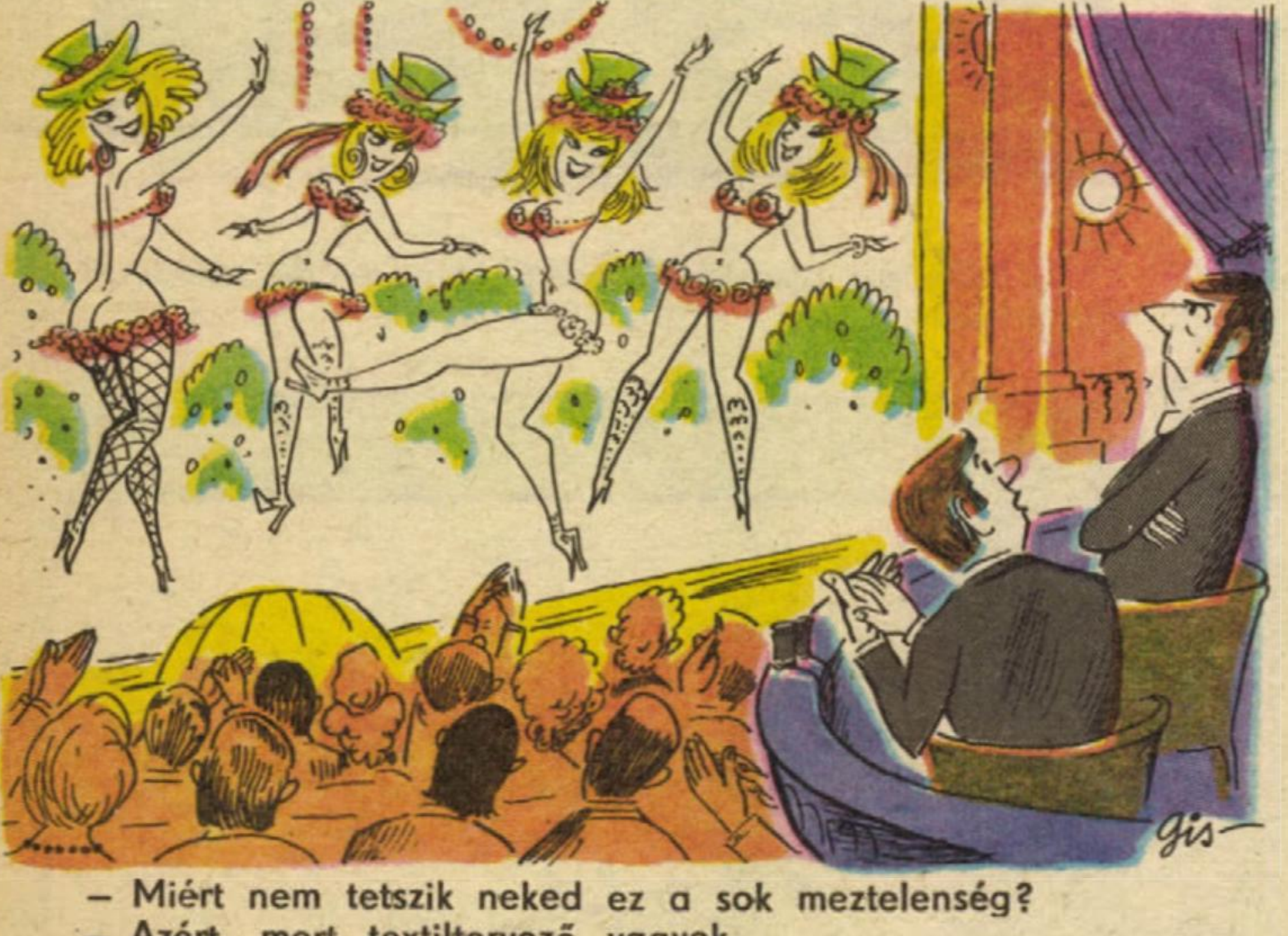

– Miért nem tetszik neked ez a sok meztelenség?
– Azért, mert textiltervező vagyok.

Ludas Matyi

SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Árkus József
Főszerkesztő-helyettes: Mikes György
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Szerkesztőség:
Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14.
Postacím: 1977 Budapest
Telefon: 335-718
Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3.
Postacím: 1959 Bp. Tel.: 343-100, 142-220

•

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a helyi (Budapesten a kerületi) kézbesítő postahivatalokban és a kézbesítőknél. Előfizetési díj 1 hónapra 7,50 Ft. ¼ évre: 22,50 Ft.

Készült a Zrínyi Nyomdában
rotációs ofszetnyomással
77.2308/2-04 — Budapest V.,
Bajcsy-Zsilinszky út 78.
Felelős vezető: Bolgár Imre
vezérigazgató

INDEX: 25 504

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

A szenvedélyes horgász kimegy pecázni. Zuhog az eső, kegyetlenül, de ő mégis kitart: fogja görcsösen a botot az esőben. Azután eredmény nélkül hazamegy és bekapcsolja a televíziót. Szaladgálnak a játékosok a pályán — zuhogó esőben!

A horgász felkiált:

— Megbolondultak ezek? Ilyen ítéletidőben rúgják a bőrt?

WILHELM BUSCH

német karikaturista és humorista (1832—1908) a „szülőapja" annak a bölcs aforizmának, melyet rejtvényünk vízszintes 1. és függőleges 4. soraiban találhatunk meg. Megfejtésül csak ezt a két sort kell beküldeni, kizárólag levelezőlapon, legkésőbb január 31-ig erre a címre: Ludas Matyi, 1977 Budapest. A megfejtők között háromszor 100 forintot sorsolunk ki.

VÍZSZINTES

13. Rossz iskolai osztályzat
14. Émelyítően kedveskedik
15. Jugoszlávia jele az autókon
16. Lovat indítanak ezzel a szóval
17. Zsebrádióba kell
18. Micsodát?
19. Egy ívnyi papír
21. A műkorcsolyázó-sport egyik felejthetetlen alakja (csehszlovák)
22. Kezdetben — más szóval
24. Orosz igen
25. Bibliabeli király
26. Nem mond igazat
27. Osztrák költő (1875—1926)
30. Mesterember, akinek ló az „ügyfele"
33. Töpörödött idős néni
34. Időhatározószó
35. Fürdőszoba tartozéka
36. Ü. S.
37. Növény, régi népi gyógyszer
39. T. S.
41. Indulatszó
43. Kétlábú, meleg vérű, gerinces állat
44. Elveszti az egyensúlyát
46. Olimpiai bajnokunk volt a kajak-kenu sportban
48. Ami nélkül nincs siker
50. II. Ulászló feleségének neve volt
51. Jelentékeny magyar iparvállalat
52. Európai nép
53. Színvonal, nívó
54. A legősibb fegyverek egyike
55. Nem ül
57. M. Á. O.
58. E. A.
59. Az USA-beli Nebraska állam legnagyobb városa
61. Templomban látható, többnyire szenteket ábrázol
64. A nátrium jele
65. A legfontosabb innivaló

FÜGGŐLEGES

1. Igekötő
2. Gondold meg és . . .
3. Hajdan így nevezték a hegedű vonóját ?
5. S
6. A nap korán reggel
7. A külső ingereket közvetíti az agyba
8. Tagadás
9. Igekötő
10. Hajápoló eszköz
11. Üveg egynemű betűi
12. A rózsa gyakori jelzője
17. Már kora délután árusítja a rikkancs
18. Jegyespár az anyakönyvvezető előtt szokott
20. Visszataszító, utálatot keltő
21. Gyermeteg hiszékenység, közhasználatú idegen szóval
23. Győri sportegyesület
24. Egypúpú teve
28. Gyűjtőtábor
29. K. C.
30. Pallas Athene temploma, mely az Akropoliszon állott
31. . . kara (főváros)
32. A Habsburgok titkos tanácsadó csoportjának neve volt a magyar szabadságharc előtti években
38. . . . ncipáció
40. Huncut, csalafinta ember
42. Szám is, ige is
45. A karácsonyi hangulat jelzője
47. Fiatalok köszönő-szava
49. K. T. Á.
50. . . . . a régi szép idők!
53. Ábrahám felesége volt
56. Lazsál, nem végzi a munkáját
57. Belső szerv
60. Az alumínium jele
62. Azonos betűk
63. Időegység

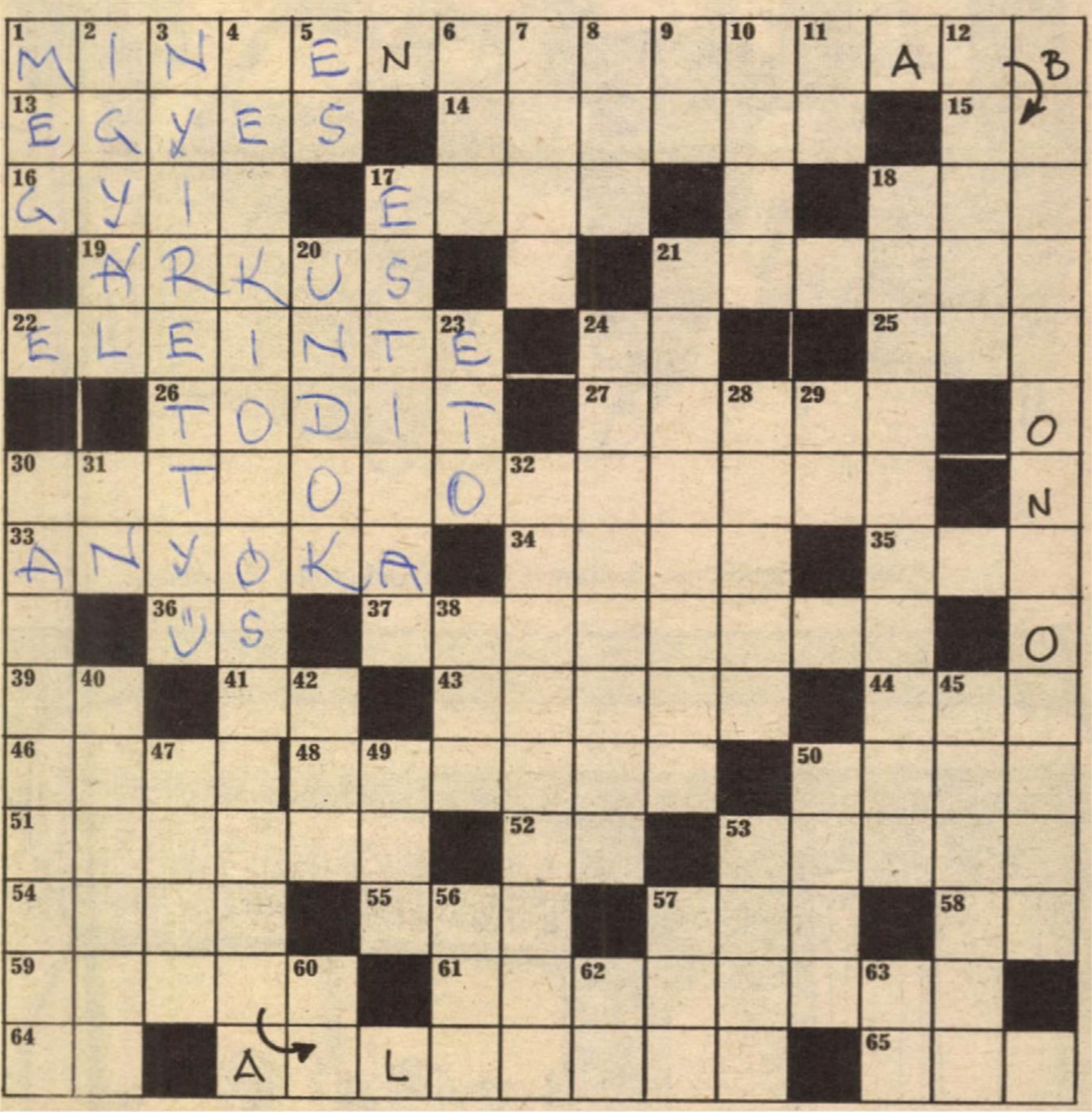

TRISTAN BERNARD

című, január 13-i keresztrejtvényünk megfejtése:

Az orvosom azt mondja, hogy tudnék, az ügyvédem hallani sem akar róla.

100—100 forintot nyert:

Czikora Lajos, 2024 Kisoroszi, Széchenyi utca 156.

Timár Lászlóné, 1137 Budapest, Katona József u. 20.

Király Anna, 7714 Újmohács, Riha u. 37.

A nyereményeket postán küldjük el.

Január 20-i számunk rejtvényében Voltaire mondását idéztük. A nyomda ördöge azonban tréfából azon a héten is Tristan Bernard nevét szedte az idézet fölé. A sértett, Voltaire, jót nevetett a mókán. Kérjük rejtvényfejtőinket, kövessék példáját.

ÁTSZERVEZÉS

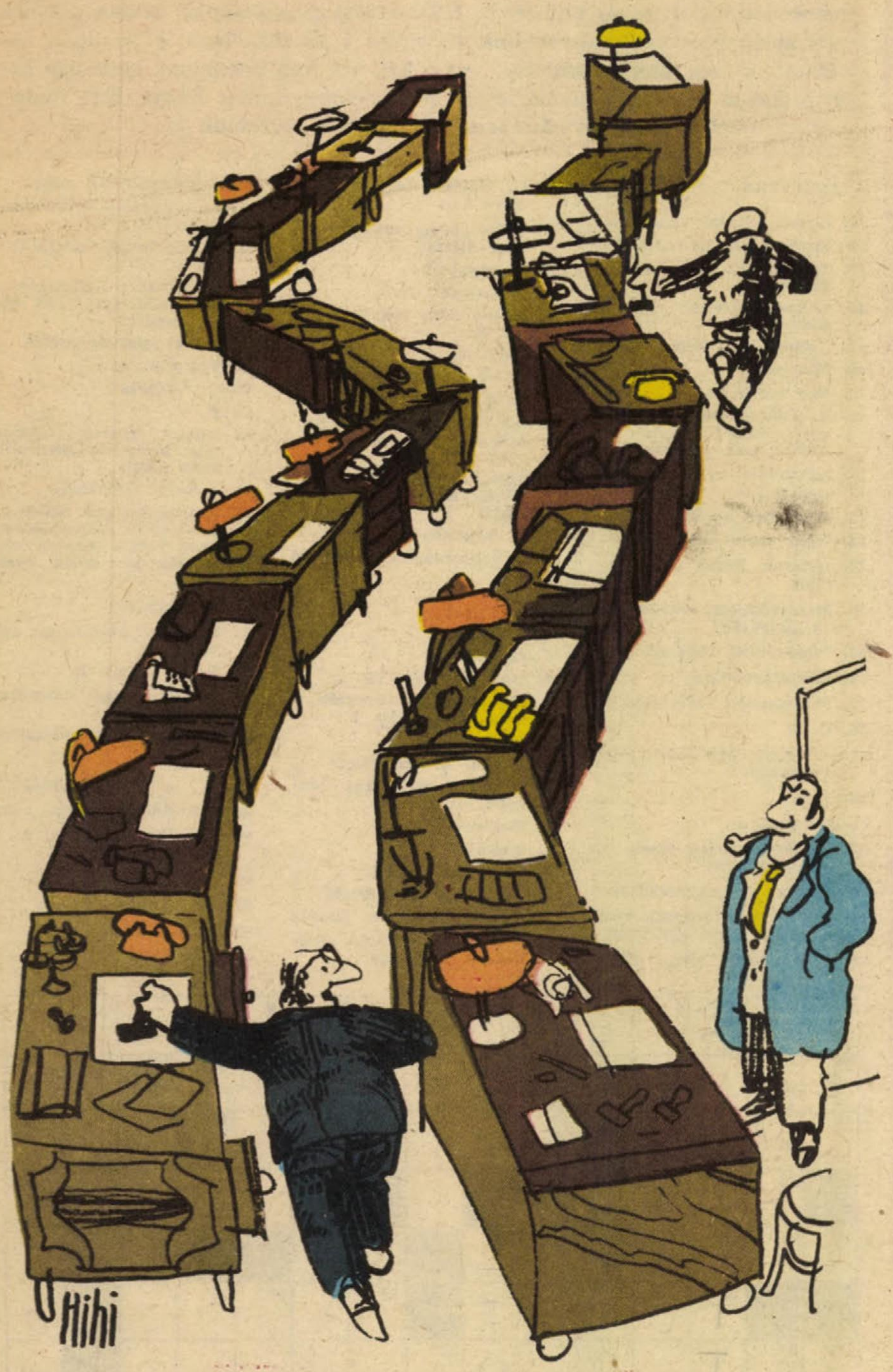

– Lent a fonodában is tizenöt gépen dolgoznak egyszerre.

FÉLTÉKENYSÉGI JELENET

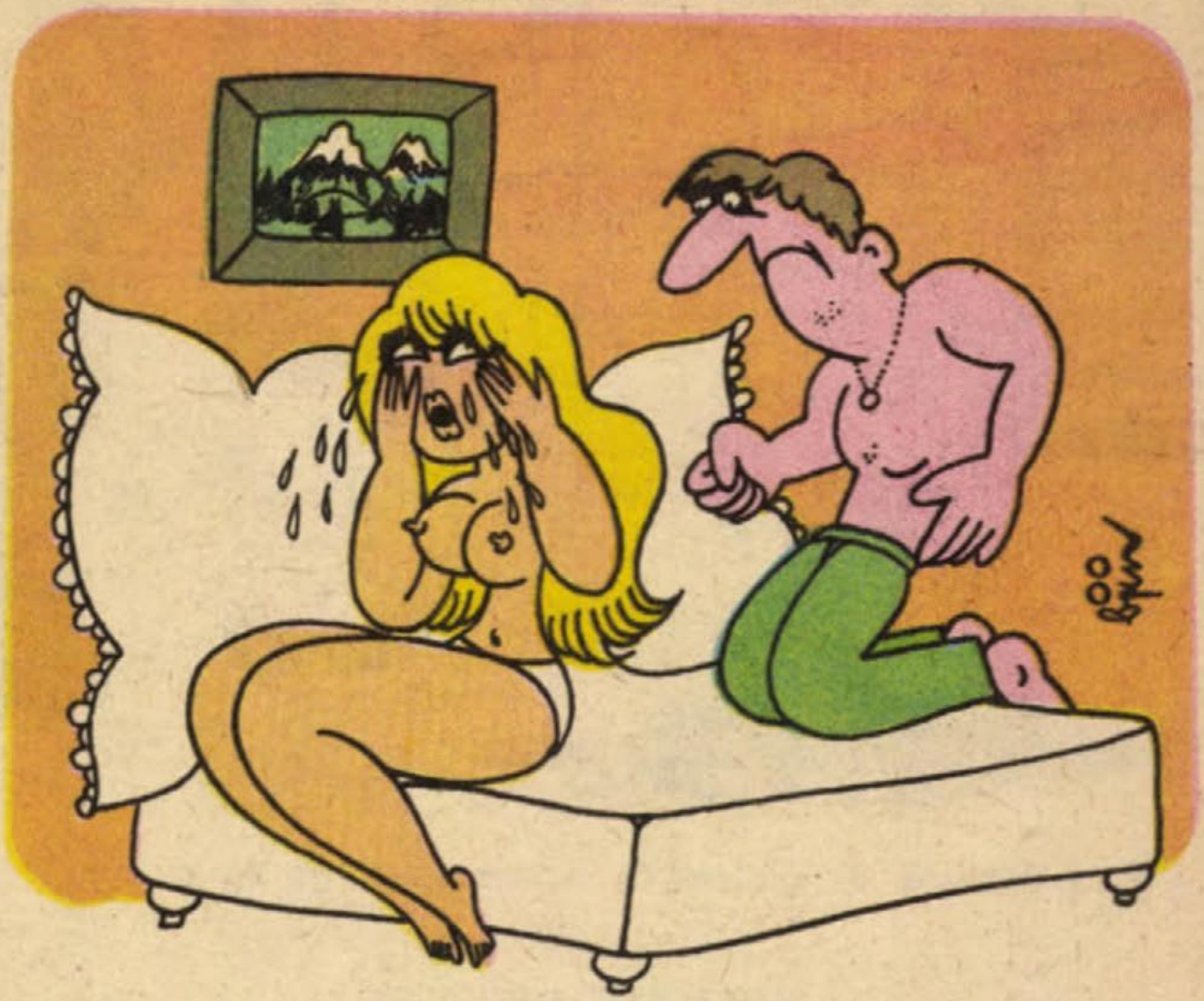

– Esküszöm, rajtad és a férjemen kívül nincs senkim!

SZUPERFÉRFI

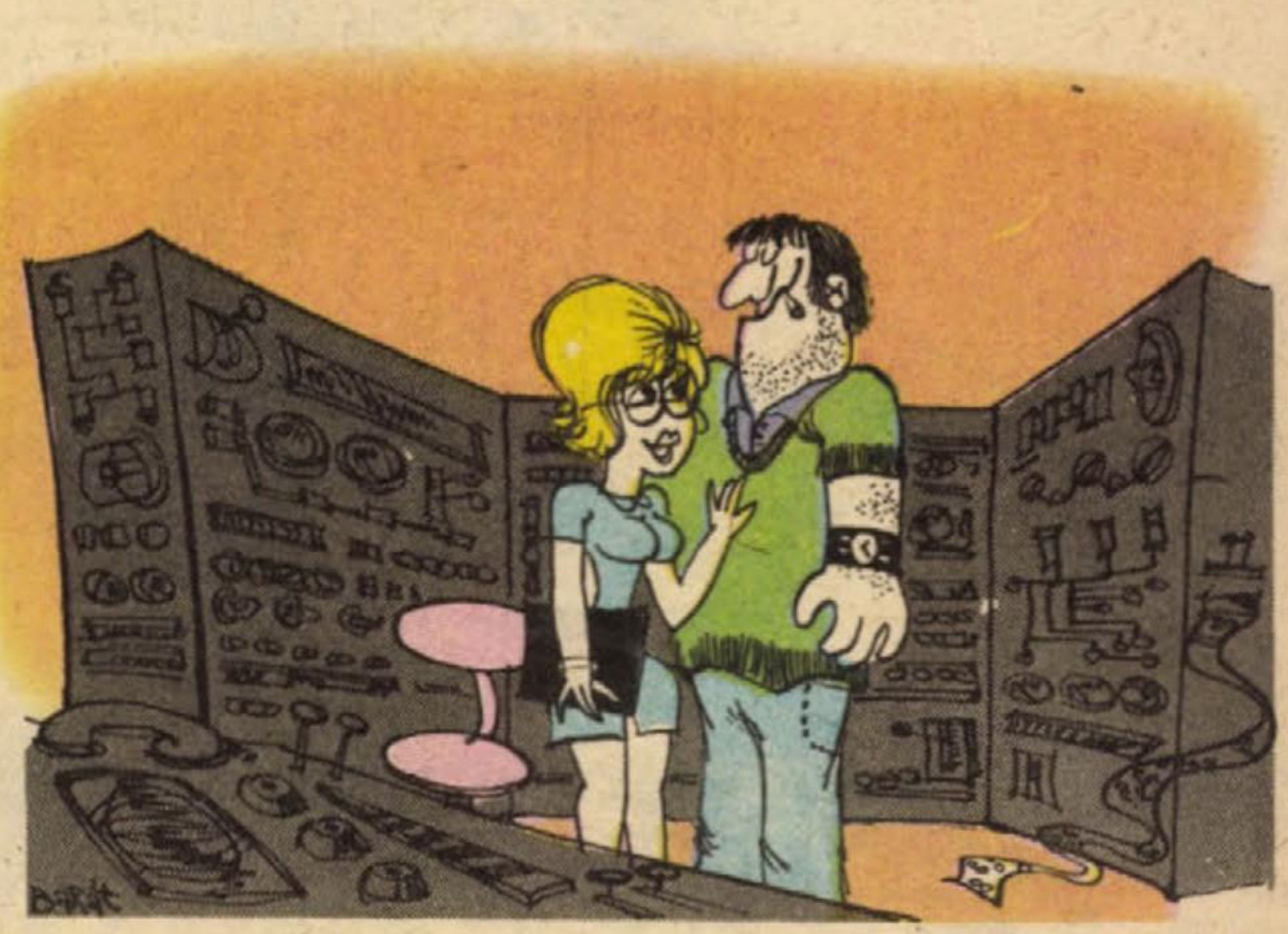

– És még azt szeretem benned, hogy önálló memóriaegységed is van.

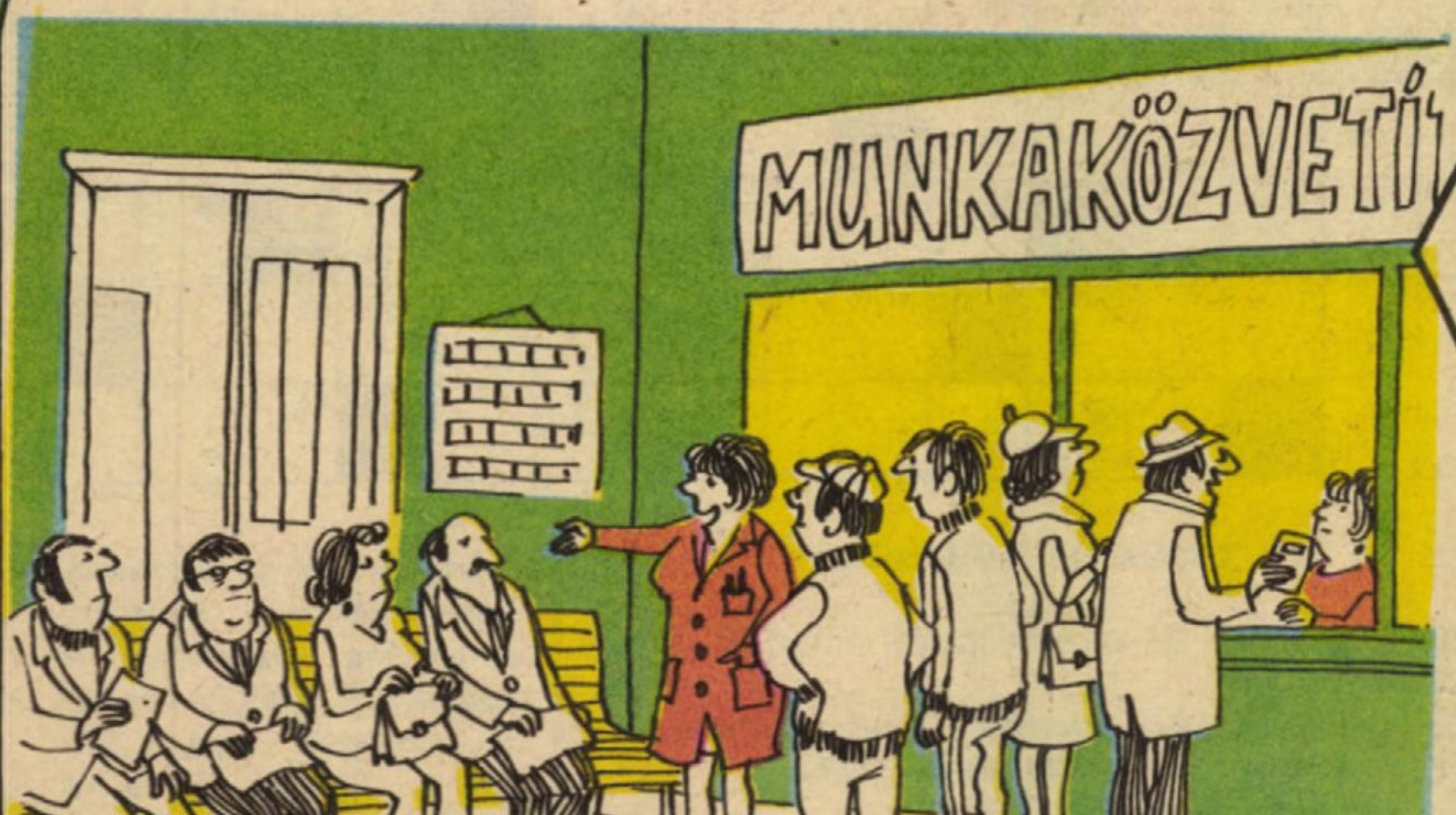

– Tessék választani, itt minden sportág szakvezetőjét megtalálják.

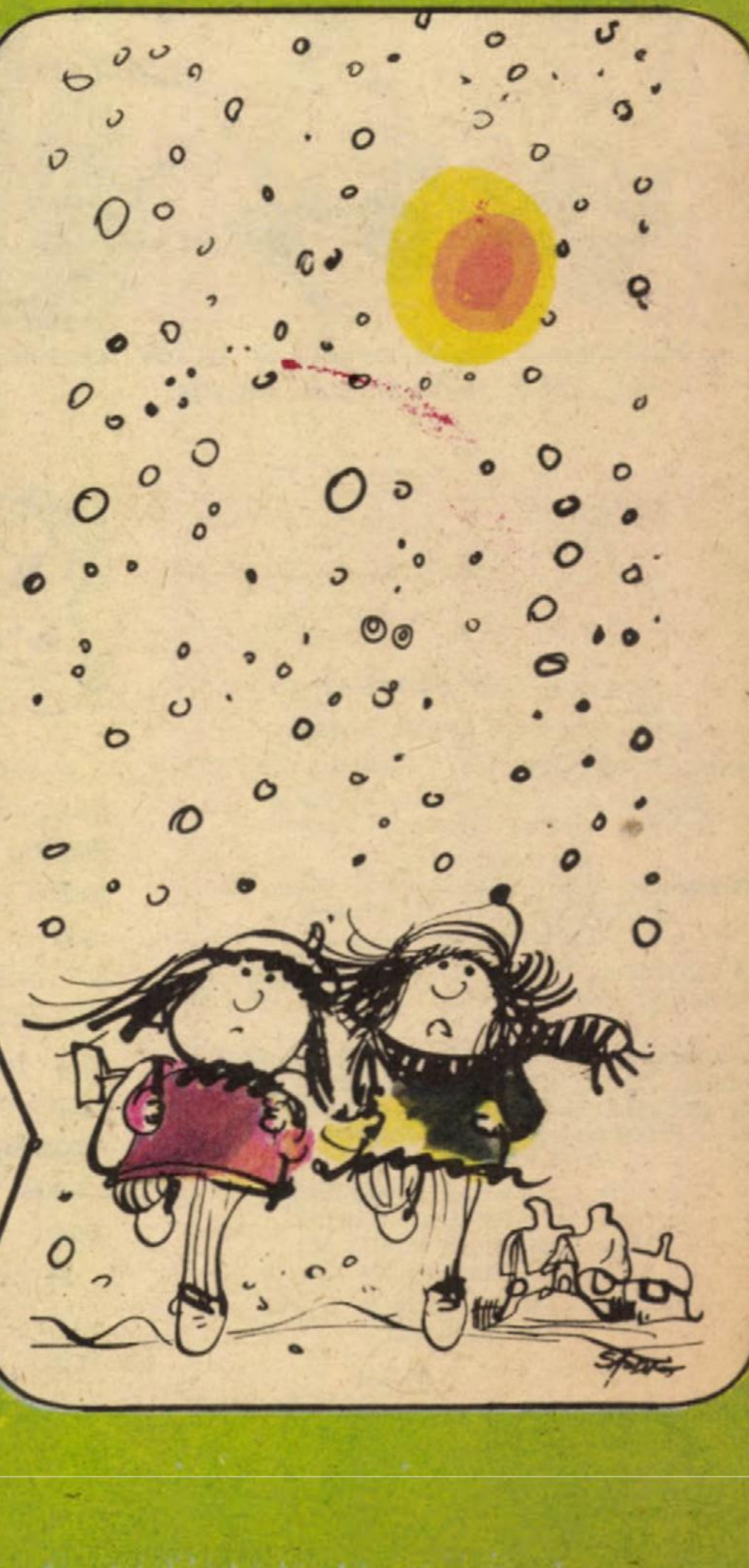

– Már előre félek a tavasztól, amikor annyira fáj a szerelem.